

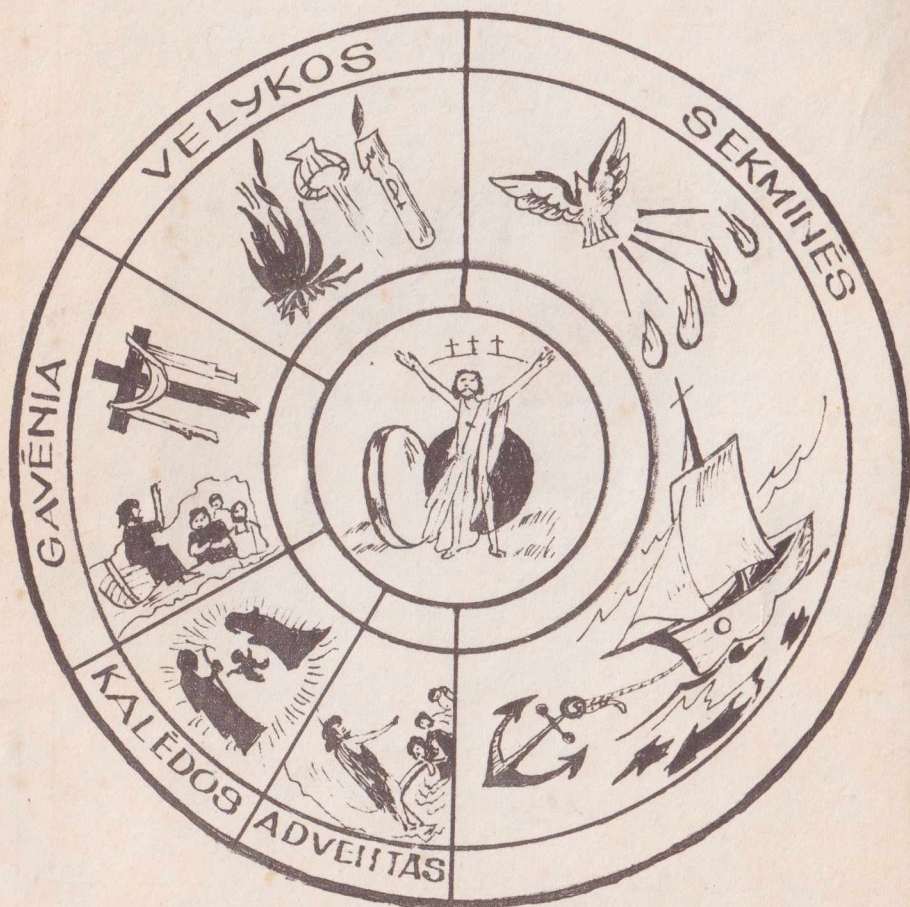
VYSKUPAS
JUOZAPAS ŽEMAITIS

KATECHETINIAI PAMOKSLAI

MARIJAMPOLĖ
1991

LITURGINIAI METAI

K. J. Ž.

Katechetiniai pamokslai sakomi per šv. Mišias vaikams, besirušiantiems pirmą, išpažintį, šv. Komunijai bei Suivirtinimo Sakramentui ir jų tėvėlams. Pagrindines tikėjimo tiesas, poteriūs vaikai mokosi namie savarankiškai, prižiūrimi tėvelių ar globėjų. Todėl kiekvieno pamokslėlio pabaigoje reikia nurodyti, ką vaikai turi išmokti iš katekizmo. Medžiaga iš katekizmo parenkama taip, kad naujo pamokslėlio vaikai klausytųsi jau susipažinę su tais klausimais, apie kuriuos bus kalbama.

Pamokslėlius sakant per šv. Mišias nėra galimybės su vaikais daugiau pasidrauti, todėl renkames ankčiau, 15 min. prieš Mišias. Susipažistame, pasikalbame, mokomės aktyviai dalyvauti šv. Mišiose. Tuo tikslu kiekvienas vaikas gauna specialų maldyno priedą. Išmokstame keletą vaikų giesmių, kuriomis ir mokomės dalyvauti šv. Mišiose ir Pirmuosius Sakramentus.

KATECHETINIAI PAMOKSLAI

Jeigu vaikai katekizuoja mi per šv. Mišias, galima panaudoti atitinkamai parinktas knygas, kurios padės mokytis. Medžiaga, kurią mokymui dalyvauti šv. Mišiose, galima parinkti iš katekizmo, laukiant kunigo, stebint pasilgusį su Sakramentais ir atitiktį kitokius praktinius užsiėmimus. Paskutinėje pamokoje papasakoti savo parapijos ir bažnyčios istoriją, padaryti ekskursiją po bažnyčią, išlaikant, ką vaikai jau išmokėję iš pamokslėlių ar kitur.

Labai svarbu sudominti tėvus ar globėjus, kad jie kartu su vaikais uoliai lankytų katekizmo aikštelius ir padėtų vaikams mokytis iš vaikų reikalaujamo gero laukomumo. Taip pat labai svarbu, kad vaikai jau pirmomis dienomis, jei dar nemoka, išmoktų poteriūs ir gerą reguliarią maldotę.

Kai kurie elementai pamokslėlių turi būti. Tai būtina, kad vaikai geriau įsimintų. Negalima pamiršti, kad dirbama su jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikais, kurie nepajęgia ilgai kaip pustuolėdį išlaikyti suskaičiavimus, todėl reikia parinkti vaikų nevalingą dėmesį įdomiu rašyti parašymais, gyvais parodymais.

Telaimina Viešpatį vienu, ruošiantis išganytojai keng į pekaliais vaikų širdies.

1991 m.

IZANGA

Kateketiniai pamokslai sakomi per šv. Mišias vaikams, besiruošiantiems pirmajam išpažinčiai, šv. Komunijai bei Sutvirtinimo Sakramentui ir jų tėvėllams. Pagrindines tikėjimo tiesas, poterių vaikai mokosi namie savarankiškai, prižiūrimi tėvėlių ar globėjų. Todėl kiekvieno pamokslų pabaigoje reikia nurodyti, ką vaikai turi išmokti iš katekizmo. Medžiaga iš katekizmo parenkama taip, kad naujo pamokslėlio vaikai klausytųsi jau susipažinę su tais klausimais, apie kuriuos bus kalbama.

Pamokslėlius sakant per šv. Mišias nėra galimybės su vaikais daugiau pabendrauti, todėl renkamės anksčiau, 15 min. prieš Mišias. Susipažistame, pasikalbame, mokomės aktyviai dalyvauti šv. Mišiose. Tuo tikslu kiekvienas vaikas gauna specialų maldyno priedą. Išmokstame keletą vaikiškų giesmelių, kurias vaikai noriai gieda, choreliui vadovaujant, per savo Mišias ir Pirmosios Komunijos dieną.

Jeigu vaikai katekizuoja mi ne per šv. Mišias, galima panaudoti atitinkamai parinktas skaidres ar paveikslus, iliustruojančius dėstomą medžiagą. Tai padeda ją geriau įsiminti. Su vaikais galima pasimokyti aktyviai dalyvauti šv. Mišiose, eiti kryžiaus kelius, paruošti kambarį laukiant kunigo, ateinančio pas ligonį su Sakramentais, ir atlikti kitokius praktinius užsiėmus. Paskutinėje pamokoje papasakoti savo parapijos ir bažnyčios istoriją, padaryti ekskursiją po bažnyčią, išsiaiškinant, ką vaizduoja kiekvienas paveikslas ar statula.

Labai svarbu sudominti tėvus ar globėjus, kad jie kartu su vaikais uoliai lankytų katekizmo aiškinimus ir padėtų vaikams mokytis. Iš vaikų reikalauti gero lankomumo. Taip pat labai svarbu, kad vaikai jau pirmomis dienomis, jei dar nemoka, išmokyti poterių ir įprastų reguliariai melstis.

Kai kurie elementai pamokslėliuose kartojasi. Tai būtina, kad vaikai geriau įsimintų. Negalima pamiršti, kad dirbama su jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikais, kurie nepajėgia ilgiau kaip pusvalandį išlaikyti sukaupią dėmesį, todėl reikia patraukti vaikų nevalingą dėmesį įdomiu rašikliu pasakojimu, gyvais pavyzdžiais.

Telaimina Viešpats visus, ruošiančius Išganytojui kelią į nekaltas vaikų širdes.

1. MOKYSIMĖS TIKĖTI IR MELSTIS

Susirinko gražus būrelis vaikučių ruošti pirmajai išpažinčiai, šv. Komunijai ir Sutvirtinimo Sakramentui. Pirmiausia kreipiuosi į jus, tėveliai ir globėjai. Jūs mokykite vaikučius maldų ir tikėjimo tiesų. Jūs paruoškite juos naudotis šv. Sakramentais, įpratinkite kiekvieną rytą — vakarą pasimelsti. Mes, kunigai, neturime galimybės auklėti jūsų vaikų religinėje dvasioje, o jus — galite ir privalote tai daryti. Rūpinkitės ne vien daržais, paršiukais, viščiukais, bet ir savo vaikučiais, kad jie užaugtų dori ir tikintys žmonės, geri katalikai. Kas vakarą kartu su vaikais ateikite į bažnytelę, dalyvaukite pamaldose ir atidžiai klausykite katekizmo aiškinimų, o namie paėmę katekizmą, pamokykite vaikus poterių ir tikėjimo tiesų. Prižiūrėkite, kad vaikučiai kasdien melstųsi, nes jei jūs neįpratinsite melstis, bendrauti su Dievu, jie netrukus praras tikėjimą ir taps ateistais. Jei visi — ir tėvai, ir vaikučiai — sutartinai imsitės darbo: mokyti ir mokytis tikėjimo tiesų, vaikai daug geriau jas įsisąmonins, užaugs geri katalikai ir bus laimingi visagallo Dievo globojami. Ši mėnesį vaikų neišsiųskite į jokias stovyklas, daugiau su jais bendraukite ir vadovaukite jų pasirėngimui išpažinčiai, šv. Komunijai ir Sutvirtinimo Sakramentui.

Tad ko mes mokysimės?

Mokysimės pažinti Dievą, kuris yra dangaus ir žemės, visų žvaigždynų, visų gyvų ir negyvų daiktų Kūrėjas.

Jūs žinote, kad ne visi žmonės tiki Dievą. Yra žmonių, kurie tvirtina, kad Dievo nėra ir iš tikinčiųjų juokiasi. Kodėl jie taip mano ir kalba?

Dalis žmonių netiki Dievą dėl to, kad per menkai pažįsta tikėjimo tiesas. Yra net mokytų žmonių: inžinierių, gydytojų, mokytojų, agronomų, kurie beveik neturi supratimo apie Dievą ir religiją, nes jie tikėjimo dalykų nesimokė. Kai kurie iš jų net nesidomi religija, nes yra pasinėrę įvairiuose gyvenimo rūpesčiuose, pasitenkina vien žemiška gerove ir laikiniais malonumais. Kodėl kai kurie mokyti žmonės kalba prieš Dievą? — Todėl, kad nepažįsta religijos, arba dėl to, kad jiems patinka gyventi be Dievo. Mat Dievas reikalauja, kad kiekvienas žmogus būtų geras, doras, reikalauja suvaldyti ir nuvalyti savo blogus įpročius. O tai nėra lengva. Kas mėgsta palaidą gyvenimą, tas nemėgsta Dievo, kuris baudžia už nusikaltimus.

Dievo neišsižada tie, kurie gerai pažįsta tikėjimo tiesas ir pagal jas gyvena. Geriausiai tikėjimo tiesas žino kunigai, nes jie, baigę vidurinę mokyklą, dar penkis metus studijuoja kunigų seminarijoje, perskaito daug religinio turinio knygų. Neblogai tikėjimą pažįsta ir tie žmonės, kurie kas sekmadienį ateina į bažnyčią, čia bendrai meldžiasi, klauso pamokslų. Daug yra pagyvenusių žmonių (močiukių, tėvelių), kurie apie religiją daugiau supranta, negu inžinieriai, gydytojai, mokytojai, jeigu šie tik maži būdami pasimokė katekizmo, o vėliau nelankė bažnyčios ir nesimeldė, negilinavo religinių žinių ir

pamažu užmiršo viską, net kasdienius poterius. Tokiem užuomarsom Kristus sako: „Kokia gi žmogui nauda, jei jis laimėtų visą pasaulį, o pakenktų savo sielai ir pražudytų amžinajam gyvenimui. Bįjokite to, kuris gali pražudyti ir sielą, ir kūną pragare“ (Mt 10,28; Mt 16, 26).

Taigi mokysimės tikėjimo tiesų, stengsimės pažinti Dievą, kad būtume Dievo vaikai, verti po mirties nueiti į dangų ir būti amžinai laimingi.

Dangaus veltui negausime. Jį turime užsitarnauti, turime vykdyti Dievo valią.

Ar vykdo Dievo valią tie, kurie vagia, skriaudžia, meluoja, neklauso tėvų, tinginiauja? — Ne! Jie Dievui nusideda. Ar girtuokliai vykdo Dievo valią? Ne! Šventame Rašte parašyta: „Neklyskite! Nei ištvirkėliai, nei vagys, nei gobšai, nei girtuokliai nei keikūnai, nei plėšikai nepaveldės Dievo karalystės“ (1 Kor 6, 9). Tokiems danguje ne vieta. Jei žmogus daro dideles nuodėmes ir miršta be atgailos, neatsiprašęs Dievo, jo sielos Dievas į dangų neprilms.

Tikėjimas moko, kad yra gyvenimas po mirties. Mirusio žmogaus kūną palaidoja, užkasa į žemę, bet jo dvasinė siela nemiršta. Ji eina į Dievo teismą. Dievas yra teisingas: jis atlygina už gerus darbus ir baudžia už nedorybes.

Reikia ne vien Dievą tikėti, bet ir jį garbinti, jam pasimelsti. Geri tėveliai savo vaikučius melstis įpratina nuo jaunų dienelių. Jei kurie iki šiol dar neįpratote, nuo šiandien pradėkite kasdien pasimelsti. Kaip melstis: ar atsisėdus, ar atsigulus? — Mes meldžiamės atsiklaupę. Tik ligoniams ir silpniems seneliams galima melstis atsisėdus ar net atsigulus, o jūs, vaikučiai, melskitės atsiklaupę. Taip jūs pagerbsite Dievą, visagalią dangaus ir žemės Kūrėją.

Taigi, vaikučiai, mokysimės Dievą tikėti, vykdyti jo įsakymus, priimti šventus Sakramentus ir melstis.

O gal religija skelbia pasakas?

Jūs, vaikučiai, esate girdėję visokių pasakų, pavyzdžiui, apie aitvarus, kurie žmogui prineša turtų, apie baisias raganas, apie milžinus ir nykštukus, apie Raudonkepuraite, kurią vilkas prarijo, o ji vis tiek liko gyva, ir daug kitokių. Bet pasakomis tik tik visai maži vaikučiai. Jūs jau dideli ir žinote, kad nėra nei aitvarų, nei raganų, nei laumių, nei nykštuko Tuko.

Na, o kaip su mūsų tikėjimu į Dievą, į angelus, į piktąsias dvasias, į po mirtinį gyvenimą? Gal ir čia tik pasakos? — Ne, ne pasakos, o tikrovė. Gerai klausykitės šių katekizmo aiškinimų, ir jūs patys įsitikinsite, kad Dievas tikrai yra, kad žmogus turi sielą, kad yra dangus, yra pragaras, yra skaistykla.

Ar galima įrodyti, kad Dievas tikrai yra? — Galima. Netikintieji sako, kad Dievo nėra, nes mes jo nematome. „Stai,— sako jie,— kosmonautai skraido po kosmoso erdves, o Dievo ten nesutinka, nemato, nepasikalba su

juo." Ar tai protinga kalba? — Neprotinga. Jūs gerai žinote, kodėl Dievo nematome. Dėl to, kad jis yra dvasia. Jei Dievas būtų kūniškas, gal mes jį kur nors susitikume, pamatytume. Bet sovo kūno akimis mes negalime matyti dvasios.

Yra daug dalykų, kurių mes nematome, negirdime, negalime pačiupinėti. Pavyzdžiui, ar galime matyti orą, kurluo kvėpuojame? Negalime. Ar matome vėją? — Ne. Matome tik tai, ką vėjas daro: linguoja medžių šakas, nešioja dulkes, bet paties vėjo nematome. Panašiai nematome ir Dievo, bet matome jo darbus, matome jo sukurtą pasaulį, gražiąją gamtą.

Ar galima matyti žmogaus protą, jo mintis? Ar matote, ką aš galvoju, ką galvoja jūsų draugai? — Ne. O gal galite mintį išgirsti, paliesti, pauostyti? — Taip pat ne. Tai gal mes minčių neturime, gal nieko negalvojame, gal mūsų galvos tuščios kaip puodynės? — Galvojame, tik mūsų minčių negalima pamatyti, nes jos yra dvasinės. Panašiai ir Dievas yra nematoma dvasia, kaip nematomas oras, žmogaus mintys ir norai.

Apie Dievo buvimo įrodymus plačiau išgirsite kitą kartą, o dabar prisiminsime, kaip reikia elgtis bažnyčioje, pasimokysime melstis.

Bažnyčia vadinasi Dievo namai, maldos namai, todėl čia nedera juoktis, dairytis, be reikalo šnekučiuotis. O bėgioti bažnyčioje ar galima? — Ne. Jei bėga mažytis 2—3 metų vaikučiai — nieko nuostabaus: jis dar mažukas, nesupranta kaip elgtis. Nors ir tokiems mažiems vaikučiams geri tėveliai išaiškina, kad bažnyčioje negalima triukšmauti ir žaisti. Na, bet jeigu tekinas per bažnyčią lekia 7—8 metų ar dar didesnis vaikas, kiekvienas apie jį pagalvos: „Tai neišauklėtas vaikas! Neskiria bažnyčios nuo salės.“ Taigi bažnyčioje nebėgiate, netriukšmaujate, nejuokaujate. Jei ką nors reikia pasakyti tėveliui, mamytai ar kitam žmogui, pasakykite tyliai ir tik tiek, kiek būtinai reikalinga.

O kodėl bažnyčią vadiname Dievo namais? Todėl, kad čia didžiajame altoriuje Švenčiausiam Sakramente yra pats Dievas, Jėzus Kristus. Įėję į bažnyčią, paėiname kelis žingsnius tolyn ir gražiai, ant abiejų kelių atsiklaupę, jį pasveikiname, sukalbėdami maldele: „Garbinkime Švč. Sakramentą, Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties, tikrąjį Kūną ir Kraują. Dabar ir visados ir per amžius. Amen“. Tą maldele visi išmokite mintinai. Tada atsistojate ir einate į savo pasirinktą vietą. Niekada neklaupkite vos įėję, prie durų, kad neužstotumėt kello ir netrukdytumėte kitiems žmonėms, einantiems paskui jus.

Kas išmoksta ir stengiasi gerai melstis, tam Dievas padeda gražiai ir garbingai gyventi.

Viename kaime gyveno du kaimynai. Vienas buvo kalvis, kitas — žemdirbys. Kalvio šeimoje augo vaikas, vardu Vidutis, o kaimyno sūnus vadinosi Kęstutis. Abu vaikai buvo vienmečiai ir ėjo į tą pačią klasę, bet jų būdai buvo labai skirtingi. Kęstutis kas rytą atsikėlęs rūpestingai nusiprausdavo, pasiklodavo lovę ir atsiklaupęs rimtai pasimelsdavo. Vakare taip pat

atsiklaupęs sukalbėdavo maldele, nors kartais būdavo taip pavargęs, kad akutės vos neužsimerkdavo. Kalvio vaikas Vidutis atsikeldavo vis pavėlavęs, lovos nemokėjo pasikloti, tingėjo praustis, tingėjo pasimelsti. Jo mama vis primindavo: „Viduti, atsikėlęs pasimelskil Viduti, sukalbėk vakarines maldas!“ Jei mamos raginimo kartais paklausydavo, tai klaupdavosi nenoriai, stenėdamas, kaip koks šimtametis senelis. Skirtinga buvo tų berniukų malda, skirtingas ir gyvenimas. Kęstutis buvo drausmingas, gerai mokėsi ir užaugo puikus, garbingas žmogus. O Vidas juo toliau, tuo labiau darėsi didesnis neklaužada. Anksti įprato rūkyti, gerti svaigalus, chuliganiškai elgtis. Tai įlindęs į svetimą sodą obuolius vagia, tai kam nors langus išdaužo, tai akmenį kam į galvą paleidžia. Už vagystes jaunas buvo suimtas ir pateko į kalėjimą.

Ir jūs vaikučiai, stenkitės gerai melstis. Atsiklaupę melstis, pagalvokite, kad Dievas jus mato, girdi jūsų maldą. Geras vaikas, kuris myli savo tėvelius, nori su jais pabuti, pasikalbėti, prisiglausti. Taip parodo savo meilę ir dėkingumą. Pasisako, ko jam reikia, atsiprašo, jei tėveliams nemalonumų yra padaręs. Panašiai elkitės, kai kalbatės su Dievu — meldžiatės. Padėkokite už jo gerumą, nes jis sukūrė žemę, kurioje mes gyvename, orą, kuriuo kvėpuojame, maistą, kuriuo stiprinamės. Paprašykite, kad jis globotų jus, jūsų tėvelius, kitus artimuosius. Atsiprašykite už tai, kad buvote negerai.

Vienas 7 m. vaikas, prieš eidamas gulti, atsiklaupia ir sukalba šias maldas. „Tėve mūsų“, „Sveika, Marija“, „Garbė Dievui Tėvui“, o paskui pridėda dar šią gražią maldele:

„Saulei nusileidus, vakarui atėjus
Nuoširdžiai meldžiuosi rankes sudėjęs.
Dieve visagali, laimink mūsų šalį,
Tėtį ir mamytę ir mane mažytį.“

Ir jūs, vaikučiai, o taip pat ir suaugusieji, panašiai melskitės prieš eidami poilsio. Melskitės neskubėdami, susikaupę, žinodami, kad Dievas jūsų maldos klauso. Dar pakartosime tą eilėraštuką, kad išmoktume mintinai ir galėtume pridėti prie savo vakarinių maldų: „Saulei nusileidus...“

2. DIEVO BUVIMO ĮRODYMAI

Zadėjau šiandieną kalbėti apie Dievo buvimo įrodymus.

Jau vakar išsiaiškinome, kad nebūtina Dievą pamatyti, norint įsitikinti, kad jis yra. Šiandien pateiksiu daugiau Dievo buvimo įrodymų.

Stai mama lauke ant virvės padžiovė skalbinius. Po kiek laiko atėjusi, randa juos numestus ant žemės. Kas taip padarė? — Ji sako: „Buvo pakilęs vėjas ir numetė.“ Nors vėjo ji nematė, bet žino, kad jis buvo pakilęs iš jo darbų.

Jei atsidaręs spintelę randi apgraužtą dešrą ar sūrį, sakai: „Čia kaltos pelės“. Katinas, pavyzdžiui, negalėjo įlįsti, nes durlės buvo gerai uždarytos, o maža pelytė rado skylutę ir įlindo. Pelių nematė, bet tau aišku, kad jos apgraužė.

Jei po žiemos randi apgraužtą obelaičių žievę, tau aišku, kad tai padarė kiškiai. O juk nė vieno kiškio nematė, kai jie graužė.

Arba štai. Miške randi krūvelę pelenų, kelias apsvilusias šakas. Tau aišku: kažkas buvo susikūrus laužą. Kas? Gal kiškiai? — Ne. Tai padaryti galėjo tik žmogus.

Kiekvienas daiktas turi savo buvimo priežastį. Jei yra batai, turi būti ir batsluovys, kuris juos pasiuvo. Jei yra suknelė ar kostiumas, turi būti ir siuvėjas. Jei yra knyga, turi būti žmogus, autorius, kuris ją parašė. Vadinasi, jei yra daiktas, turi būti ir meistras, kuris tą daiktą padarė. Jei nebūtų batsiuvių, nebūtų ir batų. Jei nebūtų siuvėjų, kas pasiūtų drabužius? Jei nebūtų statybininkų, kas pastatytų namus? Gal gyventume urvuose? Jei nebūtų gabių inžinierių, konstruktorių, nebūtų nei mašinų, nei traukinių, nei lėktuvų.

O dabar pažvelkime į visatą. Ką matome? Saulę, mėnulį, žvaigždes, žemę, augalus, gyvūnus, žmones. Kokia jų daugybė! Kas juos padarė? Jei yra bažnyčia, turėjo būti architektas, kuris ją suprojektavo, turėjo būti meistrai, kurie ją pastatė. Jei yra pasaulis, jei yra gražioji gamta, turi būti labai išmintingas ir galingas Meistras, kuris šį pasaulį sukūrė. Tą Meistrą mes vadiname Dievu.

Taigi, nors paties Dievo nematome, apie jo buvimą sprendžiame iš jo darbų ir sakome: „Tikiu Dievą Tėvą visagalį, dangaus ir žemės sutvėrėją“.

Vienas senas karalius kartą susišaukė savo ministrus ir sako: „Ilgai gyvenau, daug mačiau ir patyriau, tik Dievo iki šiol man neteko matyti. Noriu, kad jūs man parodytumėte Dievą. Jei per tris dienas jūs man Dievo neparodysite — lėpsiu visiems nukirsti galvas“.

Visi labai susirūpino ir nusiminė. Praėjo trys dienos, ir karalius vėl kviečia juos į rūmus. Griežtai reikalauja: „Parodykite man Dievą! Tą, kuris parodys, gausiai apdovanosiu. Jei nė vienas Dievo neparodysite — visi turėsite mirti“.

Stovi visi galvas nuleidę ir tyli, laukia, kada karalius lieps jiems galvas nukapoti. Staiga kažkas pasibeldė, ir į salę įėjo senelis kerdžius. Jis sako: „Karaliau, aš įvykdysiu tavo norą. Parodysiu tau Dievą. Eik su manim“.

Išsivedė senelis karalių į lauką ir liepia žiūrėti į saulę. Karalius pakėlė galvą, pažvelgė į saulę, bandė ilgiau pažiūrėti, bet tuoj nuleido akis, net užsimerkė. „Ką tu sugalvojai? Gal nori, kad apakčiau?!“ — suriko supykęs. O kerdžius jam ir sako: „Karaliau, tu negali žiūrėti į saulę, o nori matyti patį Dievą. Bet juk saulė tėra menka Dievo šviesos kibirkštelė. Joks žmogus savo kūno akimis negali žiūrėti į Dievą. Ir tu, karaliau, ieškok Dievo savo protu ir tikėjimu“.

Išmintingas pamokymas karaliui labai patiko, ir jis senelį gausiai apdovanojo.

Tai graži ir pamokanti pasaka. Ir jūs, vaikučiai, kai kas nors sakys: Kaip jūs galite tikėti Dievą, kurio nematote?“ — taip atsakykite: „Paties Dievo nematome, nes mūsų kūno akys nepritaikytos žiūrėti į Dievą, kuris yra dvasia. Bet mes matome Dievo sukurtą saulę, žvaigždes, matome žemėje augalus, paukščius, gyvulius, žmones ir protu suprantame, kad turi būti Dievas. O kai po mirties mūsų dvasinė siela atsiskirs nuo kūno, tada ir Dievą pamatysime“.

Kaip ir iš ko Dievas sutvėrė pasaulį?

Kai žmonės nori statyti namą, jie iš anksto pasirūpina įvairių statybinių medžiagų; perka cemento, plytų, rąstų, lentų ir kitų medžiagų. Dievui, kuriant pasaulį, jokių statybinių medžiagų pirkti nereikėjo. Jis yra visagalis, todėl pasaulį sukūrė iš nieko, vien savo noru: „Teatsiranda!“

Gamtos mokslai sako, kad labai labai seniai, prieš kelis milijardus metų, žemė buvo karštas ugninis kamuolys. Tada žemėje negalėjo būti jokios gyvybės. Nebuvo žaliuojančių augalų, neskraidė paukšteliai, nė vabalėliai. Tik įkaitusi ugninė masė. O dabar visur pilna visokių augalų, vabalų, žuvų, paukščių, gyvulių, žvėrių na ir žmonių. Iš kur žemėje atsirado gyvybė?

Netikintieji į šį klausimą neranda atsakymo. O mes, tikintieji, žinome, kad kai žemė ataušo, Dievas sukūrė augalus, gyvulius ir žmones. Mes tikime, kad yra visagalis Dievas, kuriam panorėjus atsirado visa negyvoji ir gyvoji gamta.

Kokla graži ta Dievo sukurta gamta! Kokių nustabiausių žiedų išaugina gėlės: geltonų, kaip auksas, raudonų, kaip ugnis, mėlynų, kaip žydra padangė. Kas išmokė gėles taip gražiai, meniškai suderinti spalvas, tokius nuostabius žiedus išauginti? Juk jos proto neturi.

Jūs, vaikučiai, esate protingi. Tikriausiai kada nors mėginote nupiešti gėlės žiedą? Ar jums iš karto pavyko? O nei iš pradžių tik pritepliojote, priklekiojote ir tik po daugelio bandymų išmokote šį tą gražiai nupiešti. Ir tai nesiseka taip gražiai suderinti spalvas. O neprotingos gėlytės žino, kaip joms reikia žydėti, nes pats Dievas jas sukūrė ir taip gražiai išpuošė.

Zmonės taip pat gali daug ką sukurti, padaryti. Jie išranda visokias mašinas, kombainus, lėktuvus, raketas, kosminius laivus. Bet žmonės negali padaryti nė vieno tikro augalo, nė vieno vabalėlio. Gali žmonės sukurti dirbtinį kiaušinį išsivirti ar išsikepti ir suvalgyti, bet patupdyk ant jo vištą — ji viškliašinį išsivirti ar išsikepti ir suvalgyti, bet patupdyk ant jo vištą — ji viščiuuko neišperės, nors visus metus tupėtų. Gali žmogus padaryti dirbtinį kviečio ar kito augalo grūdą, lygiai tokį, kaip tikras, bet iš tokio grūdo niekas neišdigs, nes jame nėra gyvybės. Tik Dievas turi gyvybės raktus. Tik Dievas gyvybės Kūrėjas. Žmogus tik gali patobulinti, išvesti naujas augalų ir gyvulių rūšis, nes Dievas pirmiesiems žmonėms liepė užvaldyti žemę, globoti ir rūpintis gamta, bet gyvybės pati pradžia yra pas Dievą.

Kad Dievas yra, rodo kiekviename žmoguje esantis sąžinės balsas. Stai pavyzdys:

Tomukas ir Algutis mokosi toje pačioje klasėje. Tomukui mokslas sekasi, jo pažymiai daug geresni už Algiuko.

Vieną dieną mokytoja patikrino mokinių knygas ir sąsiuvinius. Tomo knygos buvo tvarkingos, sąsiuviniai švarūs, o Algio sąsiuviniai murzini, knygos suteptos, jų lapų kampai susiraitę. Mokytoja Tomą pagyrė, o Algį subarė. Algį apėmė pavydas.

Per pertrauką, kai visi vaikai išbėgo pažaisiti, Algis įslinko į klasę, rašalu sullejo Tomo knygas ir sąsiuvinius ir, niekieno nepastebėtas, išbėgo į lauką.

Tomukas, radęs suteptas knygas, gaudžiai apsisverkė. Mokytoja klausinėjo, kas taip padarė, bet visi vaikai tvirtino, kad nieko nematė ir nežino. Išsigynė ir Algis. Taip ir liko nenubaustas. Bet manote, kad Algis buvo laimingas išsisukęs? Ne. Kažkoks vidinis balsas jam sakė ir sakė: „Tu pasiелgei blogai, tu nusikaltėlis“. Niekas jo nusikaltimo nematė ir nenubaudė, bet Algiui atrodė, kad kažkas matė jo blogą poelgį, kažkas jį kaltino ir smerkė. Tas „kažkas“ yra Dievas, kuris viską žino. Gali blogą darbą nusiųpti nuo tėvų, nuo mokytojų, bet nuo Dievo — nenusiųpsi. Jei padarome ką nors blogo, jaučiame kažkokį nesmagumą, neramumą, sąžinės graužimą. Tai Dievas per sąžinę bara ir baudžia mus už nusikaltimą. Ir priešingai. Padarę gerą darbą, mes jaučiame džiaugsmą, pasitenkinimą. Norisi bėgti pasišokinėjant, lyg kojomis žemės nesiektum. Taip linksma. Tai Dievas mus pagiria už gerą poelgį.

Gal sąžinę patys žmonės išgalvojo? — Ne. Juk ji dažnai kalba prieš mūsų norus, velkia mūsų nenaudai. Kartais žmogus kažin ką duotų, kad ji nutiltų. Zmonės negalėjo sugalvoti to sąžinės balso, tokio griežto teisėjo. Sąžinė yra Dievo balsas mumyse. Jos buvimas — tai dar vienas Dievo buvimo įrodymas.

Pagaliau istorija liudija, kad pats Dievas yra daug kartų žmonėms apsiųreiskęs, davęs įvairių paliepmų. Dievas kalbėjo pirmiesiems tėvams. Vėliau jis kalbėjo per patriarchus ir pranašus. Žydų tautos vadui Mozei Dievas kalbėjo iš degančio krūmo ir liepė išvesti savo tautą iš Egipto vergijos. Ant Sinajaus kalno Dievas paskelbė savo Dešimt įsakymų. Atškliausiai Dievas kal-

bėjo pasauliui **per savo Sūnų Jėzų Kristų ir per jo mokinius** — apaštalus. **Dievo Apreiškimas**, tai, ką jis kalbėjo žmonėms, surašyta knygoje, kurios vadinamos Sventuoju Raštu ir išsaugota Bažnyčios Tradicijoje, perduodamoje gyvu žodžiu.

Pasitaiko, kad ir dabar kai kuriems žmonėms apsireiškia Kristus, jo Švč. Motina Marija. Katalikų Bažnyčia yra labai atsargi ir neskuba tais apsireiškimais patikėti. Taip elgiasi, norėdama apsisaugoti nuo visokių apgavysčių. Tikrus apreiškimus Dievas, paprastai, patvirtina stebuklais. O jei apreiškimai netikri, išgalvoti — ilgainiui kalbos apie juos nutyla, viskas užsimiršta.

Talgi, kad yra Dievas, mes galime įsitikinti stebėdami jo sukurtą pasaulį, atkreipę dėmesį į mūsų sąžinės balsą ir atidžiai studijuodami Apreiškimą — Sventąjį Raštą.

Mūsų tikėjimas ir mokslas vienas kitam neprieštarauja. Tikėjimas neprieštarauja ir žmogaus protui. Jei kai kurie mokyti žmonės netiki Dievą, išjuokia tikinčiuosius, tai tik todėl, kad nenorėjo arba negalėjo geriau susipažinti su tikėjimu, arba nenori paklusti jo reikalavimams. Kurie gerai pažįsta tikėjimą ir pagal jį gyvena, tikėjimą brangina labiau negu šio gyvenimo patogumus ir malonumus.

Tad jūs, vaikučiai, stenkitės uoliai mokytis tikėjimo tiesų, netingėkite kasdien gražiai pasimelsti ir kasdien atekite į šiuos katekizmo aiškinimus, kad vis daugiau sužinotumėte apie savo tikėjimą. Jūs, mieli tėveliai ir globėjai, prižiūrėkite, kad vaikučiai namie mokytųsi poterių ir tikėjimo tiesų, padėkite jiems išmokti.

3. DIEVO SAVYBĖS

Šiandieną jau trečią kartą susirinkome pasikalbėti apie tikėjimą. Pirmuose dviejuose pokalbiuose išsiaiškinome, kad mūsų tikėjimas į Dievą, į pomirtinį gyvenimą yra ne pasakos, bet rimti ir tikri dalykai. Nors Dievo nematome, bet jį galime rasti savo protu. Jei yra toks gražus ir nuostabiai sutvarkytas pasaulis, turi būti ir jo Kūrėjas — Dievas. Tai pirmasis Dievo buvimo įrodymas. Kiekvienas žmogus turi sąžinę. Per sąžinę pats Dievas mus bara už blogus darbus ir giria už kilnius poelgius. Tai antras Dievo buvimo įrodymas. Istorija liudija, kad Dievas yra apsireiškęs žmonėms ir davęs jiems savo įsakymus. Tai trečias Dievo buvimo įrodymas.

Na o šiandien pasiaiškinsime, koks yra Dievas.

Iš ko galime sužinoti, koks yra Dievas? Iš jo darbų. Juk iš ko sužinome, koks, pavyzdžiui, yra siuvėjas — geras ar prastas. Žiūrime, kaip jis pasiuvė kostiumą, suknelę ar paltą. Jei jo pasiūtas drabužis gerai tinka ir gražiai atrodo, sakome, kad siuvėjas yra geras. O jeigu vienas skvernas trumpas, kitas nutysęs, jei sagos kreivai susiūtos, sakome, kad siuvėjas prastas. Iš atlikto darbo sprendžiame, ko vertas pats meistras. Žmonės sako: „Darbas meistrą giria“.

Buvo sumanių žmonių, kurie išrado laikrodį, dviratį, įvairias mašinas, radiją, televiziją. Mes tuos išradėjus gerbiame ir stebimės jų išmintimi.

Visa visata yra tarsi milžiniškas laikrodis. Mokslininkai per teleskopus mato nesuskaitomą daugybę žvaigždžių ir kitų dangaus kūnų. Dauguma jų — labai dideli. Be to, jie nėra vienas nestovi vietoje, bet didžiuliais greičiais lekia savo keliais. Ir jie vienas kito neužkliudo, avarijų neįvyksta. Štai kad ir žemė, kurioje gyvename. Ji per sekundę nuskrenda 30 km, arba per valandą — 108 tūkstančius kilometrų. Joks žmogaus padarytas lėktuvas taip greitai neskrenda. Greičiausi lėktuvai per sekundę nuskrenda tik kelis šimtus metrų. Jei mes stebimės išmintimi tų žmonių, kurie išrado visokias mašinas, tai dar daugiau turėtume stebėtis pasaulio Kūrėjo — Dievo išmintimi.

Žmonės, kurie padarė šias nuostabias mašinas, dirbo ilgus metus, naudojo įvairias medžiagas. Dievas, kaip žinome, pasaulį sukūrė iš nieko, vienu savo panorėjimu, vienu žodžiu: „Teatsiranda“. Jei Dievas panorėtų, jis galėtų per vieną akimirką viską sunaikinti, paversti nieku, o po to sukurti kitą, naują pasaulį, tūkstančius kartų gražesnę ir tobulesnę už tą, kuriame mes gyvename. Taigi Dievas yra be galo galingas. Visą, ką nori, jis gali padaryti. Todėl mes jį vadiname visagaliu.

Mes Dievo nematome, o ar Dievas mus mato? — Taip, mato. Dievas ne tik mus mato, bet girdi mūsų kalbas ir žino net slapčiausias mūsų mintis. O kažin, ar Dievas mus matytų, jei mes užsidarytume duris, užsidangstyume langus? — Matytų. O kaip jis mus matytų? Gal pro rakto skylutę? Jei ir tą skylutę užkimštume vata — vis tiek matytų. Tai gal galima nuo Dievo

pasislėpti rūsyje, kur neišsiskverbia joks saulės spindulėlis? — Sakote, negalima. Dievas matytų mus ir rūsyje. Taip, vaikučiai. Nors ir giliausiai į žemę įsikastume, Dievas vis tiek mus matytų. Kai įsijungiame televizorių, mes irgi matome žmones, daiktus, kurie yra toli nuo mūsų, net už tūkstančių kilometrų. Dievui nereikia televizoriaus. Jis ir taip viską mato ir žino, nes jis yra visur, pripildė visą pasaulį. Dievas yra toks didis, kad yra ir tolimiausiose žvaigždėse, ir giliausiuose vandenynuose, ir neižengiamų miškų tankumynuose ir štai čia pas mus bažnyčioje. Taigi Dievas yra visur, danguje, žemėje ir kiekvienoje vietoje.

Vienas negeras vaikas sugalvojo pasiskinti obuolių iš svetimo sodo. Pripilęs per tvorą, jis pirmiausiai apsidairė ar jo niekas nemato. Pažvelgė į dešinę, į kairę, pasižiūrėjo į priekį, atsigrėžė atgal. Rodos nieko nėra. Bet savininkas buvo sode ir, pasislėpęs už medžio, stebėjo vagį. Kai vagišius dairėsi, savininkas sušuko: „Užmiršai dar pažiūrėti aukštyn į dangų“. Nusigandęs vaikas puolė bėgti, persivertė per tvorą ir nudulkėjo kiek kojos nešė. Toli nubėgęs sustojo ir pradėjo galvoti: „Kodėl man savininkas liepė pažiūrėti aukštyn?“ Stalga suprato: eidamas vogti jis užmiršo, kad yra Dievas, kuris viską mato, viską girdi ir viską žino.

Ar Dievas yra ten aukštai, danguje, kur čiužba mėlynoj padangėj vyturėliai, plaukia pilki debesėliai? Bet žmonės lėktuvais pakyla virš debesų ir ten Dievo neranda. Kosmonautai buvo nuskridę net į Mėnulį. Rado ten plikus akmenis ir smėlį, o Dievo nematė. Tai kodėl Dievo nematome, nors jis visur yra? — Dievo nematome, nes jis yra dvasia. Po mirties gerų žmonių sielos galės matyti Dievą danguje. O kur tas dangus? — Dangus yra ten, kur yra Dievas ir kur jis leidžia ištikimųjų sieloms džiaugtis amžina laime. Dabar dangaus grožio mes matyti negalime, bet jei būsime verti, dangų pamatysime po mirties. Ten pamatysime Dievą ir visada su juo pasiliksime. Kad būtume verti matyti Dievą po mirties, dabar, gyvendami žemėje, turime jį tikėti, laikytis jo įsakymų, jį garbinti, jam melstis. Dievą matydami būsime amžinai laimingi.

Taigi, Dievas yra išmintingas, visagalis, visur esantis, visažinantis, visamatantis, gryna dvasia, kūno akimis nematoma.

Koks dar yra Dievas? Dievas yra amžinas, t. y. neturi nei pradžios, nei pabaigos, visada buvo, yra ir bus. Dievas buvo prieš milijardus metų, kai dar nebuvo nė vienos žvaigždės, nei saulės, nei žemės. Dievas bus ir po milijardų metų, kai nebebus žemės, saulės, kai užges paskutinė žvaigždė. Psalmių autorius sako: „Viskas praeis, bet tu pasiliksi. Viskas sudils kaip drabužis. Visa kaip rūbą keitl, ir mainosi viskas, tu tačiau lieki toks pats ir galo nebus tavo metams“. (Ps. 101, 27).

Dievas yra nesikeičiantis. Prieš milijardus metų jis buvo visagalis, visažinis, be galo šventas ir gražus — toks jis pasiliks ir po milijardų metų: visada mylintis gerį ir nekenčiantis blogio, nuodėmės.

Dar žinokite, kad Dievas yra be galo teisingas už gerus darbus atlygina, už blogus — baudžia.

Kada mums Dievas atlygina už gerus darbus? Ar šiame gyvenime? — Nebūtinai. Dievas neprižadėjo už kiekvieną gerą darbą atlyginti tuoj pat, šiame gyvenime. Bet Dievas nieko nepamiršta, ir už gerus darbus būtinai atlygina, jei ne čia, tai po mirties, danguje, nes yra be galo teisingas. Šventasis Raštas užtikrina: „Ko akiš neregėjo, ko ausis negirdėjo, kas žmogui į galvą neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie jį myli“ (1 Kor. 2,9). Dievas mato mūsų elgesį, girdi kiekvieną mūsų žodį, žino net slapčiausias mintis, todėl labai gausiai atlygins danguje tiems žmonėms, kurie jį myli, stengiasi pildyti jo valią, rūpinasi ne tik savo, bet ir kitų gerove.

Bet nepamirškime, kad Dievas mato ir blogus darbus, nusikaltimus. Teisingasis Dievas už nusikaltimus žmones baudžia. Bet Dievas dažniausiai žmonių bausti neskuba, ilgai laukia: gal nusidėjėlis susipras, kad negerai elgiasi, gailėsis už nuodėmes, pasiryš taisytis. Tačiau, jei žmogus nenori pasitaisyti ir nuodėmingai gyvenęs miršta be atgailos, jo laukia griežtas Dievo teismas.

Už sunkias nuodėmes jis gali būti pasmerktas amžinai kentėti pragare. Už neapgailėtas lengvas nuodėmes jo laukia laikina bausmė skaistykloje. Ten jis bus tol, kol jo siela taps skaisti ir galės eiti į dangų. Skaistykla yra pereinamoji būseną, kurioje mirusiojo siela apvaloma nuo nuodėmių liekanų ir subręsta dangaus laimei. Žmonės, kurie gyvendami žemėje pilnai atsilygino Dievo teisingumui už padarytus nusikaltimus, eina tiesiog į dangų. Dievas yra begalinio gėrio ir laimės šaltinis. Todėl Dievą mylėti, jo klausyti, su juo susijungus amžinai danguje gyventi yra didžiausia žmogaus laimė.

4. DIEVO GERUMAS IR GAILESTINGUMAS SVENCIAUSIOJI TREJYBĖ

Vakarykščiame pokalbyje svarstėme, koks išmintingas ir galingas yra Dievas. Kalbėjome, kad jis yra visur esantis, visa žinantis, amžinas, nesikeičiantis. Jis taip pat yra teisingas: už gerus darbus atlygina, už blogus — baudžia.

Bet Dievas yra ne tik teisingas, bet ir be galo gailestingas, todėl baudžia tik blogos valios žmones, kurie nesigaili nusikaltę ir nenori taisyti. Jei žmogus už savo nuodėmes gailisi ir Dievo atsiprašo, Dievas jam atleidžia net didžiausias nuodėmes ir pragaru nebus. Dievas yra gailestingas, nes jis yra be galo geras ir labai myli žmones.

Jūs, vaikučiai, myli mamytė, tėvelis, seneliai. Tėveliai sunkiai dirba, vargšta, kad jus išmaitintų ir aprengtų. Jie saugoja jus nuo visokių pavojų. Jeigu kartais tėveliai jus pabara ar nubaudžia, tai tik dėl to, kad nori jus užauginti ir išauklėti gerais žmonėmis, o ne nusikaltėliais. Nemanykite, kad tėveliai jūsų nemyli, jei kartais duoda paragauti diržo ar beržinės košės, griežčiau subara ar kaip kitaip nubaudžia. Priešingai, Nemoka savo vaikučių mylėti ir auklėti tėveliai, kurie jiems viską leidžia: muštis, keiktis, rūkyti, tinginiauti, tyčia pamokas praleidinėti, nekalbėti poterėlių, neiti į bažnyčią, kurie savo vaikų niekada neįspėja, nesudraudžia, pamatę blogai elgiantis. Paklauskite vienos liūdnos istorijos.

Prancūzijoje, Grenoblio mieste, viena motina neleido savo vaiko ruoštis pirmajai išpažinčiai. Kartą kunigas ją susitikęs paprašė, kad leistų savo sūnelį į bažnyčią mokytis katekizmo. Mama piktai atkirto: „Neleisiu. Užaugs mano vaikas ir be poterių, kaip ažuolėliai girioje užauga“. Kunigas jai pasakė: „Užauga ir veršeliai be poterių, bet atsimink, mama, kad augini žmogų, ne veršelį“. Vis tiek neleido. Praėjo apie dvidešimt metų. Teismas nagrinėjo jauno nusikaltėlio bylą. Jis buvo pasmaugęs savo motiną už tai, kad ji nedavė pinigų degtinei. Nusikaltėlį pasmerkė sušaudyti. Tai buvo tas pats vaikas, kurį motina neleido į bažnyčią mokytis katekizmo.

Vaikučiai, jūs tėveliai myli protingiau, negu ana mama. Nors jie žino, kad jūs truputį pavargsite eidami į bažnyčią, mokantis mažiau liks laiko pailsėti, pažaisti, kad netikintieji gal iš jūsų pasišaipys, pabars, — jie nori, kad jūs, vaikučiai, užaugtumėte dori žmonės, išmoktumėte mylėti Dievą, o po mirties eitumėte pas Dievą, į amžiną dangaus laimę.

Dievo gerumas ir tuo pasireiškia, kad jis vaikučiams duoda rūpestingus tėvelius. Dievas taip sutvarkė, kad ir paukščiukai, ir maži žvėriukai turi tėvus, kurie juos maitina ir globoja. Dievas ir mums padeda per tėvus, per kitus gerus žmones. Jis įsakė žmonėms, kad jie vieni kitus mylėtų, vieni kitiems padėtų, vieni kitus užjaustų. Už žmonėms parodytą gerumą Dievas gausiai atsilygina.

Savo gerumą žmonėms Dievas parodo ir tuo, kad sukūrė daug visokių gėrybių, kad žmonės turėtų ką valgyti, kuo apsirengti. Žinoma, ir pats žmogus turi darbuotis: įdirbti žemę, sėti javus, sodinti daržus, bet Dievas duoda augimą, derlių. Dievas žmonėms davė protą, kad jie mokėtų pasinaudoti žemės gėrybėmis, liepė dirbti, netinginiauti, įsakyti globoti ligonius, senelius, padėti vargstantiems. Taigi matome, koks geras ir gailestingas yra dangiškasis Tėvas. Todėl kasdien kreipkimės į jį gražia „Tėve mūsų“ malda, kurios mus išmokė pats Jėzus Kristus.

Ar žinote, vaikučiai, kiek yra dievų? — Dievas yra tik vienas, bet trijuose Asmenyse: Dievas Tėvas — Sutvėrėjas, Dievas Sūnus — Atpirkėjas ir Dievas Šventoji Dvasia — visokio gėrio Teikėja ir žmonių Pašventintoja. Kad Dievas yra vienas trijuose Asmenyse yra žmogaus protą viršijanti paslaptis. Šią paslaptį žmonėms apreiškė Jėzus Kristus, Dievo Sūnus tapęs žmogumi.

Ką reiškia, kad Dievas yra vienas, bet trijuose Asmenyse? Tai reiškia, kad trys dieviškieji Asmenys turi vieną dievišką prigimtį. Ir Tėvas, ir Sūnus, ir Šventoji Dvasia yra tas pats visagalis, amžinas Dievas. Tačiau „klek vienas Asmuo tą vieną dieviškąją prigimtį turi skirtingu būdu. Tėvas ją turi pats iš savęs, sūnus ją turi dvasiniu gimimu iš Tėvo, Šventoji Dvasia ją turi dvasiniu kilimu iš Tėvo ir Sūnaus“. („Mūsų tikėjimo šviesa“ 12 psl.)

Ar mes galime pilnai suprasti, kaip gali būti vienas Dievas trijuose Asmenyse? — Ne. Žmogaus protas yra per menkas suprasti dieviškas paslaptis. Kad mes galėtume Dievą suprasti pilnai, turėtume būti jam lygūs, t. y. visąžinantys, visagaliai, bet to niekada nebūs. Žmogus yra tik Dievo kūrinys, o kūrinys niekada negali susilyginti su savo kūrėju.

Aš jums papasakosiu vieną gražią legendą apie šv. Augustiną, gyvenusį prieš pusantro tūkstančio metų.

Augustinas buvo labai išmintingas ir mokytas vyskupas. Kartą jis panoro išsigilinti į Švč. Trejybės paslaptį ir ją geriau suprasti, ilgai galvojo, svarstė, bet vis neaišku.

Vieną dieną jis vaikščioja pajūriu ir vis kankinasi, besigilindamas į Dievo vidaus gyvenimo paslaptis. Staiga jis pamatė mažą vaikutį, kuris sraigės geldele sėmė iš jūros vandenį ir pylė į mažą duobutę. „Ką tu čia darai?“ — paklausė vyskupas berniuką. „Aš noriu visą jūrą perpilti į šią duobutę“, — atsakė vaikas. „Bet, vaikeli, tai neįmanoma!“ — sušuko šv. Augustinas. Tada vaikutis pasižiūrėjo į jį ne vaikišku žvilgsniu ir tarė: „Greičiau aš perpilsiu jūrą į šią duobutę, negu tu savo protu suprasi Švč. Trejybės paslaptį“. Tai pasakęs išnyko. Šv. Augustinas suprato, kad tai buvo Dievo siųstas angelas, kuris jį pamokė, kad nesivargintų ir negaištų laiko besistengdamas suprasti begalinio Dievo paslaptis. Kaip negalima sutalpinti vandenyno į mažą duobutę, taip žmogaus protas yra per menkas įvelgti begalinio Dievo gelmes.

Nors pilnai suprasti Švč. Trejybės paslapties negalime, tačiau galime būti tikri, kad ji nėra priešinga sveikam žmogaus protui. Siek tiek panašių reiškinių, padedančių geriau suprasti Švč. Trejybės paslaptį randame ir gamtoje.

Stai, pavyzdžiui, vanduo. Jis gali būti trijuose pavidaluose: skystas, kietas ir dujinis (garai). Geriausiai mes pažįstame skystą vandenį. Jį geriamo, juo prausiamės. Jis pripildo upes, ežerus, šulinius, balas. Bet kai žiemą šaltis stipriau paspaudžia — vanduo sušąla, pavirsta ledu. Ant jo galima čiuožti, bėgioti, žaisti. Jei ledą pašildysime, jis vėl virs vandeniu. O jei vandenį ilgai kaitinsime — jis išgaruos, pavirs dujomis — garais. Taigi, tas pats vanduo gali būti trijuose skirtinguose pavidaluose. Tad kodėl negali vienas Dievas, pasaulio Kūrėjas, būti trijuose Asmenyse? Tik nesakykite, kad yra trys dievai! Yra tik vienas Dievas, bet trijuose Asmenyse. Asmenys trys, bet Dievo prigimtis viena.

Mums, vaikučiai, ne tiek svarbu išgilinti į Dievo paslaptis, kiek svarbu Dievą garbinti, jam dėkoti, jį mylėti. Ar jau visi kasdien meldžiatės? Ar mokatė gražiai persižegnoti? Kai žegnojamės, prašome Dievo palaimos, kreipdamiesi į Dievą Tėvą, Dievą Sūnų ir Dievą Šventąją Dvasią. Žegnodamiesi keliame dešinę ranką prie kaktos ir sakome: „Vardan Dievo Tėvo“, nuleidžiame ranką ant krūtinės, sakydami: „ir Sūnaus“, paliesdami pirštais kairį, o paskui dešinį petį sakome: „ir Šventosios Dvasios. Amen. Kryžiaus ženklų, kurį padarome žegnodamiesi, mes viešai išpažįstame savo tikėjimą, juo pradedame ir užbaigame maldas.

Vaikučiai, išmokite gražiai, lėtai persižegnoti. Švč. Trejybės garbei dažnai kalbėkite maldeles: „Garbė Dievui Tėvui, ir Sūnui, ir Šventajai Dvasiai. Kaip buvo pradžioje, dabar ir visados, ir per amžius. Amen“.

Kaip sekasi mokytis užduodamas maldas ir katekizmo klausimus? Ar išmokstate? Tėveliai, būkit geri, prižiūrėkite, kad jūsų vaikai rimtai mokytųsi. Patikrinkite, padėkite išmokyti telsingai.

5. ANGELAI IR PIKTOSIOS DVASIOS

Mes jau žinome, kad Dievas yra be galo išmintingas ir galingas, amžinas ir nesikeičiantis, labai teisingas, geras ir be galo gailestingas. Jis yra visur, visa žino ir mato. Dievas yra vienas, bet trijuose Asmenyse. Kai žegnojamės, pagerbiame triasmenį Dievą. Dabar visi gražiai, garsiai tardami žodžius, persižegnokime... Kur laikyti kairę ranką? — Ant krūtinės. Nepra-leiskite žodelio „ir“... Kokią maldele mokame Švč. Trejybės garbei? — „Garbė Dievui Tėvui...“ Visi garsiai ją sukalbame.

Siandien kalbėsime apie angelus ir piktąsias dvasias.

Kas yra angelai? — Angelai yra Dievo sukurtos dvasios be kūno.

Labai seniai, kai dar nebuvo nei saulės, nei žvaigždžių, nei žemės, buvo tik vienas Dievas. Nuo amžių jis buvo labai išmintingas, galingas ir geras, todėl panorėjo sukurti kitas protingas būtybes, su kuriomis galėtų pasida-lyti savo laime. Tos būtybės vadinasi angelai.

Angelai yra protingos, galingos ir labai geros dvasios. Angelai kūno neturi, todėl jiems nereikia nei valgyti, nei gerti, nei apsirengti. Piešdami an-gelus, dailininkai juos vaizduoja kaip jaunuolius ar vaikus su sparnais, ku-rie simbolizuoja angelo dvasingumą. Iš tikrųjų, angelai neturi nei sparnų, nei gražių drabužių. Nors angelai savo protu ir valios jėga viršija žmonių protą ir valią, bet jie nėra nei visagaliai, nei visažiniai. Tik Dievas yra vi-sagalis ir visą žinantis, o angelai tėra tik Dievo kūriniai, daug menkesni už Dievą. Angelai gyvena danguje, mato Dievą ir džiaugiasi begaline laime. Jie, kaip ir žmonės, privalo vykdyti Dievo valią.

Ar visi Dievo sukurti angelai buvo geri? — Taip. Dievas visus angelus sutvėrė gerus, apdovanojo juos pašvenčiamąja malone. Ilgą laiką visi ange-lai buvo klusnūs, Dievą mylėjo, jį garbino, jam dėkojo už suteiktas dovanas.

Buvo vienas angelas, gražesnis ir galingesnis už kitus. Jo vardas Liuci-feris, tai reiškia, „Sviesos nešėjas“. Jis ėmė didžiulius savo gražumu, prakil-numu ir nutarė neklausyti Dievo. Ne tik pats pasipriešino Dievui, bet su-kurstė dalį kitų angelų sukilti prieš Dievą, jam netarnauti. „Mes patys gali-me būti kaip Dievas“, — galvojo jie. Maištas prieš Dievą buvo labai didelis nusikaltimas, kuris aptemdė sukilusių angelų protą. Vos tik Liuciferis su kitais maištininkais sukilo prieš Dievą, jie pavirto piktosiomis dvasiomis.

Piktosios dvasios pradėjo Dievo nekęsti, jį niekinti, pavirto bjauriomis, šlykščiomis būtybėmis. Tapę tokie bjaurūs, nusikaltę angelai jau nebegalėjo pasilikti danguje su Dievu ir geraisiais angelais. Tarp ištikimųjų angelų ir piktųjų dvasių įvyko kova.

Kokia buvo ta kova? Angelai yra grynos dvasios. Jie nekovojo kardais, šautuvais ar patrankomis. Jų ginklai — protas ir valia. Angelai yra labai galingi. Savo protu jie ne tik mąsto, bet ir veikia. Jų mintys ir valia yra

galingesnis ginklas už atomines bombas. Todėl angelų kova buvo daug baisesnė už žmonių karus.

Ištikinimų angelų vadas buvo arkangelas Mykolas. Jiems kovoti padėjo pats Dievas. Piktosios dvasios buvo nugalėtos ir nublokštos į amžinos bausmės vietą — pragarą. Nusikaltusius angelus vadiname piktosiomis dvasiomis, demonais ar velniais. Jie yra neapsakomai pikti, šlykštūs, baisūs. Jei žmogus galėtų pamatyti piktąją dvasią, iš siaubo numirtų. Velniai baisiai nenkenčia Dievo ir gerų žmonių. Už puikybę ir neapykantą Dievo nubaustos amžinoms pragaro kančioms, piktosios dvasios žmonėms pavydi dangaus laimės, kurią pačios prarado. Todėl, kiek galėdamos, stengiasi žmonėms kenkti, gundo nusidėti. Jos bando paveikti vaizduotę, pakiša šlykščias mintis ir norus, gundo meluoti, vogti, skriausti; sukelia vaidus, peštynes, kruvinus karus. Jos viską daro, kad žmones atitrauktų nuo tikėjimo, nuo maldos, nuo bažnyčios lankymo, kad kuo daugiau žmonių nugramzdintų į pragarą.

Piktosios dvasios turi daug talkininkų. Joms padeda visi, kurie išjuokia tikėjimą, pašiepia tikinčius žmones, visaip juos skriaudžia; ragina nesimelsti, neklausyti Bažnyčios vadų. Joms padeda ir visi tie, kurie nedorai gyvena, savo pavyzdžiu ir kitus paskatina blogai elgtis.

Ar piktoji dvasia gali priversti žmogų nusidėti? Negali. Dievas velniui neduoda neribotos galios. Jei žmogus nori, jis gali atstumti visas piktosios dvasios pagundas ir nuodėmės nedaryti.

Vienas mažas vaikas kartą skundėsi: „Kodėl taip sunku būti geram ir taip lengva būti blogam?“ Ir jūs, vaikučiai, jaučiate, kad labai nesinori klausyti tėvėlių, vyresniųjų, ruošti pamokas. Kartais norisi keiktis, muštis šlykščiai kalbėti, galvoti ar elgtis, rukyti, paragauti svaigalų, išdykauoti bažnyčioje, trukdyti kitiems melstis, klausytis katekizmo aiškinimų. Kodėl, iš kur tokie norai? — Tai piktoji dvasia jus gundo nusidėti. Gundo, bet priversti negali. Jūs nepasiduokite pagundoms. Kas rytą — vakarą gražiai pasimelskite, ir Dievas padės jums, bus su jumis, o piktoji dvasia turės pasitraukti nieko nelaimėjusi.

O ką veikia gerieji angelai? — Jie garbina Dievą ir saugo mus nuo pikto.

Žmonėms grėsia daug įvairių pavojų ir nelaimių. Kuris pavojus didžiausias? Gal avarija? Gal liga? Gal mirtis? — Ne. Yra nelaimė daug didesnė už mirtį. Tai nuodėmė.

Kiekviena sunki nuodėmė įžeidžia Dievą, o mums užtraukia pragaro bausmę. Kai žmogus tyčia daro sunkią nuodėmę, jis pasidaro panašus į piktąją dvasią ir gali būti nubaustas pragaro bausme. Angelo Sargo pareiga saugoti žmogų nuo blogio, nuo nuodėmės. Bet ar angelas gali prievarta sulaukyti žmogų nuo blogo darbo? — Negali. Jis gali tik įspėti, įkvėpti žmogui kilnių minčių, švelniai paskatinti daryti gera, mylėti Dievą, neskriausti, nekeršyti, bet priversti gerai elgtis — negali. Kartais angelai padeda žmonėms išvengti ir kitokių nelaimių.

Kai popiežius Pijus IX buvo dar vaikas, jis patarnaudavo kasdien šv. Mišioms. Kartą, klūpodamas prie altoriaus, tas vaikas pamatė kitoje altoriaus laiptų pusėje labai gražų jaunuolį, kuris jam mojo, kviesdamas pereiti į kitą pusę. Iš karto berniukas nenorėjo paklusti, bet tas jaunuolis taip primygtinai kvietė, kad jis, pagaliau, pakilo ir, perėjo į kitą pusę. Ir žinote, kas atsitiko — Staiga iš viršaus su baisiu trenksmu nukrito statula, kaip tik į tą vietą, kur vaikas neseniai klūpojo. Jei jis nebūtų perėjęs į kitą vietą, statula jį būtų užmušusi, o tas jaunuolis, kuris jį kvietė pereiti, kaip staiga atsirado, taip staiga ir dingo. Be abejo, tai buvo berniuko angelas sargas, kuris išgelbėjo nuo mirties būsimąjį popiežių.

Cia dar pridursiu, kad patarnavimas šv. Mišioms, adoravimas prieš Svč. Sakramentą yra labai geras darbas ir patinka Dievui, todėl už jį Dievas gausiai atlygins. Todėl berniukus kviečiame patarnauti, o mergaites — adoruoti.

Iš kur mes žinome apie angelus ir piktąsias dvasias? — Daug sužinome iš Sventojo Rašto. Ten pasakojama, kaip dalis angelų pasipriešino Dievui ir buvo nubauti. Pasakojama, kaip piktosios dvasios stengiasi žmonėms pa-kenkti ir kaip gerieji angelai globoja gerus žmones, jiems padeda. Stai trys žydų jaunuoliai buvo verčiami išsižadėti Dievo. Jiems nesutikus, buvo įmesti į ugnies pilną krosnį. Tačiau angelas juos apsaugojo, ir jie nesudegė. Jaunąjį Tobiją angelas lydėjo pavojingoje kelonėje, jį globojo, o jo aklam tėvui išgydė akis ir šis praregėjo. Angelas pranešė Mergelei Marijai, kad ji išrinkta būti Išganytojo, Dievo Sūnaus, Motina. Vėliau apie tai angelas pranešė šv. Juozapui, Marijos sužadėtinui. Jėzui gimus Betliejuje, angelai jį sveikino, giedodami džiaugsmo giesmę, o kai karalius Erodas norėjo nužudyti Kūdikelį Jėzų, angelas perspėjo jo globėją šv. Juozapą, kad su Marija ir Kūdikiu keliautų į Egiptą. Kai pirmasis popiežius šv. Petras buvo suimtas, jį uždarė į kalėjimą ir surakino geležiniais pančiais. Naktį jam pasirodė angelas ir tarė: „Kelkis ir einam!“ Staiga nuo jo rankų ir kojų nukrito grandinės, savaime atsidarė sunkios metalinės durys, ir šv. Petras išėjo į laisvę.

Angelai yra ir jūsų geriausi draugai. Jie dieną ir naktį jus saugo. Kai meldžiatės, bent trumpai paprašykite: „Angelėli, sargužėli, saugok mane visados, kad aš mažas kūdikėlis nepražūčiau niekados“. Pakartokite visi... Dar syki... Išmokykite šios maldelės namie mažesnius broliukus ir sesutes.

6. PASAULIO SUKURIMAS. ŽMOGUS.

MIRTIS IR TEISMAS

Pereitą kartą kalbėjome, kad Dievas sutvėrė angelus. Angelai yra tobuliausi Dievo kūriniai. Prisimenate, kuo pavirto dalis angelų, kai nusikalto Dievui? — Piktosiomis dvasiomis arba velniais. Piktosios dvasios gundo žmones nusidėti, nepaklausyti Dievo, o mes turime šiam gundymui nepasiduoti. Kam piktoji dvasia negali pakenkti? — Tiems, kurie kasdien ryte ir vakare pasimeldžia. Prisiminkime ir visi sukalbėkime maldelę: „Angelėli—sargužėli...“ O kodėl Dievą mes vadiname dangaus ir žemės Sutvėrėju? — Todėl, kad jis visa sutvėrė.

Sutvėręs angelus, Dievas panorėjo sukurti regimąjį pasaulį ir tarė: „Tebūnie šviesa!“ Dievui ištarus šį žodį, staiga nušvito skaidri šviesa. Ji sklido iš pirmapradės karštos medžiagos, kuri pradžioje buvo beformė. Vėliau Dievui panorėjus iš jos susiformavo milijardai žvaigždžių, pasidarė Žemė, Mėnulis ir kiti dangaus kūnai. Pradžioje žemė buvo labai karšta, verdanti, liepsnojanti masė. Tada žemėje nebuvo nei kalnų, nei upių, nei vandenynų. Laikui bėgant žemė ataušo, bet vis dar buvo tuščia ir nyki, apgaubta tirsto garų ir miglų debesio, pro kurį neprasisiskverbė joks saulės spindulėlis. Pamažu tos miglos išsisklaidė, žemėje iškilo kalnai, įdubimuose pasidarė jūros, ežerai, pradėjo tekėti upės. Pro praretėjusios miglos debesis vis labiau ėmė šviesti saulutė. Žemėje nebebuvo amžinos nakties, nes saulė užtekėdavo ir nusileisdavo. Buvo rytas ir vakaras, diena ir naktis. Tačiau žemėje vis dar nebuvo gyvybės. Nebuvo nė menkiausios žolelės, nė mažiausio vabalėlio. Tada Dievas liepė žemei išželdinti augalus, kurie brandintų sėklas, vaisius. Ir atsirado pirmieji augalai, kurie galėjo augti ir daugintis. Po daugelio metų visa žemė pasipuošė žalia augmenija. Bet dar nebuvo jokio paukštelio, jokio gyvūnėlio žemės paviršiuje, jokios žuvytės vandenyse. Tada Dievas, pasaulio Kūrėjas, panorėjo, kad atsirastų paukščiai, žuvis, gyvuliai. Sutvėrė jų įvairiausių rūšių ir pripildė jais visą žemę, orą ir vandenį. Tačiau visi šie gyvūnai neturėjo proto, nemokėjo kalbėti, nesugebėjo melstis ir dėkoti Dievui.

Atėjus laikui, Dievas sukūrė pirmuosius žmones.

Kas yra žmogus? — Žmogus yra Dievo kūrinys, turintis kūną ir sielą. Kūnu žmogus panašus į gyvulius, bet nuo gyvulių skiriasi savo dvasine, protinga ir nemaria siela.

Sventasis Raštas sako, kad žmogaus kūną Dievas sutvėrė pasinaudodamas jau anksčiau sukurtą medžiaga, o sielą žmogui įkvėpė tiesiog betarpiškai. Kokia buvo ta medžiaga, iš kurios Dievas sukūrė žmogaus kūną — Šventame Rašte neparašyta. Galėjo tam panaudoti ir kokio nors gyvūno kūną. Žmogaus kūnas panašus į gyvulių kūnus, tačiau daug kuo ir skiriasi. Tačiau žmogus tapo žmogumi tik tada, kai Dievas jam įkvėpė dvasinę sielą. Daug yra gyvu-

lių, kurie už žmogų stipresni, greičesni, geriau girdi ir mato, geriau užuodžia, bet jie menkesni už menkiausią žmogų, nes neturi sielos, neturi proto ir laisvos valios. O žmogus protauja, myli, susivaldo, ieško ne vien turtų ir medžiaginių vertybių, bet gali siekti dvasinių: teisingumo, sąžiningumo, doros ir kitų panašių dalykų. Gyvulėliai sugeba tik tai daryti, ką Dievas įdiegė į jų prigimtį, o patys ką nors išrasti, sugalvoti — negali. Stai, pavyzdžiui, kai šaltą naktį medžiotojai susikuria laužą, prie ugnies pasišildyti atelna ir jų šunys. Bet ir gudriausias šuo nemoka ugnies kurstyti, prižiūrėti, kad laužas negestų. Laužui gestant, rodos, galėtų šunelis įmesti į ugnį šakų, jos čia pat sukrautos, bet jis niekada to nepadare ir nepadarys, nes neturi proto.

Žmogaus siela yra dvasinė, protinga, sukurta pagal paties Dievo pavyzdį ir panašumą, todėl jos, kaip ir Dievo, matyti negalima. Tačiau siela kaip įrankiu naudojasi žmogaus kūnu: nervų sistema, smegenimis, pojūčiais. Pavyzdžiui, kad muzikantas galėtų groti, jam reikia muzikos instrumento. Jei pianinas sugedęs, stygos sutrūkinėjusios, ir geriausias muzikantas juo nepagros. Taip ir sielai, kad ji galėtų veikti, reikia sveikų smegenų ir kitų organų. Jei žmogaus smegenys susergera, jis negali protauti. Sakome, kad toks žmogus yra išprotėjęs.

Vienas netikintis gydytojas taip kalbėjo: „Esu padaręs šimtus operacijų, ištyrinėjau visą žmogaus kūną, supjauščiau skersai ir išilgai — bet jokios sielos neradau. Vadinaš, žmogus sielos neturi“. Mokytas žmogus, o kalba labai negudriai. Jau jūs žinote, kad žmogaus siela yra nematoma dvasia, panaši į Dievą, į angelus. Jos negalima nei pamatyti, nei pačiupinėti, nei chirurgu peiliu surasti.

Dabar žmogus savo kūną gauna gimdamas iš tėvų, o sielą kiekvienam žmogui Dievas sukuria betarpiškai. Net visai mažytis, dar negimęs kūdikis jau turi sielą.

Žmogaus kūnas auga, subręsta, kiek laiko pagyvena ir, pagaliau, miršta.

Ar jūs, vaikučiai, matėte mirusį žmogų? Ar numirėlis vaikščioja? — Ne. Ar kalba? — Ne. Ar valgo, geria? — Ne. Guli sustingęs, atšalęs ir nė krust. Nejuda, nes yra negyvas. Mirusįjį guldo į karstą. Jei buvo tikintis, atveža į bažnyčią. Čia už jo vėlė laikomos pamaldos, o paskui lydimas į kapines. Ten karstą nuleidžia į duobę ir užkasa. Žemėje žmogaus kūnas supūva, sunyksta. Po kelių dešimčių metų belieka tik kaulai, o ilgainiui ir jie sutrūnėja.

Ar visi turėsime mirti? — Visi. Gal jums tokiems jauniems ir gražiems mirti nereikės? Reikės. Gal miršta tik seneliai? — Kartais miršta ir jauni, net maži. Įvyksta avarių, kuriose žūsta daugiau jaunų, negu senų. Daug yra nepagydomų ligų, kuriomis susergera ne tik seneliai, bet ir jaunuoliai, ir maži vaikai. Stai palaidojome tokį Arūnėlį, nė šešių metų nesulaukusį — mirė vėžiu. Taigi, vaikučiai, anksčiau ar vėliau, bet visi tikrai mirsime. Lūdna,

ar ne? Mirties visi mes bijome, nes ji skaudī, nemalonī. Labai norime ilgai gyventi ir net stengiamės negalvoti apie mirtį.

Bet mes, tikintieji, neturėtume labai bijoti mirties. Mus paguodžia ši tikėjimo tiesa: „Žmogaus siela yra nemirtinga“. Žmogui mirstant, siela atsiskiria nuo kūno ir toliau gyvena. Po žmogaus mirties siela pirmiausia patenka į Dievo teisną. Čia ji pamato, ko yra vertas visas gyvenimas, kurį praleido žemėje: atlyginimo, ar bausmės. Prisimena visus savo gerus ir blogus darbus, visas nuodėmes, padarytas mintimis, žodžiais, darbais ir apsilėidimais. Jei žmogus Dievą tikėjo ir mylėjo, stengėsi jo neižeisti nei sunkiomis, nei lengvomis nuodėmėmis, jei už padarytas nuodėmes Dievo atsiprašė, jas apgailėjo, per išpažintį gavo nuodėmių atleidimą, atliko atgailą, — tokio žmogaus siela iš Dievo teismo eis į dangų ir ten džiaugsis begaline laime amžinai matydama Dievą. Jei kas gyveno sunkiose nuodėmėse ir Dievo neatsiprašęs mirė, jo siela amžinai neregės Dievo, nes miręs žmogus jau negali nei gailėtis, nei pasitaisyti. Tokių žmonių sielos po teismo pateks į pragarą. Jos ten amžinai kentės baisias kančias neregėdamos Dievo, kurį pačios savo laisva valia paniekino, nuo jo nusigrėžė. Jei mirdamas žmogus turi lengvų nuodėmių, ar dar nėra pilnai atsilyginęs Dievui už atleistas sunkias nuodėmes, po teismo jo siela eina į laikinos bausmės ir atsiteisimo vietą — skaistyklą. Ten būdama, siela taps vėl tyra, skaisti ir, pasibaigus Dievo skirtam laikui, pateks į dangų. Nors skaistykloje sielos turi skaudžiai kentėti, kartais net labai ilgai, — jos jaučiasi laimingos, nes žino, kad kada nors baigsis jų kančios ir jos nuels į dangų.

Kaip Dievo buvimą, taip ir pomirtinį gyvenimą nuo seniausių laikų tikėjo visos tautos. Graikų išminčius Sokratas, gyvenęs kelis šimtus metų prieš Kristų, žmonėms aiškindavo, kad siela negali mirti, nes ji yra dvasia. Kai Sokratas gulėjo mirties patale, draugai jį paklausė: „Kur nori, kad tave palaidotume?“ Sokratas jiems atsakė: „Jūs ketinate mane palaidoti? To nebus. Jūs palaidosite tik mano kūną, bet manęs, mano sielos jus nepalaidosite.“ Kaip gražiai ir teisingai pasakyt! Sielos į žemę neužkasi, nes ji dvasia. Po mirties ji pereina į kitą gyvenimą. Kad tikrai taip yra, tikėjo ir tiki žymiausi pasaulio mokslininkai.

Tikėjimą į pomirtinį, būsimąjį gyvenimą ypač sustiprino Jėzaus Kristaus mokslas ir gyvenimas.

Kristus, Dievo Sūnus tapo žmogumi, kadangi norėjo gelbėti sielas nuo amžinos pražūties, nuo pragaro. Jis mokė, kad labiausiai reikia bijotis nuodėmių, kurios sielai užtraukia amžiną bausmę. Ką žmogui padėtų, jei jis įgytų visus pasaulio turtus, o savo sielą pražudytų? Kristus kentėjo baisias kančias ir laisvu noru sutiko mirti ant kryžiaus, kad išgelbėtų žmonių sielas nuo amžino pasmerkimo. Jei nora pomirtinio gyvenimo, Kristaus kančia ir mirtis neturi prasmės.

Ar mes galime kuo nors padēti mirusīu sīeloms? — Mēs galīme ūz juos melstīs. Jūs visi, turbūt, mōkate maldeļē ūz mirusius „Amīnā! atlīs!” Au kalbēkīme jā visi...

Kai mēs mēldzīamēs ūz mirusīuosīus, kuriems īš jū galī padēti mūsū malda? Esantiems dangujē mūsū maldū nerekīa. Esantieji pragarē jomīs nepaī, naudos, nes jīe pasmerkīti amžīnai kentēti. Savo maldomīs galīme padēti skaī, tyklojē kenčīančīoms vēlēms. Ūz jas laikomos šv. Mišīos, kalbamas ar gīeda, mas Rožančīus, kītos maldos. Kadangi nežīnome, kur yra mūsū mirusīu artīmūjū vēlēms, mēldzīamēs ūz visus. Jēi jīe yra skaīstyklojē, mūsū maldos īšprasys, kad Dīevs joms sūtīrumpīntū bausmēs laīkā ar jā palengvīntū. Jēi jos yra dangujē ar pragarē — Dīevs mūsū maldas panaudos kītam geram tīkslīu savo nuožītura.

7. PASAULIO PABAIGA IR PASKUTINIS TEISMAS.

PIRMIEJI ŽMONĖS IR JŲ NUPUOLIMAS

Jūs jau žinote, kad pasaulis nevisada buvo. Tai iš kur jis atsirado? Gal pats atsirado ir savaime susitvarkė? — Ne. Jį sukūrė ir gražiai sutvarkė Dievas, dangaus ir žemės, visos gyvosios ir negyvosios gamtos Kūrėjas. Praėjo daug daug metų, kol viskas buvo sukurta.

Sventasis Raštas pasakoja, kad Dievas pasaulį sukūrė per šešias dienas. Bet reikia žinoti, kad Sventasis Raštas buvo parašytas senąja žydų arba hebrajų kalba, kurioje žodis „joms“ turi dvi prasmes, reiškia ir dieną, ir laikotarpį. Kalbant apie pasaulio sukūrimą „diena“ reiškia labai ilgą laikotarpį, besitęsiantį milijonus metų.

Dievas sukūrė ir žmogų. Prisiminkime, kas yra žmogus. — Dievo kūrinys, turintis kūną ir sielą. Žmogaus kūną Dievas galėjo sukurti iš negyvos medžiagos, bet galėjo pasinaudoti ir kurio nors gyvulio kūnu. Tai stengiasi išaiškinti mokslas. Yra ir katalikų mokslininkų, kuria pripažįsta evoliucijos teoriją, kuri skelbia, kad aukštesnės rūšies gyviai išsivystė iš žemesnės rūšies gyvių. Galėjo taip išsivystyti ir žmogaus kūnas. Bet ir evoliucija vyksta ne savaime, o pagal tam tikrus Dievo nustatytus dėsnius. Net pats evoliucijos teorijos kūrėjas Darvinas rašė, kad „gyvybė su įvairiomis jos galiomis iš pradžių buvo Tvėrėjo įdiegta“. Bažnyčia atmeta tik tokį mokslą, kuris neigia sielos dvasiškumą, nemirtingumą ir patį Dievą. Siela neišsivystė iš medžiagos. Ją kiekvienam žmogui sukuria pats Dievas.

Kaip manote, kas svarbiausia: siela ar kūnas? — Siela. Arklys, šuo sielos neturi, todėl nemoka nei ugnelės susikurti, nei namelių pasistatyti, nei kalbėti, nei melstis. O kas atsitinka žmogui mirštant? — Siela atsiskiria nuo kūno ir patenka į Dievo teismą. Iš ten eina, kur Dievas paskiria: arba į dangų, arba į pragarą, arba į skaistyklą.

O jūs, vaikučiai, kur norėtumėte patekti? — Turbūt į dangų. Už ką Dievas dangų duoda? — Gal už girtavimą? — Ne. Tai gal už tai, kad žmogų iškoliojai, su akmeniu galvą praskėlė? — Ne. Gal į dangų eis tie, kurie sako: „Bijau eiti į bažnyčią, nes mokykloje bars, išdykę vaikai išjuoks“? — Ne. Į dangų eina ne girtuokliai, ne pikčiurnos, ne bailiai ir tinginiai, o geri žmonės, kurie Dievą drąsiai išpažino, meldėsi, stengėsi nenusidėti, o nusikaltę Dievo atsiprašė. Kuriuos žmones Dievas baudžia pragaru? — Tik labai labai blogus žmones, kurie tyčia Dievą įžeidinėjo, darė didžiausias nuodėmes, už jas nesigailėjo, Dievo neatsiprašė, nėjo išpažinties ir mirė be atgailos. Į skaistyklą eina sielos turinčios mažų nuodėmių, arba dar pilnai neatsiteisusios Dievo teisingumui už atleistas dideles kaltes. Danguje ir pragare sielos patenka amžinai, o iš skaistyklos, pasibaigus bausmės laikui, patenka į dangų. Ar galima melstis, kad Dievas jas greičiau išvaduočiau iš skaistyklos kančių?

— Galima ir reikia. Jūs mokate maldele už mirusius. Pasimeiskime: „Amžinąjį atilsį...“

Labai labai seniai buvo pasaulio pradžia, o ar bus jo pabaiga? — Taip. Kristus mokė, kad bus pasaulio pabaiga. Kada ji bus — niekas nežino ir nežinos. O kas atsitiks pasaulio pabaigoje? — Pasaulio pabaigoje bus paskutinis visuotinis teismas. Visų mirusiųjų kūnai atgis ir bus sujungti su sielomis, kad kartu su jomis gautų arba amžiną atlyginimą už gerus darbus, arba kentėtų amžiną bausmę už nusikaltimus.

Kai kam gal atrodo keista: kaip galės atgyti mirusiųjų kūnai, kurie jau seniai palaidoti, seniai dulkėmis pavirę. Tai tik mums atrodo neįmanoma, o Dievas yra visagalis. Jei jis galėjo iš nieko sukurti tokį nuostabų pasaulį, tai jam nebus sunku surinkti mirusiųjų kūnų daleles ir jas atgaivinti. Iš numirusių prikelti mūsų kūnai bus kitokie, negu dabartiniai mūsų kūnai. Jie bus sudvasinti ir panašūs į prisikėlusio iš numirusių Kristaus kūną. Sventas Raštas sako, kad Kristus: „pakeis mūsų vargingą kūną ir padarys jį panašų į savo garbingąjį kūną“ (Fil. 3, 21). Prisikėlusio iš numirusių Kristaus kūnas buvo sudvasintas, galėjo laisvai įeiti ir išeiti pro užrakintas duris. Pasmerktųjų kūnai bus bjaurūs. Juose atsispindės piktųjų dvasių šlykštumas, neapykanta.

Mirusiesiems prisikėlus, įvyks visuotinis teismas, paskutinis teismas. Jis reikalingas tam, kad visiems paaiškėtų begalinė Dievo išmintis ir teisingumas, kad viešai būtų įvertinti gerųjų žmonių geri darbai ir blogųjų nedorybės. Siame gyvenime geri, dori žmonės dažnai daug kenčia, yra niekinami, net persekiojami, o blogieji — giriami, didžiuojasi, kad jiems geriau gyventi. Paskutiniajame teisme Dievas geriesiems žmonėms atlygins už jų vargus amžina laime, o blogieji — verks ir dejuos, kad susiprato per vėlai. Tad ko reikia labiausiai saugotis ir bijoti, kad nežūtume amžinai? — Nuodėmės, ypač didelės. O kaip išsivaduoti iš nuodėmių, kai pasitaiko nusikalsti? — Atlikti gerą išpažintį.

Vaikučiai, jūs radote katekizme klausimą: „Kam gyvename ant žemės?“ Prisimename? — Mes gyvename ant žemės tam, kad Dievo klausytume, vykdytume jo valią ir užsitarnautume dangų. Taip, dangus yra brangus, veltui jo negausime. Dangų reikia užsitarnauti. Tai nėra labai lengva. Jūs tai suprasite, išklausę pirmųjų žmonių istoriją.

Pirmuosius žmones, vyrą ir moterį, Dievas sutvėrė labai gražius, laimingus ir protingus. Jiems nebūtų reikėję kentėti, nei mirti. Jie gyveno pirmąjį teismo, arba Rojaus būsenoje. Dievas buvo jų geriausias Tėvas. Jis pavedė žmonėms valdyti žemę, naudotis jos gėrybėmis, auginti vaikučius ir apgyvendinti visą žemę žmonėmis. Taigi pirmieji žmonės, Adomas ir Ieva, yra ir pirmieji tėvai. Iš jų kilo visi žmonės. Už gautas dovanas Adomas ir Ieva turėjo atsilyginti klusnumu ir taip sau ir savo vaikams nusipelnyti dangų.

Sventasis Raštas pasakoja, kad Dievas pirmiesiems tėvams liepė nuo vieno Rojaus medžio neskinti vaisių. Kodėl? Gal Dievui pačiam tų vaisių prireikė? Gal jis norėjo susidžiovinti obuolių žiemai? — Ne Dievas yra dvasia ir obuolių nevalgo. Jis norėjo išbandyti žmonių klusnumą. Juk pirmieji žmonės iš Dievo buvo gavę daug dovanų: gražų, stiprų kūną, protingą, laisvą ir nemirtingą sielą, gražų gyvenimą Rojuje ir pažadą, kad danguje bus amžinai laimingi. Didžiausias žmogaus turtas yra laisva valia, todėl Dievas ir norėjo išbandyti ar žmonės paklus jo draudimui, ar palenks savo valią Dievo valiai.

Savo įsakymą Dievas paskelbė labai aiškiai, nurodydamas ir neklusnumo pasėkas: jei neklausysite — mirsitel Čia ne juokail! Ir vis dėlto jie Dievo nepaklausė, paragavo uždrausto vaisiaus, nusidėjo.

Visai nesvarbu, koks buvo tas vaisius: ar obuolys, ar apelsinas, o gal visai koks kitas dalykas, kurį Dievas uždraudė. Svarbu tai, kad žmonės nepaklausė Dievo, sulaužė jo aiškų, svarbų įsakymą. Taip jie padarė sunkų nusikaltimą, pirmą pradžią nuodėmę.

Neklausyti Dievo pirmuosius žmones sugundė piktoji dvasia, kuri valzduojama klastingos angies pavidalu. Pačios būdamos pasmerktos ir nelaimingos, piktosios dvasios pavydėjo žmonėms ir stengėsi juos atitraukti nuo gerojo Dievo. Piktoji dvasia įtikinėjo Adomą ir Ievą, kad nepaklausytų Dievo. Ji sakė, kad jie nebus nubauti, bet patys taps kaip dievai: viską žinos ir supras.

Dievo nepaklausę pirmieji tėvai padarė didelę nuodėmę. Nors piktoji dvasia juos gundė, bet nuodėmę daryti neprivertė. Jie turėjo šviesų protą, laisvą valią, galėjo ir privalėjo atmesti velnio gundymą. Tuo jie būtų įrodę Dievui savo ištikimybę ir dėkingumą už visas jo dovanas. Tačiau jie sąmoningai paniekino savo didžiausią geradarį Dievą. Ir paklausė jo priešo — piktosios dvasios.

8. PIRMŲJŲ TĖVŲ NUPUOLIMO PASEKMES

Vakar jums papasakojau, kaip pirmieji tėvai nepaklausė Dievo ir nusikalto. Siandien pakalbėsime apie šio nupuolimo pasekmes.

Ar Dievas pirmuosius tėvus už neklusnumą baudė, ar nebaudė? — Baudė. Dievas būtų neteisingas, jei už nuodėmes nebaustų. Jis yra ne vien geras, bet ir teisingas. Kaip Dievas nubaudė Adomą ir Ievą? — Nusikalte jie prarado pašvenčiamąją Dievo malonę ir nebegalėjo pasilikti Rojaus būsenoje. Todėl juos Dievas išvarė iš Rojaus ir nubaudė įvairiomis bausmėmis. Kokios tai buvo bausmės? — Nusilpo jų protas, valia, prasidėjo ligos, kentėjimai, visokie vargai, o gyvenimo pabaigoje grėsė mirtis. Po mirties į dangų patekti nebegalima, nes nuodėmė uždarė dangų. Išvaryti iš Rojaus pirmieji tėvai turėjo sunkiai dirbti, kad patys ir jų vaikai prasimaitintų. Reikėjo saugotis laukinių žvėrių, kurie anksčiau jiems nieko pikto nedarė, o dabar tapo plėšrūs. Užaugę vaikai pradėjo nekęsti vienas kito. Vyresnysis sūnus Kainas buvo žemdirbys, o jo brolis Abelis augino gyvulius. Abu broliai garbino Dievą, aukodami jam aukas. Kainas buvo šykštus ir Dievui aukodavo grūdų atliekas, o Abelis — geriausius avinėlius iš savo bandos. Kainas pastebėjo, kad Dievas mielai priima Abelio aukas, o jo ne. Užsidegęs pykčiu, užmušė savo brolį. Nuo to laiko pavydas ir pyktis dažnai užvaldo žmonių širdis. Po sunkaus ir vargingo gyvenimo žmonių laukė senatvė ir skaudi mirtis. O kur eiti po mirties? Dangus uždarytas... Stai, kaip bloga neklausyti gerojo Dievo, o paklausyti piktosios dvasios!

Ir jus, vaikučiai, piktoji dvasia gundo neklausyti tėvelių, senelių, keiktis, muštis, šlykščiai kalbėti ir elgtis, apgaudinėti, rūkyti, paragauti degtinės, vyno, vogti svetimas uogas, vaisius, netikėti Dievą, nesimelsti, neiti į bažnyčią. Nepasiduokite velnio gundymams. Nepamirškite, kad už nuodėmes Dievas anksčiau ar vėliau nubaūs. Dievas juk viską žino. Nuo jo savo blogų darbų nepaslėpsi. Kad atsisipirtumėte piktojo pagundoms, stiprinkite savo valią. Mokykitės susivaldyti, nusigailėti, paslaukoti, atsisakyti to, ko labai norite. Kasdien pasimelskite, kad Dievas jus saugotų, jums padėtų atmesti piktosios dvasios viliones.

Ar pirmųjų tėvų nuodėmė pakenkė tik jiems patiems? — Ji pakenkė visiems žmonėms. Pirmųjų tėvų nuodėmė nebuvo vien jų asmeninis nusikaltimas. Si nuodėmė sužalojo žmogaus prigimtį ir užtraukė kaltę ir bausmę visai žmonių giminei. Pirmieji tėvai visos žmonijos vardu kelią į laisvę pasirinko ne su Dievu, bet prieš Dievo valią. Todėl jų pasirinkimo pasekmes patiria visa žmonija. Patiriame ir mes. Juk dėl tėvų kaltės neretai turi kentėti jų vaikai.

Gyveno pasiturintis žmogus. Turėjo gerą tarnybą, puikią šeimą, mūrinį namą, nusipirko lengvą mašiną. Bet nelaimė — pradėjo girtauti ir greitai nusigyveno. Pragėrė namą, mašiną, suiro šeima, neteko tarnybos. Praminė jį žmonės Jurgiu Čierkele. Eidavo jis per žmones uždariaudamas: kam šieną

nupjaus, kam malkas suskaldys. Gauna pavalgyti, o užsidirbęs rublį, bėga degtinės pirkti. Vieną žiemos rytą rado žmonės tą Jurgį Čierkelę griovyje negyvą. Matyt, girtas iš vakaro atsigulė pailsėti, užmigo ir sušalo. Ką toks tėvas po mirties paliko savo vaikams? — Nieko. Per savo nesusivaldymą pats vargšu tapo ir vargšais padarė savo vaikus.

Panašią nelaimę ir Adomas su Ieva užtraukė savo vaikams, praradę Dievo duotas malones. Ta kaltė, kurią kiekvienas žmogus gimdamas paveldi iš pirmųjų tėvų, vadinasi gimtoji nuodėmė.

Jei pirmųjų tėvų nusikaltimas uždarė dangų, tai jie po mirties gal nuėjo į pragarą? — Ne. Gerasis Dievas jų pasigailėjo. O kodėl Dievas nepasigailėjo piktųjų dvasių, bet jas nubaudė pragaro bausme? — Todėl, kad piktosios dvasios niekada nesigailėjo dėl savo nuodėmės ir Dievo neatsiprašė. Pirmieji tėvai, Adomas ir Ieva, greitai suprato savo kaltę ir ją nuoširdžiai apgailėjo. Jie labai graužėsi, kad taip neprotiškai pasielgė: nepaklausė Dievo ir neteko sau ir savo vaikams dangaus, užtraukė vargus, kančias ir mirtį. Jei pirmieji tėvai dėl savo nelaimės būtų kaltinę Dievą, jį keikę, tikriausiai būtų amžinai pražuvę. Bet jie kaltino tik save. Jie prisiminė, koks geras ir dosnus jiems buvo Dievas. Juk jis juos iš anksto buvo įspėjęs, kad jei nepaklus, bus skaudžiai nubausiti. Todėl jie kaltino tik save, labai gailėjosi dėl savo nusikaltimo ir meldė Dievą atleidimo.

Kartais ir jus, vaikučiai, nubaudžia tėtis ar mama. Už ką. Ar už gerus darbus? — Už neklusnumą ir visokias išdaigas. Bet kai tėveliai pamato, kad jūs gailitės, atslaidžia jų širdis. Jie vėl jus myli, maitina, rengia, jums rūpinasi. Panašiai ir Dievas pasielgė su nusikaltusiais pirmaisiais tėvais. Jam pagalio nelaimingų nusikaltusių žmonių. Tačiau teisingumas reikalauja bausmės, nes už kaltę turi būti atsiteista. Patys žmonės savo jėgomis nepajėgė atsiteisti Dievo teisingumui, nes jų nusikaltimas buvo labai didelis. Tada Dievas pažadėjo atsiųsti žmonėms Gelbėtoją iš dangaus, savo Sūnų, antrąjį Svč. Trejybės Asmenį. Jis turės tapti žmogumi ir visos žmonijos vardu atsiteisti Dievo teisingumui. Taigi, Dievas nusikaltusius žmones nubaudė, bet jų amžinai nepamerkė, pažadėdamas atsiųsti Gelbėtoją, kuris atlygins Dievo teisingumui už jų kaltes, ir žmonės vėl galės nueiti į dangų.

Žmonės to Dievo pažado nepamiršo. Tėvai apie jį pasakodavo savo vaikams, ir taip žinia, kad turi ateiti žmonijos Gelbėtojas, buvo perduodama iš kartos į kartą, kol Dievo Sūnus tapo žmogumi Jėzumi Kristumi, atitaisė gimtosios nuodėmės pasekmes ir atidarė kelią į dangų visiems geros valios žmonėms.

Gal kartais norisi pykti ant pirmųjų tėvų, kad dėl jų kaltės mums reikia kęsti tiek daug vargų, ligų, nelaimių, bijoti mirties ir pragaro? — Neskubėkime jų smerkti, nes, būdami jų vietoje, kažin ar mes būtume geriau pasielgę. Stai, paklausykite linksmos pasakėlės.

Pas vieną karalių dirbo darbininkas su žmona. Vyras skaldė malkas, o ji nešiojo jas į malkinę. Kartą karalius, eidamas pro šalį, išgirdo, kaip moteris kalbėjo vyrui. „Na ir bjaurybės tie pirmieji tėvai! Kad ne jie, nereikėtų mums taip sunkiai dirbti, prakaituoti. Nepaklausė Dievo ir visai žmonijai tokius vargus užtraukė. Aš jokių būdu nebūčiau laužiusi Dievo įsakymol“ Vyras jau pritarė. Karalius nutarė juos pamokyti.

Kitą dieną tie darbininkai gavo paliepiamą palikti savo menką trobelę ir persikraustyti gyventi į karaliaus rūmus. Jiems buvo paskirti puikūs kambariai, patys aprengti gražiais drabužiais. Lengvas darbas, geras maistas. Gyvenk ir džiaukis. Kartą karalius pasikvietė juos pietų ir vaišina skaniausiais valgiais. Stalo viduryje stovi gražus indas, uždengtas dangteliu, bet iš jo karalius nesiūlo paragauti. Įeina tarnai ir kviečia karalių į kitą kambarį. Išeidamas karalius sako. „Aš netrukus grįšiu, o jūs vaišinkitės vieni. Ragaukite, valgykite, kas tik yra ant stalo, tik nelieskite šito indo. Jei jį nudengsite, bus jums blogai.“ Jie sočiai prisivalgė visokių skanumynų, sėdi, dairosi. Karalius vis negrįžta. Moteris ir sako: „Baisiai norisi pažiūrėti, kas tame inde“. — „Nekišk prie jo pirštų!“ — sudraudžia vyras. Ilgokai pasėdėjusi, ji ir vėl sako: „Na ir kas čia atsitiks, jei pažiūrėsime. Aš tik truputį kilstelėsiu dangtelį, dirstelsiu ir vėl tuoj uždengsiu“. Dabar vyras jos nebedraudė. Dar ir pats arčiau prisilinko, kad geriau pamatytų, kas yra tame inde. Žmona apsidairė ir atsargiai pakėlė dangtį. Tik staiga iš puodo purpt mažas paukščiukas ir skraido po kambarį. Abu puolė jo gaudyti, bet kur čia pagausi! Tuo tarpu į kambarį įėjo karalius ir griežtai tarė: „Jūs kaltinote Adomą ir Ievą, o patys esate nė kiek už juos ne geresni. Keliuokite iš mano rūmų į savo bakį žėlę!“

Ir sugrįžo jie į savo vargingą trobelę, vėl skaldė ir nešiojo malkas, tik nieko daugiau nebekaltino.

Čia, vaikučiai, tik graži pasakėlė, kuri pamoko, kad nereikia smerkti kitų, nes ir pats lengvai gali suklysti.

Tai gal ir ta istorija apie pirmuosius tėvus ir gimtąją nuodėmę tėra taip pat pasakėlė? — Ne. Čia ne pasaka, bet tikras įvykis.

O gal jūs žinote, kas iš žmonių buvo laisvas nuo gimosios nuodėmės? — Svč. Mergelė Marija, žmonijos Gelbėtojo Motina.

Koks Sakramentas panaikina gimtąją nuodėmę? — Krikšto Sakramentas.

9. TVANAS. ISRINKTOJI TAUTA. PATRIARCHAI ABRAOMAS, IZAOKAS IR JOKUBAS. EGIPTO JUOZAPO ISTORIJA

Kalbėjome apie pirmųjų žmonių nupuoliną ir skaudžias jo pasekmes. Kadangi pirmieji tėvai dėl savo nuodėmės nuoširdžiai gailėjosi, Dievas jų nepasmerkė, bet pažadėjo atsiųsti Gelbėtoją arba Atpirkėją.

Kada Dievas davė tą pažadą ir kiek laiko praėjo iki Atpirkėjo atėjimo — nežinome. Vieni mokslininkai mano, kad žmonija žemėje gyvena šimtus tūkstančių metų, kiti tvirtina, kad daug seniau — net keli milijonai metų. Žmonių skaičius vis augo, kūrėsi kaimai, miestai, susidarė įvairios tautos ir valstybės. Vieni žmonės tikėjo vieną tikrąjį Dievą, laukė pažadėto Atpirkėjo, saugojosi nusikaltimų, kiti Dievą pamiršo, ėmė tikėti ir garbinti daug dievų, tapo nesąžiningi, nedori ir pikti. Pagaliau daugelis žmonių taip sugedo, kad Dievas nutarė bausti žmoniją tvanu.

Gyveno vienas garbingas, giliai tikintis žmogus, vardu Nojus su savo šeima. Dievas jam apsidėjęs ir liepė pasistatyti didelį laivą. Pradėjus Nojui statyti laivą, visi iš jo juokėsi ir sakė: „Kam tau tas laivas reikalingas? Juk arti nėra nei jūros, nei didelių upių“. Nojus jiems aiškino, kad Dievas žada bausti žmones tvanu dėl jų nedorybių, ragino pasitaisyti. Bet žmonės tik šaipėsi iš jo ir toliau nedorai gyveno. Pradėjo labai smarkiai lyti. Vanduo apsemė visą žemę, ir visi žmonės nuskendo. Išsigelbėjo tik Nojus ir jo šeima, nes jie buvo laive.

Jūs, vaikučiai, matote, kad ir dabar yra visokių žmonių: vieni tiki Dievą, meldžiasi, lanko bažnyčią, stengiasi būti geri, o kiti iš jų tyčiojasi, kvailais laiko. Tikriausiai ir iš jūsų kai kas pasijuokia, kam lankote bažnyčią, moko-tės maldų ir katekizmo. Panašiai juokėsi ir iš Nojaus. Bet ar apsigavo Nojus, kad tikėjo Dievą ir buvo doras žmogus? — Neapsigavo. Ir jūs neapsivilsite. Jūsų tvirtas tikėjimas ir pamaldumas, jūsų dažna išpažintis ir šv. Komunija padės jums daugiau, negu Nojui jo laivas. Nojus tik laikinai išsigelbėjo nuo mirties. Vėliau jis vis tiek mirė. O jūs išsigelbėsite savo sielas nuo amžinosios pražūties ir būsite amžinai laimingi gyvendami su Dievu danguje. Tad nebijokite vargo ir pajuokos, netingėkite melstis, ateikite klausytis katekizmo aiškinimų ir namie rimtai pasimokykite tikėjimo tiesų. Tie, kurie dabar iš jūsų juokiasi, važinėja po stovyklas, kurortus ir festivalius, bet neranda laiko ir noro pasimokyti pažinti ir mylėti Dievą, yra vargšellai. Nepavydėkite jiems laisvės, įvairių pramogų. Jie nepasiruoš Dievo teismui ir amžinam gyvenimui su Dievu.

Po tvano praėjo vėl labai daug laiko. Žmonių žemėje vėl padaugėjo. Atsirado ir tokių žmonių, kurie nieko nebežinojo apie tikrąjį Dievą, bet vietoj jo ėmė garbinti daug dievų. Jie įsivaizdavo, kad vienas dievas valdo saulę, kitas — mėnulį, trečias — sausumas, ketvirtas — vandenynus, penktas — kalnus, šeštas — medžius ir t. t. Tokius žmones, kurie negarbina vieno Die-

vo, bet daug dievų, lenkiasi visokiems iš medžio išdrožinėtiems ar iš akmens iškaltiems stabams, vadiname stabmeldžiais arba pagonimis.

Kad visai nežūtų tikrasis tikėjimas, Dievas išsirinko vieną tautą ir ją ypatingu būdu globojo. Šios tautos tėvu-patriarchu — Dievas išsirinko garbiną ir dievobaimingą vyrą Abraomą.

Norėdamas išbandyti Abraomo klusnumą, Dievas liepė jam paaukoti vienintelį savo sūnų Izaoką. Paaukoti — tai reiškia sudeginti jį ant aukuro. Abraomas labai mylėjo savo mažą sūnelį, bet Dievo įsakymas jam buvo šventas, už viską svarbiau. Nusivedė jis vaikutį ant Morijos kalno, iš akmenų pasistatė aukurą ir jau ruošiasi jį nužudyti ir sudeginti. Bet to nepadarė, nes Dievo atsiųstas angelas sulaukė jo ranką. Dievas įsitikino, kad Abraomas tikrai yra klusnus. Vietoj sūnaus Abraomas Dievui paaukojo avinėlį.

Abraomo ištikimybė labai patiko Dievui ir jis pažadėjo: „Iš tavęs kils didelė tauta, skaitlinga, kaip dangaus žvaigždės. Iš tavo ainijos užgims pasaulio Gelbėtojas“. Šį Dievo palaiminimą ir pažadą Abraomas perdavė savo sūnui Izaokui, o šis savo sūnui Jokūbui, kuris dar buvo vadinamas Izraeliu, ir jo giminei. Izraelitų arba žydų tauta Sventajame Rašte vadinama Dievo išrinktąja tauta.

Jokūbas — Izraelis turėjo dvylika sūnų. Labiausiai mylėjo Juozapą, nes jis buvo gražus, geras ir klusnus vaikas. Kiti broliai pavydėjo Juozapui tevo meilės ir jo nekeitė.

Kartą tėvas pasiuntė Juozapą į toli esančias ganyklas pažiūrėti, kaip vyresniesiems broliams sekasi ganyti gyvulius. Broliai Juozapą sugavo ir pardavė vergų pirkliams, o tėvui pasakė, kad žvėrys jį sudraskė. Pirkkliai nuvežė Juozapą į Egiptą ir pardavė faraono rūmų viršininkui Putifarui. Juozapas buvo labai dailus jaunuolis, ir netrukus jo šeimininko žmona ėmė jį gundyti nusi-dėti. Doras Juozapas griežtai atmetė begėdiškus jos pasiūlymus. Tada supykusi moteris apskundė Juozapą savo vyrui, kuris patikėjo šmeižtu ir jį įmetė į kalėjimą. Būdamas kalėjime, Juozapas pagarsėjo teisingu sapnų išaiškinimu.

Kartą ir šalies valdovas faraonas susapnavo keistą sapną. Jis sapnavo besiganančias 7 riebias karves. Bet štai iš Nylo upės išlindo 7 liesos karvės ir prarijo riebiąsias. Po to faraonas, rodos, matė, kaip ant vieno stiebo išaugo 7 pilnos kviečių varpos, o šalia — 7 tuščios varpos, kurios sunaikino pilnąsias.

Rytą faraonas sukvietė visus Egipto žemės žynius ir sapnų aiškintojus, bet niekas nesugebėjo išaiškinti, ką reiškia tas sapnas. Tada vienas tarnas prisiminė Juozapą ir patarė faraonui jį pakviesti ir paklausti jo nuomonės. Juozapas buvo atvestas pas faraoną.

Dievas apšvietė Juozapo protą, ir jis išaiškino faraonui, kad 7 riebios karvės ir 7 pilnos varpos reiškia septynerius derlingus metus. Bet po jų bus septyni nederlingi bado metai. Juozapas patarė faraonui per septynis derlingus metus sukaupti atsargos bado metams.

Faraonui labai patiko sapno išaiškinimas ir išmintingas patarimas, ir jis Juozapą paskyrė vyriausiu savo pagalbininku, įgaliojo jį statyti sandėlius ir pasirušti badmečiui.

Juozapo pranašystė išsipildė. Po septynių derlingų metų užėjo baisi sausra ir septynis metus derliaus nebuvo. Bet Egiptul badas negrėsė, nes faraono sandėliai buvo pilni javų.

Sausra nuniokojo ir Kanano žemę, kur gyveno Juozapo tėvas ir jo broliai. Bado verčiami broliai atvyko į Egiptą nusipirkti javų. Kai jie atėjo pas Juozapą, jis juos pažino, bet jie nepažino savo brolio Juozapo. Juozapui buvo gaila suvargusių brolių, bet jis norėjo iširti, ar jų širdys tebėra tokios kietos ir piktos. Jis rūščiai kreipėsi į juos: „Jūs esate svetimos šalies šnipai ir atvykote sužinoti mūsų valstybės paslapčių, kad vėliau su kariuomene galėtumėte mus užpulti“, — ir įsakė juos uždaryti į kalėjimą. Kalėjime broliai verkė ir dejuo: „Teisingai mus Dievas baudžia, kad mes nuskriaudėme savo broliuką Juozapą“. Juozapas už durų klausėsi jų kalbos. Matydamas, kad broliai gailisi dėl tos skriaudos, kurią jam buvo padarę, Juozapas jiems prisipažino: „Aš esu jūsų brolis Juozapas. Ar dar gyvas mūsų tėvas?“ Tai išgirdę, broliai dar labiau nusigando, nes manė, kad dabar Juozapas jiems atkeršys. Bet Juozapas buvo kilnus žmogus. Jis broliams ne tik nekeršijo, bet dar juos gausiai apdovanojo ir pakvietė su tėvu ir visa gimine persikelti gyventi į Egiptą.

Senelis Jokūbas labai apsidžiaugė sužinojęs, kad jo mylimas sūnus Juozapas gyvas ir užima tokią aukštą vietą Egipte. Netrukus visa didelė Jokūbo giminė paliko Kanano šalį ir persikėlė į Egiptą, kur Juozapui palankus faraonas jiems atidavė didelius derlingos žemės plotus įsikurti.

Stai kokie paslaptingi Viešpaties keliai. Ši istorija ir mus pamoko, kad ištikimo ir dievobaimingo žmogaus Dievas neapleidžia.

Teisingi yra Švento Rašto žodžiai: „Viskas išeina į gerą mylintiems Dievą...Jei Dievas už mus, tai kas prieš mus?“ (Rom. 8, 28... 31).

10. IŠRINKTOSIOS TAUTOS VADAS MOZĖ. KARALIAI IR PRANASAI, BABILONO NELAISVĖ.

Girdėjote tikrą, neišgalvotą istoriją apie brolių parduotą Juozapą, kuris vėliau, tapęs Egipte aukštu valdininku, ne tik nekeršijo broliams už jam padarytą skriaudą, bet padėjo išsigelbėti nuo bado ir juos apgyvendino Egipte.

O kaip jūs, vaikučiai? Ar nekeršijate vieni kitiems? Dievas nemylī pikčiurnų, kurie ilgai pyksta, nenori susitaikyti, atleisti. Melsdamiesi sakome: „... ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“. Kristus šiuos žodžius į kasdienę maldą įdėjo tam, kad mes dažnai prisimintume būtinumą vieni kitiems atleisti.

Kaip sekėsi izraelitams gyventi Egipte? — Iš pradžių gerai, nes egiptiečiai prisimindavo garbingąjį Juozapą, gerbė jo brolius, ir jų palikuonis.

Praėjus keliems šimtams metų, Izraelio ainiai virto didele tauta. Egiptiečiai pradėjo juos persekioti ir visaip skriausti. Žydai buvo verčiami dirbti sunkiausius darbus. Pagaliau vienas faraonas išleido įsakymą žudyti visus gimusius žydų berniukus. Žydų tauta dejavo ir šaukėsi Dievo pagalbos, ir Dievas jų maldą išklausė.

Vienoje izraelitų šeimoje gimė berniukas. Motina tris mėnesius jį slapstė namie, kad egiptiečiai jo nenužudytų, bet paskui, matydama, kad nebegalės jo ilgiau išsaugoti, įdėjo į pintinę ir paleido plaukti upe netoli kranto.

Netrukus į tą vietą atėjo faraono duktė su savo palydovėmis maudytis, ir ištraukė iš vandens pintinę su verkiančiu kūdikiu. Ji vaikui davė Mozės vardą ir augino kaip savo sūnų.

Mozė išaugo sumanus ir mokytas vyras. Jis žinojo, kad yra žydas, labai užjautė savo tautą ir kiek galėdamas stengėsi padėti savo tautiečiams. Kartą, gindamas savo tautietį, Mozė užmušė egiptietį ir turėjo bėgti iš Egipto. Apsigyveno Madijano šalyje. Ten sukūrė šeimą ir ganė savo uošvio Jetro avis.

Beganydamas Mozė kartą pamatė krumą, kuris ilgai degė, bet vis nesudegė. Priėjęs arčiau, išgirdo paslaptinę balsą, kuris sakė: „Mozė, vieta, kur tu stovi, yra šventa, todėl nusiauk savo batus“. Mozė suprato, kad jam apsi-reiškė Dievas ir, nusiavęs kojas, pagarbiai laukė, ką Dievas jam pasakys. Dievas liepė Mozei išvaduoti savo tautą iš Egipto vergijos ir pažadėjo stebuklingu būdu jam padėti.

Mozė grįžo į Egiptą ir, su savo broliu Araonu nuėjęs pas faraoną, Dievo vardu pareikalavo leisti žydų tautai išeiti iš Egipto. Faraonas nė klausyti apie tai nenorėjo. Jam buvo reikalingi geri darbininkai. Mozės žodžius Dievas patvirtino įvairiais stebuklais ir siuntė Egiptui įvairias bausmes. Faraonas sutiko žydus išleisti tik po dešimtos, pačios didžiausios bausmės, kai išmirė visi pirmgimiai egiptiečių vaikai. Visa žydų tauta paliko Egiptą ir per dykumas keliavo į Kanano žemę. Kelią jiems rodė stebuklingas stulpas. Jis naktį būdavo šviesus, o dieną — tamsus.

Kellaujančiai per dykumą išrinktajai tautai, Dievas padėdavo įvairiais stebuklingais būdais. Kai pritrūko maisto ir žydai pradėjo pykti ant Mozės, kam juos išvedė į dykumą, Dievas juos maitino stebuklinga duona. Ry tą atsikėlę žydai rasdavo visą žemę nusėtą baltais grūdellais, kuriuos pavadino mana. Ilgą laiką žydai maitinosi tuo nuostabiu maistu — mana. Kai jie kentė troškulį, Dievas liepė Mozei lazda stuktelti į uolą, ir iš jos ištryško vandens srovė.

Ilgai keliavę per dykumą, izraelitai priėjo Sinajaus kalną. Dievas liepė Mozei sušaukti visus žmones kalno papėdėje ir laukti. Sventiškais drabužiais apsirengę žmonės susirinko prie kalno, meldėsi, pasninkavo ir laukė dvi dienas. Trečią dieną kalną apgulė tamsūs debesys, sugriaudėjo perkūnija, sužalavo, pasigirdo skardūs trimitų balsai. Kalno viršūnė vis labiau skendo žaibuose ir liepsnose. Vis garsiau griaudė perkūnija, kad net visas kalnas virpėjo. Žmonės vos nemirė iš baimės. Pagaliau visa nutilo ir galingu balsu prabilo Dievas, kreipdamasis į savo išrinktąją tautą: „Aš esu Viešpats, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto žemės ir nelaisvės namų. Neturėk kitų dievų, tik mane vieną. Netark Dievo vardo be reikalo. Svęsk sekmadienį. Gebk savo tėvą ir motiną“ ir t. t. Taip Dievas paskelbė savo dešimt įsakymų, kuriuos moka visi tikintieji. Ir jūs, vaikučiai, juos be abejo mokate.

Izraelitų kelionė į pažadėtąją žemę užtruko ilgai, net 40 metų. Pagaliau, jie atėjo į gražią, derlingą Palestinos šalį. Po ilgų kovų čia apsigyveno. Mozei neteko įžengti į pažadėtąją žemę. Jis mirė sulaukęs 120 metų. Penkiose Sventojo Rašto knygosė Mozė aprašė įvykius nuo pasaulio sukūrimo iki savo mirties.

Mirus tautos išvaduotojui ir vadui Mozei, o izraelitams apsigyvenus Palestinoje, tautą valdė Jozuė. Po jo valdė karaliai. Žymiausi iš jų buvo: Saulius, Dovydas ir Saliamonas. Dovydas įveikė žydų tautos priešus ir sukūrė daug gražių giesmių, vadinamų psalmėmis. Jas ir dabar kasdien kalba kunigai brevijoriaus maldose. Karalius Saliamonas pasižymėjo nepaprasta išmintimi ir Jeruzalės mieste pastatydino didelę, puošnią šventyklą. Joje susirinkę tikintieji žydai garbindavo Dievą ir aukodavo jam aukas. Izraelitai Dievą garbindavo kitaip, negu mes. Šventyklos Kieme stovėjo akmeninis aukuras, ant kurio buvo deginami avinėliai ir kiti gyvulėliai. Izraelio kunigai nelaikė šv. Mišų, nes dar nebuvo atėjęs žmonijos Gelbėtojas ir savo kančia dar nebuvo atsilyginęs Dievui už žmonių nuodėmes, o šv. Mišlos yra jo aukos su-dabartinimas.

Kitos tautos, Izraelio kaimynės, visai nepažino tikrojo Dievo. Jos garbino savo pasidarytus stabus arba dangaus kūnus, gamtos jėgas: saulę, mėnulį, ugnį, perkūną ir pan. (Ir mūsų protėviai, lietuviai, prieš 600 metų priėmė krikščionybę, anksčiau buvo pagony, garbino perkūną, šventąją ugnį, šventus ažuolus, žalčius. Tikėjo visokius burtus ir prietarus).

Ir izraelitai nevisada buvo ištikimi Dievui, nevisada laikėsi jo įsakymų. Kartais jie pradėdavo garbinti stabus ir Dievui sunkiai nusidėdavo. Tada Dievas siųsdavo pranašus, kad jie žmones išpėtų. Pranašai pakeldavo tautos dvasią, stiprindavo tikėjimą į vieną tikrąjį Dievą, ragino pamesti stabmeldystę ir kitokias nedorybes. Žymiausi pranašai buvo: Elisas, Izaijas, Jeremijas, Danielius ir daug kitų. Jie primindavo tautai, kad ateis Dievo žadėtas Gelbėtojas — Mesijas. Daugiausia apie būsimąjį Išganytoją parašė pranašas Izaijas.

Nors jis gyveno 700 metų prieš Kristų, bet taip tiksliai aprašė jo gyvenimą, lyg pats būtų viską girdėjęs ir matęs. Jis aprašė, kad Jėzus bus didis Valdovas, mokys žmones, darys stebuklus, skaudžiai kentės ir mirs už žmonių nuodėmes, o jo įkurtoji Karalystė bus amžina. Iš kur Izaijas visa tai žinojo? — Sventojo Dvasia jam apreiškė tuos būsimus įvykius.

Bet Izraelitai dažnai ir pranašų nepaklausydavo. Kai jie nesitaisydavo iš savo nedorybių, Dievas juos skaudžiai bausdavo. Dažniausiai juos užpuldavo kaimyninės tautos, apiplėsdavo ir pavergdavo.

Kartą juos užpuolė ir pavergė babiloniečiai. Sugriovė žydų tautos pasidžiavimą, puikiąją Saliamono šventyklą, išgriovė Jeruzalės miestą, jų sostinę, o pačius gyventojus pavergė ir ištremė į Babiloną. Vergijoje jie išbuvo 70 metų. Daugelis suprato savo klaidas, apgailėjo savo nuodėmes ir meldė Dievą atleidimo. Pagaliau Dievas jų pasigailėjo, leido atgauti laisvę ir sugrįžti į tėvynę.

Sugrįžę iš vergijos, žydai vėl pamažu įsikūrė, atstatė Jeruzalės miestą ir šventyklą. Atstatytoji šventykla nebuvo tokia didinga, kaip karaliaus Saliamono statytoji, bet joje apsilankė pats Dievo Sūnus Jėzus Kristus.

Praejus dar keliems šimtams metų po sugrįžimo iš Babilono vergijos, Palestinoje, Betlejaus miestelyje gimė Dievo žadėtas ir pranašų išpranašautas pasaulio Gelbėtojas, Išganytojas Jėzus Kristus. Jį žmonėms parodė paskutinis pranašas šv. Jonas Krikštytojas, sakydamas: „Stai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes“.

Aš, vaikučiai, čia jums papasakojau tik mažutę dalelę tų įvykių, kurie aprašyti Sventojo Rašto Senajame Įstatyme, nes viską išpasakoti per mažą turime laiko. Jūs trumpai susipažinote su istorija išrinktosios tautos, iš kurios kilo Atpirkėjas.

Kiekvienas žmogus turi savo tėvynę. Turėjo ją ir Jėzus Kristus. Ir mes turime savo tėvynę, Lietuvą, turime mylėti savo tautiečius — lietuvius. Bet Dievui yra brangūs visų tautų žmonės — nesvarbu, ar jie žydai, ar rusai, ar vokiečiai, ar anglai, ar kinei, ar japonai. Svarbu, kad jie būtų geri žmonės, laikytųsi Dievo įsakymų ir klausytų savo sąžinės balso, pagal jos nurodymus elgtųsi. Todėl neturėkime neapykantos nei vienai tautai, neniekinkime nė vieno žmogaus.

11. GIMSTA PASAULIO ATPIRKEJAS. JĖZAUS VAIKYSTĖ IR JAUNYSTĖ. VIESOJO GYVENIMO PRADZIA.

Susipažinote su išrinktosios tautos istorija, o šiandien pradėsime kalbėti apie žmonijos Gelbėtoją Jėzų Kristų.

Dievas pirmiesiems tėvams buvo pažadėjęs atsiųsti savo Sūnų, kuris juos išvaduos iš piktosios dvasios vergijos. To pažado žmonija nepamiršo. Laikas nuo laiko apie tai primindavo Dievo siųsti pranašai. Pagaliau atėjo Dievo skirtas laikas, ir gimė pasaulio Išganytojas. Ar seniai tai įvyko? Kelinti šiemet metai nuo Jėzaus gimimo? — 19... metai. Kokia šventė mums primena Jėzaus gimimą? — Kalėdos. Jas švenčiame kasmet gruodžio 25 d.

Dievas panorėjo, kad jo Sūnus tapdamas žmogumi, turėtų motiną, kaip ir visi žmonės. Tam tikslui iš visų moterų Dievas išrinko skaisčiausią ir švenčiausią Mergele, kurios vardas buvo Marija. Ją Dievas apsaugojo nuo gimtosios nuodėmės, nes tiko, kad Dievo Sūnaus Motina būtų tyriausia ir nekalčiausia.

Kas buvo Marijos tėvai? — Sv. Joakimas ir šv. Ona. Jie jau buvo nebejauni žmonės, kai susilaukė dukrelės. Pamaldūs ir geri tėvai ją dažnai nusiavedavo į sventyklą, mokė mylėti Dievą, įpratino gražiai melstis.

Užaugusi Marija gyveno Nazareto miestelyje. Kartą, besimelsdama savo kambarelyje, Marija pamatė angelą, kuris ją maloniai pasveikino: „Sveikā, Marija, malonės pilnoji! Viešpats su tavimi.“ Išgirdusi tokį neįprastą pasveikinimą, Marija surišo ir galvojo, ką tai galėtų reikšti. Angelas ją nuramino ir pasakė, kad Dievas ją išrinko tapti visų laukiamo Mesijo, žmonijos Gelbėtojo, motina. Marija susirūpinusi paklausė, kaip tai įvyks nes ji Dievui buvo pažadėjusi visą gyvenimą gyventi skaisčiai, pasilikti mergaite, o dabar angelas sako, kad ji bus motina ir turės sūnų. Angelas Marijai paaiškino, kaip tai įvyks: „Sventoji Dvasia nužengs ant tavęs ir Aukščiausiojo galybė apdengs tave savo šešėliu, todėl ir tavo kūdikis bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi“ (Lk 1, 35). Dabar Marija suprato, kad Dievas padarys stebuklą: ji taps motina veikiant Sventajai Dvasiai ir nepraras savo mergaitiško nekalturnumo. Tada ji sutiko ir nuolankiai pasakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei.“ Marijai ištarus šiuos žodžius, joje įsikūnijo Dievo Sūnus. Ši labai svarbų įvykį primena Viešpaties Apreiškimo šventė, kuri būna kasmet kovo 25 d. Taip pat Kristaus įsikūnijimą pagerbiame kalbėdami malda „Viešpaties angelas“. Ar visi jau mokate šią malda?

Netrukus po angelo apreiškimo Marija iškeliavo aplankyti toli gyvenančios savo giminaitės Elzbietos, kuri irgi laukėsi kūdikio. Elzbietos ir Zacharijo sūnus yra šv. Jonas Krikštytojas. Jo gimimą minime birželio 24 d. Grįžusi į Nazaretą, Marija apsigyveno savo sužadėtinio šv. Juozapo namuose. Sv. Juozapas buvo rimtas, doras ir pamaldus vyras. Jis taip pat buvo Dievui pasižadėjęs gyventi skaisčiai. Jį Dievas išrinko savo Sūnaus ir jo Motinos globė.

ju, Šv. Juozapas su Mergele Marija gyveno ne kaip vyras su žmona, bet kaip brolis su seseria. Jis buvo stalius, darė įvairius baldus. Taip uždirbdavo pinigų pragyvenimui ir aprūpindavo šv. Seimą, kad jai nieko netrūktų.

Prieš pat Jėzaus gimimą Romos imperatorius, kurio valdžioje buvo ir žydų tautos žmonės, paskelbė gyventojų surašymą. Visiems reikėjo vykti užsirašyti į tą miestą, iš kur jie buvo kilę. Todėl ir Marija su Juozapu turėjo iš Nazareto keliauti į Betliejų. Kelionė nebuvo lengva. Tais laikais nebuvo nei autobusų, nei traukinių. Turtinieji važiuodavo vežimais, joje raiti, o vargšai eidavo pėsti. Juozapas ir Marija buvo neturtingi, todėl keliavo pėsti ir Betliejų pasiekė vakare. Kur rasti nakvynę? Viešbutis jau buvo užimtas. O Betliejaus gyventojai vargingų, nepažįstamų keleivių nenorėjo priimti.

Palikę miestelį, Juozapas ir Marija patraukė į ganyklas, ieškodami kokios nors pastogės. Kalno pašlaitėje jie rado tvartelį, į kurį piemenys kartais suvarydavo savo gyvulius. Laimė, tą naktį tvartelis buvo tuščias, ir Marija su Juozapu jame apsistojo. Čia, vargingame tvartelyje ir gimė Marijos Sūnus, žmonijos Atpirkėjas. O kas buvo Jėzaus tėvas? — Pats Dievas. Žemiško tėvo Jėzus neturėjo, nes jis yra Dievo Sūnus. Marija Kūdikėlį Jėzų suvystė paprastais vystyklėliais ir paguldė ēdžiose ant šieno. O vis dėlto tai nebuvo paprastas kūdikis, bet Dievo Sūnus!

Staiga pasirodė būriai angelų, kurie giedojo gražią kalėdinę giesmę: „Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms“. Tą giesmę girdėjo netoli kūtelės buvę piemenys, kurie naktį saugojo gyvulėlius. Jiems angelas paliepė bėgti į kūtelę ir pagarbinti užgimusį Atpirkėją. Piemenys atbėgo į kūtelę ir, suklupę ant kelių, pasveikino Kūdikėlį Jėzų.

Gimus Jėzui, tolimame Rytų krašte dangaus skliaute pasirodė nauja paslaptis žvaigždė. Trys mokyti vyrai, vadinami išminčiais, pamatę ją, suprato, kad yra gimęs Mesijas, ir susiruošė vykti jo pasveikinti. Vedami žvaigždės, jie atkeliavo į Žydų žemę ir pasuko į Jeruzalės miestą, tikėdamiesi rasti gimusį Gelbėtoją karaliaus rūmuose. Karalius Erodas, išgirdęs klausimą: kur yra gimęs naujas valdovas, labai nustebo ir nežinojo, ką atsakyti. Jam buvo labai nemalonį žinia, kad kažkur gimė naujas, būsimasis karalius. „Reikia tą kūdikį būtinai surasti ir nužudyti, kad užaugęs iš manęs valdžios neatimtų“, — galvojo Erodas. Pasikvietęs žydų kunigus ir Švento Rašto žinovus, Erodas jiems sako: „Jūs skaitote ir tyrinėjate Šventą Raštą. Ar neradote ten užrašyta, kur turi gimti Mesijas?“ Tie jam atsakė: „Betliejuje, nes taip užrašyta pranašo Michėjo pranašystėje. Tai sužinojęs, Erodas pasakė išminčiams: „Keliaukite į Betliejų ir ten ieškokite kūdikio, o radę praneškite man, kad ir aš nuvykęs jį pagarbinčiau“. Bet Erodas nė pagarbinti Jėzų norėjo, bet nužudyti.

Trys išminčiai nukeliavo į Betliejų, surado Kūdikėlį Jėzų ir, parpuolę ant žemės jį pagarbino. Paskui jam davė brangių dovanų. Naktį angelas juos įspėjo, kad negrįžtų pas Erodą, tai jie kitu keliu sugrįžo į savo šalį. Erodas, supratęs, kad išminčiai pas jį nebegriš, pasiuntė į Betliejų kareivius, kad jie

Betliejūje ir jo apylinkėse išžudytų visus mažus berniukus. Tačiau angelas buvo išpėjęs Juozapą, kad jis su Marija ir Jėzumi skubiai keliautų į Egiptą, kur Erodas negalės pakenkti.

Kai po kelių metų žiaurusis Erodas mirė, angelas vėl pasirodė Juozapui ir paragino grįžti į tėvynę. Sugrįžusi iš Egipto šv. Seima apsigyveno Nazarete.

Aple Jėzaus vaikystę turime mažai žinių. Žinoma tik, kad kai Jėzui suėjo 12 metų, jis su Motina ir globėju Juozapu nuėjo į Jeruzalės šventyklą. Išskilmėms pasibaigus ir visiems iškeliavus namo, vaikas Jėzus pasiliko šventykloje ir ėmė kalbėti su Svento Rašto aiškintojais. Jis užduodavo jiems įvairius klausimus ir pats atsakinėdavo jų klausiamas. Marija ir Juozapas manė, kad Jėzus eina su kitais keleiviais ir jo iš karto nepasigedo. Tik vakare pastebėjo, kad Jėzaus nėra. Susirūpinę jie grįžo į Jeruzalę ir, tris dienas ieškoję, pagaliau rado Jėzų šventykloje, apsuptą Sventojo Rašto tyrinėtojų, kurie labai stebėjosi jo išmintimi. Marija jo paklausė: „Vaikeli, kodėl mums padarei tiek rūpesčių?“ O Jėzus atsakė: „Kam gi manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?“ Tais žodžiais Jėzus priminė, kad jis yra dangiškojo Tėvo, Dievo, Sūnus ir pirmiausia privalo vykdyti jo valią. Po to Jėzus grįžo su Marija ir Juozapu į Nazaretą ir buvo jiems klusnus. Jis kartu su Juozapu dirbo sunkų staliaus darbą ir padėdavo Motinai namų ruošoje. Kai jo globėjas šv. Juozapas mirė, Jėzus vienas dirbo staliaus darbą. Šv. Seimos kaimynai nė nenujautė, kad Jėzus yra ne paprastas vaikas, bet Dievo Sūnus, žmonijos Atpirkėjas. Jis niekuo nesiskyrė nuo kitų to amžiaus vaikų ir nedarė jokių nepaprastų darbų, kol neatėjo tam laikas.

Kai Jėzui suėjo 30 metų, jis paliko Nazareto namelius ir išėjo mokyti žmonių. Prieš pradėdant Jėzui viešai veikti, prie Jordano upės atėjo šv. Jonas Krikštytojas. Jis sakė pamokslus ir ragino žmones daryti atgailą už nuodėmes, taisyti savo gyvenimą, nes tuoj pasirodys Dievo žadėtas žmonių Atpirkėjas. Kurie paklausydavo šv. Jono žodžių, tuos jis pakrikštydavo atgailos krikštu.

Vieną dieną mokydamas žmones, šv. Jonas Krikštytojas pamatė ateinantį Jėzų. Jis pažino, kad tai ir yra Atpirkėjas, todėl garsiai sušuko: „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes. Jis yra tas Mesijas, apie kurį aš kalbėjau“. Jėzui nereikėjo atgailos krikšto, nes jis neturėjo nė menkiausios nuodėmės, tačiau jis paprašė, kad Jonas ir jį pakrikštytų, kaip ir kitus žmones. Krikšto metu ant Jėzaus nusileido Sventoji Dvasia balandžio pavidalu, o iš dangaus pasigirdo Dievo Tėvo balsas: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš gėriuosiu“. Taip ne tik šv. Jonas, bet ir pats Dievas paliudyjo, kad Jėzus tikrai yra Dievo Sūnus, žadėtasis pasaulio Gelbėtojas.

Po krikšto Jėzus 40 dienų praleido dykumoje pasninkaudamas ir melsdamasis. Paskui pradėjo vaikščioti po Palestinos šalį mokydamas žmones. Jis pasirinko dvyliką mokinių: Petrą, Andriejų, Pilypą, Joną, du Jokubus, Baltramiejų, Matą, Tomą, Simoną, Tada ir Judą, kurie visur drauge su juo keliavo, girdėjo visus Jėzaus pamokymus. Jie vadinosi apaštalais.

Jēzaus mokslas buvo labai reikalingas žmonėms. Jis patikėjo tikėjimo tiesą apie Dievą, pomirtinį gyvenimą ir ragino žmones kilniai, šventai gyventi, mylėti vieni kitus. Jėzaus skelbtas mokslas vadinasi Evangelija t. y. žlugi Naujiena.

12. JEZAUS DARBAI IR MOKSLAS

Tris metus Jėzus vaikščiojo po Palestiną ir mokė žmones. Geros valios žmonėms jo mokslas patiko, bet buvo ir tokių, kurie jį netikėjo ir net jį nekenė. Kai kurie Jėzų laikė žmonių kurstytoju, net piktžodžiautoju, nes jis skelbėsi esąs Dievo Sūnus. Kad žmonės jį tikėtų, Jėzus padarė daug stebuklų. Stebuklai yra tokie darbai, kurių negali padaryti joks žmogus, o tik Dievas. „Patys darbai, kuriuos aš darau, liudija apie mane, kad mane yra siuntęs Tėvas“ (Jn 5, 36) — kalbėjo Jėzus.

Pirmą stebuklą Jėzus padarė Galilėjos Kanoje, vestuvėse, kuriose dalyvavo Jėzaus Motina Marija ir pats Jėzus su apaštalais. Neturtingi jaunavedžiai per mažai buvo nusipirkę vyno svečiams pavaišinti. Marija pirmoji pastebėjo, kad baigiasi vynas ir labai norėjo padėti jaunavedžiams. Nes juk svečiai išjuoks ir apkalbės juos: kam kelia vestuves, prisikviečia daug svečių, o neturi kuo jų pavaišinti. Marija žinojo, kad jos Sūnus yra ir Dievo Sūnus ir todėl gali viską padaryti. Priėjusi prie Jėzaus tyliai pasakė: „Jie nebeturi vyno“, o tarnams paliepė: „Darykite, ką tik jis jums lieps“. Jėzus paliepė tarnams į indus pripilti paprasto vandens ir panorėjo, kad tas vanduo pavirstų vynu. Taip ir įvyko. Jėzus išgelbėjo jaunavedžius nuo nemalonumų ir parodė, kad jis turi dievišką galią. Žinoma, tas vynas, kuriuo anais laikais vaišindavosi, nebuvo toks stiprus, kaip dabartinis. Nuo jo nepasigerdavo, girti po stalais nesivoliudavo.

Išdėmėkite, kad šį pirmąjį stebuklą Jėzus padarė prašomas savo Motinos Marijos. Ir jūs, vaikučiai, netingėkite melstis prie Marijos, o ji ir jums išprašys iš Dievo daug malonių.

Jėzus yra padaręs labai daug didelių stebuklų. Akliems sugrąžindavo regėjimą, kurtiems girdėjimą, nebyliams — kalbos galią. Pagydydavo sunkiausiomis ligomis sergančius ligonius, net nepagydomus, pavyzdžiui, raupsuotuosius. Kaparnaume pagydė vieno valdininko sūnų, kuris jau buvo marinamas.

Kaip Jėzus gydydavo ligonius? Gal turėjo gerų vaistų, gal darė operacijas? — Ne. Jėzus gydė vien savo dieviška galia. Kartais ligonį paliesdavo ranka, kartais ištardavo žodį: „Pasveik!“, o kartais tik panorėdavo ir ligonis pasveikdavo. Taigi Jėzus galėjo stebuklingu būdu gydyti ligonius.

Jėzus galėjo net numirėlius atgaivinti.

Mirė 12 metų mergaitė. Jos tėvo paprašytas, Jėzus atėjo į tuos namus, paėmė šaltą mirusiosios ranką ir tarė: „Mergaitė, kelkis!“ Mirusioji staiga atmerkė akis, atsikėlė ir vaikščiojo. Visi nustebo, net nusigando, matydami tokią didelę Jėzaus galią.

Kitą kartą Jėzus Najino mieste prikėlė mirusį vienturtį našlės sūnų, kurį jau nešė į kapines. Jėzui pagailo verkiančios motinos, todėl sustabdė laidotuvių eiseną ir numirėliui pasakė: „Jaunuoli, sakau tau, kelkis!“ Jaunuolis tuoj atgijo, ėmė kalbėti ir su savo motina linksmi sugrižo namo.

Pagaliau Jėzus prikėlė savo mirusį draugą Lozorį, kuris jau ketvirtą dieną negyvas gulėjo kape. Priėjęs prie kapo, Jėzus sušuko: „Lozoriau, išeiki!“ Numirėlis gyvas išėjo iš kapo. Tą stebuklą matė daug žmonių, kurie įtikėjo, kad Jėzus tikrai yra Dievo Sūnus.

Dar vieną didelį stebuklą Jėzus padarė ant Generezeto ežero. Jam su apaštalais plaukiant laiveliu pakilo baisi audra. Apaštalai išsigando, kad bangos neapverstų laivėlio, o Jėzus ramiai miegojo. Jie ėmė jį žadinti garsiai šaukdami: „Mokytojau, žuvalai!“ Jėzus sudraudė vėtrą ir bangas. Jos nurimo, ir Apaštalams Jėzus pasakė: „Kur jūsų tikėjimas?“ Mokiniai nustebę šnibždėjo: „Kas jis toks, kad net audros jo klauso?“

Kartą Jėzus mokė didelę minią dykumoje, toli nuo miesto. Vakare Jėzus liepė apaštalams pavalgydinti žmones. Jie atsiliepė: „Mes čia turime tik penkis kepalukus duonos ir dvi žuvis“. Jėzus liepė susodinti žmones ant žolės, palaimino duoną ir žuvį ir liepė apaštalams dalyti žmonėms, kiekvienam duoti kiek norės, kad visi sočiai pavalgytų. Duonos ir žuvų visiems užteko, nors valgiusiųjų buvo apie penkis tūkstančius vyrų, neskaitant moterų ir vaikų. Pavalgius apaštalai surinko likučius, iš viso 12 pilnų pintinių. Visiems buvo aišku, kad Jėzus padarė stebuklą, nes pavalgydino didžiulę minią, o paskui dar pririnko likučių daugiau, negu pradžioje turėjo duonos.

Ar jūs, vaikai, matėte negyvą žmogų? — Visi esate matę. O ar nebandėte jo atgaivinti? — Ne. Jei būtumėte pašaukę mirusią močiutę: „Kelkis, močiutel!“ — gal ji būtų prisikėlus! — Ne. Tai kodėl prisikėlė mergaitė, našlės sūnus, Lozorius, kai Jėzus juos pašaukė ir įsakė keltis? Kodėl jūs negalite nuraminti nė mažiausio vėjelio, o Jėzus nutildė didelę audrą? — Dėl to, kad mes esame tik žmonės, o Jėzus yra ne tik žmogus, bet ir visagalis Dievas.

Jėzus labai mylėjo vaikus. Kartais vakare pas Jėzų susirinkdavo motinos su vaikais. Vaikučiai jautė, kad Jėzus yra labai geras ir juos myli, todėl veržte veržėsi prie jo, glaustėsi aplink jį kaip kačiukai. Apaštalai norėjo kad Jėzus pailsėtų, todėl vaikus ir jų mamas varė šalin. Bet Jėzus pasakė: „Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems ateiti pas mane, nes tokių yra daug. Karalystė“ (Mt 19, 14).

Jėzus ir dabar myli gerus vaikučius ir nori, kad jie pas jį ateitų. Ar jūs, vaikai, žinote, kur dabar Jėzus gyvena? — Altoriaus namelyje. Kai jūs ateinate į bažnyčią, jūs aplankote tą patį gyvą Jėzų, kuris mylėjo ir myli vaikučius, darė didelius stebuklus, kuris ir jums gali padėti sielos ir kūno reikaluose, jei jo gražiai, su tvirtu tikėjimu paprašysite.

Jėzus stebuklingai padėdavo tiems, kurie tikėjo jo dieviška galia. Jis reikalauja iš žmonių tikėjimo. Be tikėjimo negalima nueiti į dangų. Jėzus pasakė: „Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas, o kas netikės, bus pasmerktas“ (Mk 16, 16).

Ko Jėzus mokė žmones? — Jis papasakojo, kad Dievas, kaip geriausias Tėvas, myli kiekvieną žmogų, juo rūpinasi. Todėl ir Dievą reikia mylėti labiau už viską pasaulyje. O kiekvieną žmogų, net priešą, reikia mylėti kaip save patį, t. y. neskriausti, nekeršyti, bet užjausti, padėti. Jėzus išmokė gražią maldą: „Tėve mūsų“. Jis nori, kad visi žmonės būtų darbštūs, sąžiningi, klusnūs Dievo įsakymams ir geri vieni kitiems.

Žmonės labai nori būti turtingi, turėti daug pinigų ir visokių gėrybių. Bet kai žmogus labai prisiriša prie turtų, jis apleidžia maldą, nesirūpina Dievo garbe ir savo sielos išganymu. Kalbėdamas apie turtinguosius, Jėzus pasakė: „Kaip sunkiai turtuoliai pateks į Dievo karalystę! Lengviau kupranugarui išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui įeiti į Dievo karalystę“ (Lk 18, 24). Pats Jėzus nebuvo turtuolis. Jis, Dievo Sūnus, galėjo gimti puikiausiuose rūmuose, gulėti auksinėje lovytėje. Bet jis gimė skurdžiame tvartelyje, buvo paguldytas gyvulėlių ēdžiose. Tuo jis norėjo visus pamokyti, kad ne turtuose yra tikroji laimė ir garbė. Turtai yra apgaulingi. Kas jų daugiau turi, dar daugiau nori. Dėl turtų žmonės tarp savęs pykstasi, sukelia vaidus, net kruvinus karus. Norėdami daugiau turėti, vieni kitus skriaudžia, apvogia, apiplėšia, negerbia šventų dienų, nelanko bažnyčios, išsižada tikėjimo ir Dievo. Dėl godumo daugelis praras amžiną laimę ir pateks į pragaro kančias. Galima ir reikia dirbti, rūpintis padoriu pragyvenimu, bet reikia saugotis gobšumo, šykštumo, netvarkingo prisirišimo prie turtų.

„Palaiminji dvasingieji vargdieniai: jų yra dangaus karalystė“ (Mt 5,3)
— mokė Jėzus.

13. JĖZAUS KĀNCĪA IR MIRTĪS

Jēzus labai myli visus žmones ir nori, kad visi patektų į dangų. Jis gali si nelaimingų žmonių, kuriuos nuodėmės į pragarą traukia. Jis, Dievo Sūnus, tik tam atėjo į žemę, kad žmones pamokyti ir padėti jiems siekti dangaus. Tuo tikslu Jėzus mokė švento tikėjimo ir doro, kilnaus gyvenimo. Padarė daug stebuklų, kad žmonės juo tikėtų ir jo klausytų.

Tačiau Jėzaus mokslas patiko ne visiems. Geriems žmonėms patiko, o blogiems nepatiko. Tie, kurie nenorėjo taisyti iš savo nuodėmių, pyko, kam Jėzus smerkia jų klaidas. Ir jie matė Jėzaus stebuklus, rodančius, kad jis yra Dievas! Bet, norėdami save pateisinti, jie kalbėjo, kad Jėzus yra apsimetėlis, apgavikas, kad stebuklus daro velnio padedamas. Jie nekentė Jėzaus, kadangi jis išpėdavo už jų veidmainystę ir kitokias nuodėmes. Todėl jį visaip šmeižė ir norėjo nužudyti.

Ypatingai Jėzaus nekentė tuo metu žydų tautoje buvusi žmonių grupė, vadinami fariziejai. Jie save laikė tautos vadais, buvo išdidūs, norėjo, kad visi jiems lenktųsi, išvaizdavo esą labai geri ir dievobaimingi. O iš tikrųjų buvo gobšūs ir pilni visokio sugedimo. Juos Jėzus palygino su pabaltintais karštais, kurie iš viršaus atrodo gražūs, o viduje yra pilni dvokiančių puvešių. Tautos vyresnieji Jėzaus nepripažino nei Dievo Sūnumi, nei žmonijos Gelbėtoju. Pyko, kam jis juos bara ir išpėja. Kelis kartus mėgino Jėzų nužudyti, bet negalėjo jam pakenkti, nes dar nebuvo atėjęs Dievo skirtas laikas Jėzui kentėti ir mirti. Tokia diena vis artinosi ir turėjo ateiti. Juk Jėzus į žemę atėjo ne džiaugtis ramiu gyvenimu, bet pasiaukoti ir kentėti už žmones. Tik tokiu būdu jis galėjo žmonėms vėl laimėti dangų, kurį savo neklusnumu Dievui jie buvo praradę. Savo mokiniams Jėzus iš anksto pasakė, kad piktai žmonės jį nuplaks ir nužudys, bet trečią dieną jis prisikels iš numirusiųjų. Išpranašavo, kad jį išduos apaštalas Judas, o Petras jo išsigins. Pranašavo, kad bus sunaikintas Jeruzalės miestas. Visos Jėzaus pranašystės išsipildė.

Paskutinį kartą prieš savo kančią Jėzus viešai buvo pagerbtas Verbų sekundienį. Apsuptas savo mokinių ir didžiulės minios žmonių, jis iškilmingai joja į Jeruzalę. Žmonės jį džiaugsmingai sveikina, kloja ant kello palmių šakas ir drabužius. Visi šaukia: „Hosana! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu! „Tuo tarpu fariziejai ir tautos vadai nesitvėrė pavydu, matydami, kaip žmonės Jėzų gerbia, ir ieškojo, kas sutiktų jį išduoti ir prieš jį neteisingai paliudyti.

Jėzaus priešai pastebėjo, kad vienas iš apaštalų, Judas, labai godus pinigams. Jie pasiūlė Judui 30 sidabrinių, ir jis sutiko išduoti Jėzų priešams. Judas visą laiką labai nenoriai klausėsi Jėzaus pamokymų, nes jam labiausiai rūpėjo turtas, o Jėzus jiems jokių turtų nežadėjo.

Kaip Jėzaus apaštalas tapo išdaviku, taip gali sunkiai nusidėti ir kiekvienas tikintis žmogus, net kunigas, jei neklausys Jėzaus mokslo ir nekovos

šiu netvarkingais linkimais į godumą, puikybę ir kitas ydas, pasiduos piktosios dvasios gundomas.

Velykų šventės žydai švęsavo prisimindami išsivadavimą iš Egipto vergijos. Nuo seno buvo paprotys prieš Velykas valgyti iškilingą vakarienę. Jėzus irgi paliepė tokią vakarienę paruošti. Tai buvo paskutinė vakarienė prieš Jėzaus kančią.

Vakarienės metu Jėzus duoną ir vyną pavertė savo Kūnu ir Krauju, o apaštalams įsakė tai kartoti jo atminimui. Tada Jėzus įsteigė kunigystės sakramentą, Svč. Sakramentą ir šv. Mišių auką. Tai, ką Jėzus darė Paskutinės vakarienės metu, dabar daro kiekvienas kunigas laikydamas šv. Mišias. Šv. Mišios yra Jėzaus auka, atlikta nekruvinu būdu.

Po vakarienės Jėzus nuėjo į Alyvų sodą melstis. Buvo tamsi naktis. Apaštalas Judas į sodą atsivedė kareivių būrį, kurie turėjo Jėzų suimti. Kad kareiviai tamoje neapsiriktų, Judas jiems buvo pasakęs: „Suimkite tą, kurį aš pabučiuosiu“. Pamatęs Jėzų, Judas priėjo prie jo ir jį pabučiavo. Jėzus jo neatstūmė, tik paklausė: „Bičiuli, ko atėjai? Tu pabučiavimu mane išduodi.“ Jėzus išėjo į priekį ir paklausė kareivių: „Ko ieškote?“ — Sie atsakė: „Jėzaus iš Nazarato“. Jėzus tarė: „Tai aš!“ Vos Jėzus ištarė šiuos žodžius, kažkokia jėga kareivius nubloškė ant žemės. Pakilę jie puolė Jėzų, norėdami jį suimti. Apaštalas Petras išsitraukė kalaviją ir, gindamas Jėzų, nukirto vienam kareiviui ausį. Jėzus sudraudė Petrą, liepė kišti kalaviją į dėklą ir, palietęs sužeistoją ausį, jį pagydė. Kareiviai Jėzų surišo ir nuvedė į kalėjimą.

Jėzaus išdavikas Judas, graužiamas sąžinės, numetė už Jėzaus išdavimą gautus pinigus tiems, kurie jį buvo papirkę, o pats, niekur nerasdamas ramybės, pasikorė. Kvailai padarė! Jam reikėjo pulti ant kelių, gailėtis ir prašyti Dievą atleidimo: „Viešpatie, pasigailėk manęs nusidėjelio, atleisk mano išdavystę“. Dievas tikrai būtų viską dovanojęs. Kas nusižudo, padaro dar naują didelę nuodėmę ir Dievo teisme gali būti pasmerktas į pragarą. Panašus liūdnas galas laukia visų, kurie išsižada Dievo, išduoda tėvynę, draugus, jei savo kaltės neapgaili, neatitaiso. Išdavikus žmonės dažnai vadina „judais“ arba „judošiais“.

Jėzų suėmus, apaštalai išsibėgiojo. Išsigando ir narsuolis Petras, kad ir jo nesuimtų. Paklaustas tarnaitės: ar jis Jėzaus mokinys, Petras sakėsi Jėzaus visai nepažįstąs. Tačiau Petras tuoj pat susigėdo dėl savo bailumo ir tą nuodėmę labai apgailėjo. Ar jam Jėzus atleido? — Atleido ir paskyrė Petrą savo vietininku, pirmuoju popiežium.

Penktadienio rytą surištą Jėzų nuvedė pas vyriausią žydų kunigą, kur Jėzus dar kartą viešai prisipažino, kad jis yra Dievo Sūnus. Tada tautos vyresnieji Jėzų nutempė pas Romos imperatoriaus vietininką Ponciją Pilotą. reikalaudami, kad šis leistų Jėzų prikalti prie kryžiaus.

Apklausinę Jėzų, Pilotas įsitikino, kad jis yra visiškai nekaltas ir norėjo Jėzų paleisti. Įnirtę žydai ėmė grąžinti pačiam Pilotui. Tada Pilotas

leido Jėzų nuplakti, manydamas po to jį paleisti. Budeliai pririšo Jėzų prie stulpo ir taip skaudžiai nuplakė, kad jo visas kūnas buvo nusėtas žaizdomis ir pasruvo krauju. Suradę erškėčių su labai ilgais spygliais, nupynė iš jų vainiką ir su lazdomis užspaudė Jėzui ant galvos. Budeliai ilgai Jėzų daužė, spjaudė, keikė ir visai išjuokė, o jis tylėjo ir kantriai kentė tuos visus paneikimus. Nuplaktą ir išniekintą Jėzų Pilotas parodė žydams, manydamas, kad jie jo pasigailės. Bet fariziejų sukurstyta minia šaukė: „Ant kryžiaus jį!“ Pilotas nusigando minios ir pasirašė sprendimą Jėzų nukryžiuoti.

Nusikaltėliai buvo kryžiuojami ant Golgotos kalno, netoli Jeruzalės. Budeliai uždėjo Jėzui ant pečių sunkų kryžių ir liepė pačiam nešti į mirties vietą. Net tris kartus Jėzus parpuolė po kryžiaus našta, bet vis atsikeldavo, paimdavo kryžių ir eidavo toliau. Kaip jam buvo sunku susitikti savo gerąją Motiną, kuri jį užjautė ir gaudžiai verkė! Ant kalno budeliai nuplėšė Jėzaus drabužius, paguldė jį ant kryžiaus ir didelėmis vinimis prikėlė jo rankas ir kojas. Paskui kryžių su prie jo prikaltu Jėzumi pakėlė, įstatė į duobę ir paliko. Jėzus pakibo ant vinių ir kentė baisiausius skausmus. Be galo kentėjo ir Marija, matydama taip baisiai išniekintą ir kenčiantį savo Sūnų.

Ir kabodamas ant kryžiaus Jėzus kantriai kentėjo ir net meldėsi už savo priešus, budelius: „Tėve, atleisk jiems, jie nežino, ką daro!“ Šalia Jėzaus buvo nukryžiuoti du galvažudžiai. Kairėje pusėje kabantis ant kryžiaus nusikaltėlis irgi tyčiojosi iš Jėzaus, o kitas — jį draudė ir prašė Jėzų atleidimo už savo nuodėmes. Jėzus pažadėjo jį dar šlandien nuvesti į dangų. Savo Motiną Mariją Jėzus pavedė mylimiausio apaštalo Jono globai. Saulė užtemo. Pradėjo drebėti žemė, o Jėzus garsiai sušuko: „Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią!“ — ir tuos žodžius ištarsęs numirė. Matydamas visa, net romėnų karininkas, vadovavęs Jėzaus nukryžiavimui, dabar pasakė: „Tikrai, šitas buvo Dievo Sūnus!“

Ir mes tikime, kad Jėzus buvo Dievo Sūnus. Jis nutildė audrą, prikeldavo mirusius ir padarė daug kitų stebuklų. Bet kodėl jis leidosi kankinamas ir žudomas? Ar Jėzus galėjo apsiginti nuo priešų? — Žinoma galėjo, jei būtų panorėjęs. Bet jis savo noru kentėjo ir mirė, kad nusikaltusius žmones sutaisytų su Dievu, kad po mirties jų sielos galėtų nueiti į dangų. Kokia baisi nuodėmė, kad už ją atsisteisti reikėjo tokios skaudžios aukos.

Su Jėzaus mirtimi prasidėjo nauji laikai. Dabar žmonės lengvai gali išsigelbėti nuo amžinos pražūties. Kas tiki į Dievą ir vykdo jo valią — bus išgelbėtas. Silpnas, nusidėjęs žmogus gali ateiti prie klausyklos, atlikti išpažintį, atsiprašyti Dievą, pasiryžti taisytis, — ir nukryžiuotojo Jėzaus vardu jam atleidžiamos nuodėmės.

Ir jūs, vaikučiai, rimtai ruoškitės pirmai išpažinėčiai, pirmai šv. Komunijai ir Sutvirtinimo Sakramentui. Išmokite viską, kas užduodama. Taip gerai pasiruošite egzaminui ir vertai priimsite šventus Sakramentus.

14. JEZAUS PRISIKĖLIMAS IŠ NUMIRUSIŲJŲ

Vakar girdėjote apie Jėzaus nukryžiovimą ir mirtį. Jums tikriausiai gaila, kad nekaltas Jėzus tiek daug turėjo iškentėti. Gal net pykstate ant Judo, kad jis išdavė savo gerąjį Mokytoją. Matote, kartais ir geras žmogus gali tapti dideliu nusikaltėliu. Ir iš jūsų tarpo gali atsirasti Judo draugų. Dabar jūs visi esate geri: tikite Dievą, kasdien meldžiatės ir rimtai ruošiatės priimti šventus Sakramentus. O kas žino, kokie jūs būsite po 10—20 metų? Ar neuelsite Judo keliais? Kad taip neatsitiktų, jūs įpraskite būtinai kas rytas — vakaras pasimelsti, paprašyti Dievą, kad jus globotų ir padėtų išsisaugoti sunkių nuodėmių. Ir tėveliai, meldamiesi už savo vaikučius, to paties prašykite Dievą. Sv. Liudviko mama dažnai šitaip meldavosi: „Tu, Dieve, žinai, kaip aš myliu savo vaiką, bet geriau sutinku matyti jį mirusį, negu nusidėjusį sunkiai“. Tik tokios kilnios mamos užaugina savo vaikus gerais žmonėmis, net šventaisiais.

Gal kai kam atrodo, kad Jėzui nesunku buvo kentėti, nes jis buvo tikras Dievas. Taip negalvokime, nes jis buvo ne tik Dievas, bet ir žmogus. Todėl jis taip pat jautė skausmą, kaip ir mes, ir labai kankinosi. Tik labai mylėdamas žmones, jis ryžosi tokiai skaudžiai aukai, kad atsilygintų Dievui už ją nuodėmes.

Kai Jėzus mirė, du garbingi vyrai Nikodemai ir Juozapas iš Arimatėjos atėjo nuimti jo kūno nuo kryžiaus ir palaidoti. Kareivių šimtininkas, norėdamas įsitikinti, ar Jėzus tikrai miręs, letimi perdūrė jam šoną ir širdį. Iš gilios žaizdos išteko kraujo ir vandens. Tai buvo ženklas, kad Jėzus tikrai negyvas. Tada Jėzaus kūną nuėmė nuo kryžiaus, suvyniojo į baltą drobulę ir nuėmė į akmeninėje uoloje iškaltą kapą. Palestina labai kalnuotas ir akmenuotas kraštas. Todėl laidojamus mirusius padėdavo uoloje iškaltame ir išmūrytame kape, o angą užrūdavo dideliu akmeniu. Taip buvo palaidotas ir Jėzus.

Žydų kunigai prisiminė, kad Jėzus buvo kalbėjęs, jog jis trečią dieną prisikels iš numirusiųjų. Jie tuo, žinoma, netikėjo, bet bijojo, kad Jėzaus mokiniai gali slapta iš kapo paimti Jėzaus kūną, o paskui skelbti, kad jis prisikėlė. Kad taip neatsitiktų, jie užantspaudavo akmenį, kuriuo buvo užrista kapo anga, o prie kapo pastatė ginkluotus sargybinius. Jie turėjo saugoti, kad niekas nepavogtų Jėzaus kūno.

Jėzui mirus, jo siela atsiskyrė nuo kūno ir nužengė į pragarus. Ne į pragarą, kur kenčia piktosios dvasios ir nusidėjėlių vėlės! Pragaruose buvo pirmieji tėvai ir kitų dorų žmonių vėlės. Joms čia nereikėjo kentėti, bet turėjo laukti, kol įvyks atpirkimas. Jėzus tas sielas pirmiausiai aplankė, paguodė ir pasakė, kad netrukus jas nusives į dangų.

Jėzaus kūnas ramiai ilsėjosi kape. Ginkluoti sargybiniai pasikeisdami būdėjo prie kapo. Aušo Velykų sekmadienio rytas — trečioji diena po Jėzaus nužudymo. Saulei tekant, „staiga smarkiai sudrebėjo žemė: Viešpaties ange-

las nužengė iš dangaus, nurito šalin akmenį ir atsisėdo ant jo“ (Mt 28, 2). Angelo išvaizda buvo tokia šviesi ir didinga, kad jį pamatę sargai iš baimės nualpo ir sukrito ant žemės. „Kai jie atsipeikėjo — pamatė tuščią kapą. Ką daryti? Skubiai nubėgo pas žydų kunigus ir vyresniusius ir viską papasakojo. O tie sargybinių nebaudė, kad neišsaugojo Jėzaus kūno, bet davė daug pinigų ir pamokė meluoti: „Visiems sakykite, kad jums bemiegant atėjo Jėzaus mokiniai ir pavogė jo kūną“. Paėmę pinigus, sargai taip ir kalbėjo. Bet jų melas labai negudrus: jeigu jūs miegojote, tai kaip galėjote matyti, kas paėmė Jėzaus kūną. O jei matėte, tai kodėl nesutrukdėte? Juk jūs buvote apsiginklavę, tam buvote pasamdyti ir čia pastatyti, kad neleistumėte pavogti Jėzaus kūno.

Jėzus daugeliu stebuklų įrodė, kad jis ne vien žmogus, bet ir Dievas. Didžiausias jo padarytas stebuklas — jo paties prisikėlimas iš numirusių. Ar jūs, vaikučiai, žinote, kokia šventė mums primena Jėzaus prisikėlimą? — Velykos. Tai didžiausia krikščionių šventė. Į bažnyčias susirenka minios žmonių. Visi vieni kitus sveikina ir džiaugiasi, kad Jėzus Kristus nugalėjo mirtį. O namuose dažote margučius.

Iš kur kilo šis paprotys ir ką bendro jis turi su Velykomis? To papročio reikšmė tokia: viščiukas būna uždarytas kiaušinio lukšte tarsi kokiam kape. Bet, atėjus laikui, jis praskelia lukštą ir išlenda iš kiaušinio. Panašiai Kristaus kūnas gulėjo akmeniniame kapo rūsyje, o per Velykas prisikėlė ir dieviška galybė išėjo iš kapo. Kiaušinis mums primena kape gulėjusį ir prisikėlusį Jėzų.

Visais laikais buvo žmonių, kurie nori išnaikinti tikėjimą į Dievą, išjuokia Kristaus prisikėlimą. Pavyzdžiui, yra tokių, kurie sako, kad Jėzus visai negyveno, kad jį tiki tik tamsūs, nemokyti žmonės. Tiesa, taip kalbančiųjų jau nedaug beliko. Kristus tikrai gyveno. Tai liudija istoriniai dokumentai. Apie Jėzų rašė ne tik jo mokiniai, kurie kartu su juo gyveno ir patys savo akimis viską matė, bet ir kiti mokyti žmonės. Jie, nors netikėjo jo dieviškumu, savo raštuose rašė apie jį ir jo sekėjus. Šiandien yra daugiau taip kalbančių: Jėzus gyveno, bet jis nebuvo Dievas, o tik sumanus, išmintingas žmogus. Tai irgi nerimtas tvirtinimas. Jokių būdu negalima su juo sutikti! Jei Jėzus būtų buvęs tik žmogus, jis nebūtų galėjęs nutildyti audros, pagydyti ligonių, padauginti duonos, prikelti mirusių ir, svarbiausia, pats prisikelti iš numirusių.

Kai kas Kristaus prisikėlimą bando ir taip aiškinti.

Sako, Kristus nebuvo miręs, o tik apalęs. Pagulėjęs vėsiame kape, jis atsigavo ir išėjo iš rūsio. Ar galėjo taip būti? — Negalėjo. Jei jis būtų buvęs paprastas žmogus ir dar taip baisiai iškankintas, pervertomis, sužalotomis rankomis ir kojomis, kaip jis būtų galėjęs atsiristi akmenį nuo kapo angos, kurį keli vyrai vos galėjo užristi? Be to, prie kapo buvo sargybinių.

Jei Jėzus ir būtų kaip nors iš rūsio išlindęs, jie būtų jį sugavę ir pribaię. Taip pat nėra jokios abejonės, kad Jėzus tikrai buvo miręs. Prisiminkime, romėnų kareivis jam ietimi perdūrė šoną ir širdį, ir tik tada leido laidoti. Jėzus tikrai mirė ir prisikėlė.

Iš mirties prisikėlęs Jėzus kelis kartus pasirodė savo mokiniams, kartą net labai dideliame (apie 500) žmonių būriui. Po prisikėlimo Jėzaus kūnas buvo sudvasintas. Jis lengvai įeidavo pas apaštalus pro užrakintas duris, pasikalbėdavo su jais, ir vėl staiga pranykdavo. Jis sugebėjo žaibo greitumu persikelti iš vienos vietos į kitą, pereiti kiaurai per storiausius mūrus, panašiai kaip šviesa eina pro langų stiklus. Jam negalėjo pakenkti nei ugnis, nei vanduo. Pasaulio pabaigoje, kai Dievas savo galybe prikels visų mirusių žmonių kūnus, ir jie bus panašiai sudvasinti. Mylėkime Dievą, būkime dori, tai po prisikėlimo ir mūsų kūnai bus tokie gražūs ir spindintys kaip šviesa.

Tos pačios Prisikėlimo dienos vakare Jėzus atėjo pas savo apaštalus, kurie nusiminę ir išsigandę sėdėjo viename dideliame kambaryje užsirakinę duris. Jėzus įėjo pro užrakintas duris ir davė jiems galią atleisti žmonėms nuodėmes, sakydamas: „Įmkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite — sulaikytos“ (Jn 20, 22). Tais žodžiais Jėzus įsteigo Atgailos sakramentą arba išpažintį.

Jau beveik visi apaštalai buvo matę prisikėlusį Jėzų. Jo dar nebuvo matęs apaštalas Tomas ir nenorėjo tikėti draugų pasakojimais, kad jie matė Jėzų. Tomas užsispyręs kalbėjo: „Jeigu aš nematysiu jo rankose vinių durių ir neįdėsiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu jo šono — netikėsiu“.

Po aštuonių dienų Jėzaus mokiniai vėl buvo susirinkę, ir Tomas kartu su jais. Jėzus atėjo durims esant užrakintoms, pasveikino visus tardamas: „Ramybė jums!“ ir tuoj kreipėsi į Tomą. „Pridėk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; jau nebūk netikintis, būk tikintis“. Tomas sušuko: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ Jėzus jam ir sako: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę“ (Jn 20, 25—28).

Mes, vaikučiai, nematome Dievo, nematome Kristaus, bet jį tikime. Mes tikime, kad šv. Mišiose gyvas Jėzus nužengia ant altoriaus ir apsigyvena šventose Ostijose ir vyno taurėje. Kai per Mišių Pakylėjimą, kunigas pakelia baltą Ostiją, mes turime gražiai klūpoti, ne nulenkti galvą, bet žiūrėti tiesiai į Ostiją ir tyliai sakyti tuos pačius žodžius, kuriuos pasakė apaštalas Tomas: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ Kai kunigas Ostiją leidžia žemyn, tik tada ir mes nulenkiame galvas. Per taurės pakylėjimą elgiamės panašiai: nenulenkę galvos žiūrime į taurę ir tyliai kalbame maldele: „Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą“. Kunigui taurę nuleidžiant ir jūs nulenkiate galvutes. Išmokime visi gražiai pasveikinti ir pagarbinti ant altoriaus nužengiantį Išganytoją.

15. JĖZAUS ŽENGIMAS Į DANGŲ. SVENTOSIOS DVASIOS ATSIUNTIMAS IR JOS VEIKIMAS BAZNYCIOJE

Kalbėjome apie Jėzaus kūno laidojimą ir jo prisikėlimą iš numirusių. Išsiaiškinome, kad Jėzus buvo tikrai miręs, o ne apalpęs. Iš mirties prisikėlusio Jėzaus kūnas buvo sudvasintas. Jis daug kartų pasirodė savo mokiniams. Kristaus prisikėlimą iš numirusių primena Velykų šventė.

Po prisikėlimo iš numirusių Jėzus žemėje gyveno dar 40 dienų, joms praėjus grįžo pas savo dangiškąjį Tėvą. Jėzus apie tai apaštalams buvo sakęs: „Dar valandėlė ir nebematysite manęs, nes aš einu pas Tėvą“. Šie žodžiai apaštalus labai nuliūdino. Jie suprato, kad Jėzus ruošiasi vėl juos palikti, tik dabar visam laikui. Jėzus juos paguodė, kad jiems atsiųs kitą Globėją, Šventąją Dvasią.

Keturiasdešimtą dieną po Prisikėlimo Jėzus apaštalus ir kitus mokinius nusivedė į Alyvų kalną. Ten paskutinį kartą su jais pasikalbėjo, davė įvairių nurodymų ir liepė išsiskirstyti po įvairias tautas, skelbti jo mokslą ir įtikėjusius krikštyti vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios. Prašė tik pasilikti mieste, kol nužengs Šventoji Dvasia ir juos sustiprins savo galia. Ir pats Jėzus žadėjo būti su savo mokiniais ir jį įtikėjusiais iki pasaulio pabaigos. Jis kalbėjo: „Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“. Tai pasakęs, Jėzus ėmė spindėti dangiška šviesa, pakilo aukštyn nuo žemės ir išnyko. Apaštalai ilgai dar žiūrėjo į dangų, kur dingo Jėzus. Prie jų nusileido angelai ir pasakė, kad regimoje išvaizdoje Jėzus į žemę ateis tik pasaulio pabaigoje.

Prisiminę Jėzaus nurodymą, apaštalai grįžo į miestą laukti Šventosios Dvasios atsiuntimo. O jūs, vaikučiai, žinote, kas yra Šventoji Dvasia? — Šventoji Dvasia yra trečiasis Švč. Trejybės asmuo, lygus Dievui Tėvui ir Dievui Sūnui.

Tai gi apaštalai ir Jėzaus Motina Marija susirinko kartu ir meldėsi, laukdami, kada Jėzus atsiųs Šventąją Dvasią. Dešimtą dieną po Jėzaus įžengimo į dangų pasigirdo keistas užesys, tarsi kiltų audra. Žmonės spėjo, kas tai būtų. Vieni manė, kad tai vėjas užia, kiti sakė, kad tai ne vėjas, nes nė vieno medžio nė mažiausias lapelis nejudėjo. Kiti pastebėjo, kad ant namų, kur buvo susirinkę apaštalai, pasirodė tarsi ugnies liežuviai. Tai nebuvo paprasta ugnis, bet tokiu regimu būdu Šventoji Dvasia nužengė ant apaštalų ir pripildė juos gausiomis Dievo malonėmis. Jų protas pasidarė šviesesnis, geriau suprato visa tai, ko juos mokė Jėzus. Jų valia sustiprėjo, pranyko baimė. Apaštalai nebebijojo nei persekiojimų, nei mirties, pasijuto drąsūs, pasiryžę už Jėzų net gyvybę atiduoti.

Sudominta nepaprasto reiškinių namus, kur buvo apaštalai, apsupo didelė minia žmonių. Anksčiau apaštalai labai bijojo, kad jų nepersekiotų, slėpėsi

nuo žmonių, buvo užsirakinėję duris. Dabar drąsiai atidarė duris ir išėjo ant laiptų. Petras rankos mostu nutildė užiančią minią ir pradėjo kalbėti žmonėms apie Dievą, apie Jėzų Kristų, jo gyvenimą, skaudžią mirtį ir garbingą prisikėlimą. Ragino žmones tikėti Jėzaus dievyste, taisytis iš nuodėmių, daryti atgailą ir apsikrikštyti.

Petras ir kiti apaštalai buvo paprasti žmonės. Jie svetimų kalbų nemokėjo, kalbėjo tik savo gimtąja kalba. Žmonės, kurie buvo susirinkę ir jų klausėsi buvo ne tik žydai. Minioje buvo daug graikų, romėnų, egiptiečių, arabų ir kitokių svetimtaucių, bet apaštalių kalbą kiekvienas suprato savo gimtąja kalba. Tai Jėzaus atsiųsta Sventoji Dvasia leido, kad visų tautų žmonės išgirstų apie nuostabų žmonijos atpirkimo darbą. Apaštalių žodžiai buvo tokie įtikinantys, kad tą pačią dieną įtikėjo ir apsikrikštijo 3000 žmonių.

Krikštas yra pirmasis ir reikalingiausias Sakramentas. O kaip vadinasi pakrikštyti žmonės? — Krikščionys. Priimdami Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentus, mes gauname Sventąją Dvasią ir tampame Dievo vaikais. Mirusieji be krikšto į dangų nepatenka. Ar jūs, vaikučiai, visi esate pakrikštyti? — Jei kuris esate dar nekrikštytas, pasakykite man, kad galėtumėte būti pakrikštyti. Ar nekrikštytas žmogus gali eiti išpažinties, priimti šv. Komuniją? — Nėgali. Tik pasikrikštijus galima priimti kitus sakramentus.

Ar nenuostabu, kad Sventoji Dvasia taip paveikė ir pakeitė apaštalus? Prisimenate, kokie jie buvo bailūs? Jėzų suėmus visi išsibėgiojo, išsislapstė. Net pats vyriausias apaštalas Petras, pabūgęs tarnaitės, Jėzaus išsigynė. Po Jėzaus Prisikėlimo jie tapo truputį drąsesni, bet vis tiek meldavosi duris užsirakinę, kad persekiotojai jų nesurastų. Atsiuntus Sventąją Dvasią, jų baimė visiškai dingo. Pilni džiaugsmo jie drąsiai stoja prieš minią, sako pamokslus, nesibijo, kad juos kas suims, kankins.

Sventoji Dvasia visais laikais veikė ir veikia žmonijoje. Jos įkvėpti ir globojami rašytojai surašė Dievo žodį į knygas, vadinamas Šventuoju Raštu arba Biblija. Iki Kristaus atėjimo parašytas Šventas Raštas vadinamas Senuoju Įstatymu arba Senuoju Testamentu. Sventosios knygos, pasakojančios įvykius nuo Kristaus gimimo iki paskutinio apaštalo mirties, vadinamos Naujuoju Įstatymu arba Naujuoju Testamentu. Sventoji Dvasia saugojo Sventojo Rašto autorius nuo suklydimų.

Sventoji Dvasia visą laiką globoja Kristaus įkurtąją organizaciją — Bažnyčią, saugoja, kad į jos skelbiamą Kristaus mokslą neįsibrautų kokių nors klaidų. Jei Bažnyčiai vadovautų tik žmonės, ji seniai būtų sugriuvusi. Tačiau Bažnyčia, skelbdama tikėjimo ir doros mokslą, negali klysti, nes jai vadovauja nematomu būdu Sventoji Dvasia. Bažnyčios istorija prasidėjo Sekminių švente, kai Sventoji Dvasia regimu būdu nužengė ant Marijos ir apaštalių. Ir dabar visais svarbiausiais momentais Bažnyčia kreipiasi į Sventąją Dvasią, prašydama jos malonių, pagalbos. Giesmė į Sventąją Dvasią prasideda šiais žodžiais:

O Dvasia, Vlešpatie, nuženk,

savųjų sielose gyvenk,
pripilk malonių iš dangaus
krūtinę tikinčio žmogaus.

Kristus savo apaštalams sakė: „Imkite Šventąją Dvasią“ ir suteikė jiems galią teikti šventus Sakramentus ir vesti sielas į dangų. Tuos įgaliojimus apaštalai perdavė savo įpėdiniams vyskupams, o vyskupai — šventindami kitus vyskopus ir kunigus. Šventajai Dvasiai veikiant, kunigai gali šv. Mišiose duoną ir vyną paversti Jėzaus Kūnu ir Krauju, gali atleisti nuodėmes, teikti kitus Sakramentus ir palaiminimus. Tą galią per kunigystės šventimus vyskupai suteikia kunigams, uždėdami rankas ant šventinamųjų galvos.

Sventoji Dvasia veikia ne tik Bažnyčios vadovus: šv. Tėvą, vyskopus, kunigus, bet ir paprastus tikinčiuosius, įkvėpdama jiems noro ir jėgų tvirtai tikėti ir pavyzdingai gyventi. Kai kurie vaikučiai, kurie priims Sutvirtinimo sakramentą, gaus Šventosios Dvasios dovanų, sustiprinančių tikėjime ir doroje. Sutvirtinimo sakramentą teikia vyskupas. Jį priimti gali tie, kurie jau eina išpažinties, šv. Komunijos ir gerai moka tikėjimo tiesas.

16. KRISTAUS MOKSLO SKELBIMAS

Per Sekmines Šventoji Dvasia nužengė ant Marijos ir apaštalų. Gavę Sventąją Dvasią, apaštalai tapo drąsūs, nebebijojo jokių persekiojimų. Jie išsiskirstė po įvairius kraštus ir skelbė Kristaus mokslą. Įtikėjusius krikštijo. Apaštalai pasiekdavo tolimiausias šalis ir uoliai darbavosi, nepaisydami nei nuovargio, nei jokių nemalonumų. Gal manote, kad visi žmonės apaštalus sutikdavo draugiškai, noriai priimdavo jų skelbiamą Kristaus mokslą? — Ne visi. Kai kurie pasiklausę apaštalų žodžių abejingai numodavo ranka ir nuėidavo prie savo užsiėmimų. Kiti mėgindavo ginčytis, nenorėjo tikėti pasakojimais apie Kristaus padarytus stebuklus, ypač apie jo prisikėlimą iš numirusių. Šie žmonės apaštalus laikė apgavikais, sukčiais ir stengėsi visaip jiems pakenkti. Tik dalis žmonių įtikėdavo ir prašydavo juos pakrikštyti. Priėmę Kristaus mokslą vadinasi krikščionys.

Vieną iš savo apaštalų Kristus paskyrė savo vietininku, visų krikščionių vyriausiu dvasiniu vadovu. Kurį? — Apaštalą šv. Petrą. Jam Kristus net vardą išrinko. Anksčiau šis apaštalas vadinosi Simonu, Kristus jį pavadino Petru. Kodėl? — Žodis „petrus“ lietuviškai reiškia „uola“. Kai Petras išpažino savo tvirtą tikėjimą į Kristaus dievybę, sakydamas: „Tu esi Mesijas, gyvojo Dievo Sūnus“, Jėzus jam tarė: „Tu esi Petras—Uola; ant tos Uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Tau duosiu dangaus karalystės raktus. Ką tu suriši žemėje bus surišta ir danguje, ir ką atiši žemėje, bus atišta ir danguje“ (Mt 16,18). Šiais žodžiais Jėzus Petruui suteikė aukščiausią dvasinę valdžią. Kristaus kančios metu šv. Petras buvo išsigandęs ir išsigynęs savo Mokytojo, bet greitai suprato savo kaltę ir ją nuoširdžiai apgailėjo. Todėl Jėzus jam ne tik atleido šią nuodėmę, bet suteikė aukščiausią dvasinę valdžią.

Tapęs visų krikščionių vyriausiu vadovu,— popiežiumi — šv. Petras apsigyveno Romos mieste, kuris anais laikais buvo didžiausias pasaulyje ir iš ten valdė krikščionių bendruomenę. Mokyti tikinčiuosius, teikti sakramentus, tvarkyti kitus krikščionių bendruomenės reikalus, skelbti Kristaus mokslą pagonims šv. Petruui padėjo kiti apaštalai, jų įpėdiniai — vyskupai su savo padėjėjais — kunigais. Šv. Petruui mirus, jo įpėdiniu liko Romos vyskupas, vadinamas šventuoju Tėvu arba popiežiumi.

Ar žinote, kur yra Romos miestas? Ar Lietuvoje? — Ne. Didesnieji žinote, kad pietuose, prie Viduržemio jūros yra Italijos valstybė. Roma — Italijos sostinė. Romos mieste yra mažiausia pasaulyje Vatikano valstybė, kuri užima tik 46 ha plotą. Joje yra didelė, labai graži šv. Petro bazilika. Prie tos bažnyčios gyvena popiežius su savo bendradarbiais: kardinolais, vyskupais ir kunigais. Kaip vadinasi dabartinis popiežius? — Jonas Paulius II.

Tai kokią Bažnyčią pastatė Jėzus? Iš plytų, akmenų, o gal iš medžio? — Ne. Bažnyčia nėra tik namas, kur mes susirenkame melstis. Platesne prasme

Bažnyčia yra Kristaus įsteigta organizacija. Popiežius, vyskupas, kunigas ir visi katalikai sudaro visuotinę arba Katalikų Bažnyčią. Katalikai išpažįsta Kristaus mokslą ir klauso popiežiaus. Katalikų Bažnyčioje yra popiežius, apie keturi tūkstančiai vyskupų, apie pusę milijono kunigų ir virš pusdevinto šimto milijonų tikinčiųjų — katalikų. Visais laikais jiems tenka daug išskentėti dėl Kristaus ir savo tikėjimo.

Netrukus po Jėzaus mirties ir prisikėlimo prasidėjo baisus krikščionių persekiojimas. Jie buvo paskelbti Romos imperijos priešais. Romos valdžia išleido žiaurų ir neteisingą įstatymą, kad visi krikščionys būtų suimami, kankinami, ir, jei neatsizadės savo tikėjimo, — žudomi. Žiaurūs budeliai išrasdavo skaudžiausių kankinimų. Vienus krikščionis nukryžiuodavo, kitus pririšę prie stulpų apdėdavo šiaudais ir uždegdavo, dar kitų kūnus badydavo, pjaustydavo, kapodavo, kaulus laužydavo. Atiduodavo sudraskyti laukiniams žvėrim: liutams, tigrams, panteroms ir kitokių būdų išgalvodavo krikščionims kankinti. Kaip jums atrodo, ar daug krikščionių išsižadėdavo savo tikėjimo? — Labai mažai. Dauguma kantriai kentėjo ir mirė už savo įsitikinimus.

Kartą suėmė 40 jaunų kareivių — krikščionių. Juos surakino geležiniais pančiais, įmetė į kalėjimą ir reikalavo išsižadėti tikėjimo. Ilgai juos visaip vargino ir kankino, pagaliau, ištempė ant ledo, išrėngė ir paliko, kad sušaltų. Kankiniai meldėsi: „Duok Dieve, kad visi išvertume ir visi 40 laimėtume po garbės vainiką danguje“. Spaudžia didelis šaltis, o jie vis kenčia ir meldžiasi. Vienas iš jų paliovė melstis — ir neištvėrė. Jis paliko draugus ir išsižadėjo Kristaus. Bet atsitiko nuostabus dalykas. Vienas jaunas vyras, saugojęs kalinius, metė ginklus ir prisipažino esąs krikščionis. Budeliai jį sugavo, sumušė ir išmetė ant ledo.

Auštant rytui, kankiniai vienas po kito mirė. Ilgiausiai buvo gyvas jauniausias kankinys — Melitonas. Jo motina stovėjo netoli kenčiančio sūnaus ir jį drąsino: „Sūneli, dar truputį kantrybės ir tuojau būsi su Kristumi amžinai laimingas“. Pagaliau mirė ir jauniausias kankinys, likęs ištikimas Kristui.

Kas laimingesni: ar tas, kuris išsižadėjo tikėjimo, kad tik liktų gyvas, ar tie 40, kurie mirė už savo šventus įsitikinimus? — Žinoma tie, kurie mirė. Anas išgelbėjo savo gyvybę, bet ar ilgam? Juk vieną kartą vis tiek reikės mirti ir stoti prieš Dievo teisumą. Kaip bus baisu susitikti su Dievu tam žmogui, kuris Dievo išsižadėjo, sunkiai jam nusikalto. Išsižadėti Dievo, tikėjimo — nuodėmė.

Mokykloje auklėtoja paklausė Birutę: „Ar tu vaikščioji į bažnyčią?“ „Taip“ — atsakė drasi mergaitė. „Ar eini savo noru, o gal tėvų verčiama?“ — „Niekas manęs neverčia, einu savo noru!“ Keli mokiniai pradėjo šaipytis: „Ot, davatka atsirado!“

Jei ji būtų pasakiusi, kad į bažnyčią neina, arba eina tik verčiama, ji būtų išvengusi tų nemalonumų, bet būtų nepatikusi Dievui.

Vaiduokliai, jūsų už tikėjimą niekas nežudo ir nekankina. Tik kai kas tikinti žmogų išjuokia, pravardžiuoja, davatka pavadina. Ar verta nusiminti, išsigąsti tokių smulkmenų, bijoti lankyti bažnyčią, melstis? Kristaus apaštalus ir pirmuosius krikščionis daug labiau persekiojo. Tie persekiojimai tęsėsi apie 300 metų. Zuvo milijonai nekaltų krikščionių. Vienas po kito buvo nukankinti ir apaštalai. Tik šv. Jonas liko nenukankintas ir mirė sulaukęs gilių senatvės. Buvo nukankintas pirmasis popiežius šv. Petras, daugelis jo įpėdinių, žuvo daugybė vyskupų ir kunigų, daugybė geriausių krikščionių. Bet nežuvo Kristaus įsteigtoji Bažnyčia, nes nužudytųjų vietą tuoj užimdavo nauji krikščionys. Ne tik nežuvo, bet vis labiau plito, pasiekė tolimiausius žemės kampelius. Nežuvo todėl, kad Bažnyčią globoja ir palaiko pats visagalis Dievas.

Todėl ir mes tvirtai pasiryžkime: geriau visko nustosiu, geriau kentėsiu ir mirsiu, bet Dievo neišsižadėsiu, prieš Dievą, tikėjimą, nekalbėsiu, nerašysiu, nepiešiu, neišjuoksiu, neskųsiu tikinčiųjų.

Apaštalai, kiti Kristaus mokiniai ne tik žodžiu skelbė Kristaus mokslą, bet jo gyvenimą, mokslą ir darbus aprašė. Keturiuose evangelijų knygosie jie surašė tai, ką patys buvo girdėję ir matę. Dvi evangelijų knygas parašė apaštalai Matas ir Jonas, o kitas dvi — apaštalo mokiniai: Morkus ir Lukas. Visos evangelijų knygos yra išverstos ir į lietuvių kalbą. Iš jų mes sužinome apie Jėzaus mokslą, gyvenimą, mirtį ir prisikėlimą.

Gali kilti toks klausimas: o gal apaštalai parašė netiesą, pamelavo? — Ne. Nemelavo. Meluoja tas, kuris iš melo tikisi kokios nors naudos ar garbės. Kartais vaikai meluoja tėveliams, norėdami išsisukti nuo užtarnautos bausmės. Sudaužė vaikas stiklainį su uogiene, o kai mama ėmė klausinėti: kuris taip padarėte, — sako: „Mačiau, kad katinas buvo užlipęs ant lentynos ir numetė stiklainį“.

Apaštalai skelbdami Kristaus mokslą žodžiu ar raštu, nesitikėjo jokios žemiškos naudos. Jiems niekas neužmokėjo už tą vargą. Jie buvo persekiojami, kankinami ir žudomi. Už melagingas pasakas niekas nesutiks kentėti ir mirti. Jei jie apie Kristų būtų skelbę ir rašę netiesą, ėmus kankinti, tuoj būtų prisipažinę: „Pamelavome, visko išsižadame, tik palikite mus gyvus!“ Bet nė vienas iš jų to nepadarė. Jie gerai pažino Kristų, jį mylėjo, tikėjo jo dievyste, todėl sutiko geriau kentėti ir mirti, negu jo išsižadėti. Aišku, kad jie kalbėjo ir rašę gryną tiesą.

Katalikų skaičius pasaulyje vis didėja. Vis daugiau žmonių sužino apie Kristų, jo mokslą, priima krikštą. Afrikoje, Azijoje gyvenantiems pagonims Kristaus mokslą skelbia kunigai, vadinami misijonieriais. Jiems daug padeda vienuolės-seselės, kurios dirba mokyklose, slaugo ligonius, globoja našlaičius. Kas gali būti kunigais? — Tik berniukai, nes Kristus apaštalais išsirinko tik vyrus.

Kada Lietuva priėmė krikščionybę? Prieš 600 metų, 1387 metais. Dabar Lietuvoje yra 1 kardinolas, 8 vyskupai, 672 kunigai ir 630 veikiančių bažnyčių. Apie 160 bažnyčių neturi savo klebonų. Jas aptarnauja kaimyninių parapijų klebonai. Kunigams, kurie aptarnauja dvi—tris parapijas, labai sunku dirbti. Lietuvoje trūksta kunigų.

O iš kur kunigai atsiranda? — Ne iš dangaus nukrenta. Jie tokie pat žmonės kaip visi, užaugę geroje katalikiškose šeimose. Pabaigę vidurinę mokyklą, jaunuoliai atlieka karinę tarnybą ir įstoja į kunigų seminariją. Ten 5 metus rimtai mokosi, studijuoja, ruošiasi kunigo pareigoms. Po to gauna kunigystės šventimus ir paskiriami dirbti parapijose.

Jei, berniukai, kas nors iš jūsų norėtų tapti kunigais, savo visą gyvenimą paaukoti Dievui, Bažnyčiai, žinokite, kad tikrai verta tarnauti Dievui, kuris yra visagalis, labai geras ir dosnus Valdovas. Pats Kristus apie vyskopus ir kunigus sako: „Kas jūsų klauso, manęs klauso. Kas jus niekina, mane niekina“ (Lk 10, 16).

17. KATALIKŲ BAŽNYČIA. BAŽNYČIOS ĮSAKYMAI

Jūs jau žinote, kad Bažnyčia yra ne tik namas, kur renkamės maldai, bet ir organizacija, kuriai priklauso visi Kristaus mokslo išpažinėjai, pripažįstantys Romos popiežiaus valdžią.

Kam Kristus įsteigė Katalikų Bažnyčią? — Tam, kad ji skelbtų žmonėms jo mokslą, teiktų sakramentus ir vestų sielas į dangaus laimę.

Todėl Bažnyčia ragina žmones, kad jie būtų dori, taikingi, sąžiningi, gailėstingi, pamaldūs, laikytųsi Dievo ir Bažnyčios įsakymų. Kristaus įgalioti Bažnyčios kunigai turi galią sudabartinti Kristaus kryžiaus auką, turi teisę nusidėjeliams atleisti nuodėmes, nes Jėzus apaštalams pasakė: „Kam nuodėmes atleisite, jos bus atleistos“. Kokia tai didelė malonė! Silpnas ir nuodėmingas žmogus per išpažintį gali gauti nuodėmių atleidimą, vėl tapti malonus Dievui, laimėti dangų.

Kristus įsteigė 7 Sakramentus ir pavedė Bažnyčiai juos teikti žmonėms.

Ar Bažnyčia skelbia teisingą, neiškreiptą Kristaus mokslą? — Taip. Jei Bažnyčią valdytų paprasti, eiliniai žmonės, ji seniai būtų patekusi į klaidas; o gal ir visai suirusi. Tačiau Katalikų Bažnyčiai nematomu būdu vadovauja Sventoji Dvasia, todėl ji negali nei suklysti, nei sugriūti. Kristus savo vietininkui popiežiui suteikė neklaidingumo dovaną. Ką tai reiškia? Ar popiežius negali suklysti, pavyzdžiui, ką nors skaičiuodamas? O gal negali nusidėti? — Ne. Pasaulietiško mokslo srityje, politikos painiavose popiežius gali suklysti. Jis gali ir nusidėti, kaip kiekvienas žmogus. Tačiau popiežius negali paskelbti klaidos tikėjimo ir doros dalykuose, kada jis kalba kaip aukščiausias Katalikų Bažnyčios mokytojas.

Piktoji dvasia labai nekenčia Bažnyčios ir visomis jėgomis stengiasi ją griauti. Tam ji panaudoja suklydusius, tikėjimo nepažįstančius, ar jo išsižadėjusius žmones. Bet ar gali piktoji dvasia ir netikintys žmonės sugriauti tai, ką Dievas sukūrė? — Ne! Pats Kristus užtikrina, kad jokios pragaro galybės Bažnyčios neišveiks. Kas klauso Bažnyčios, ištikimai vykdo jos vadovų nurodymus, tas tikrai pasieks amžiną laimę danguje. Todėl Bažnyčios vadų: popiežiaus, vyskupų ir kunigų tikėjimo ir doros dalykuose reikia klausyti. Kas jų klauso, klauso paties Kristaus ir vykdo Dievo valią.

Ar jūs, vaikučiai, priklausote Katalikų Bažnyčiai? — Priklausote. Nuo kada? — Nuo Krikšto momento. Nekrikštyti žmonės, nekatalikai negali naudotis kitais sakramentais. Jei katalikas išsižada tikėjimo arba viešai gyvena sunkiose nuodėmėse, Bažnyčia jo nelaiko savo nariu. Mirę sunkiose nuodėmėse, Dievo neatsiprašę, visiškai atsiskiria nuo Dievo ir Bažnyčios. Jie tampa piktosios dvasios ir pragaro nuosavybė. Mirusieji, kurie yra danguje arba skaistykloje, yra Bažnyčios nariai.

Taigi Bažnyčios nariai yra trijų rūšių: mes, gyvieji, sudarome kovojančią Bažnyčią, nes kovojame dėl savo sielos išganymo. Mirusieji, esantys skaistyk-

loje, sudaro kenčiančią Bažnyčią, o dangaus šventieji — besidžiaugiančią arba triumfuojančią Bažnyčią.

Su dangaus šventaisiais ir skaistykloje kenčiančiomis vėlėmis mes galime bendrauti. Tai vadinama šventųjų bendravimu. Su dangaus šventaisiais bendraujame, kai meldamiesi prašome, kad jie mus užtartų pas Dievą. Daugiausia kreipiamės į Svč. Mergelę Mariją. Ji yra Jėzaus, Dievo Sūnaus, Motina, todėl pas Dievą gali daugiau, negu kuris nors kitas šventasis ar net angelas. Jei katalikas kasdien per visą gyvenimą melsis į dangiškąją Motinėlę, ji tikrai jį globos ir neleis patekti į pragarą. O kaip bendraujame su skaistyklos vėlėmis? — Kai už jas meldžiamės, o Dievas palengvina ar sutrumpina jų laikinąją bausmę.

Tikri katalikai privalo laikytis Bažnyčios įsakymų. Kiek yra Bažnyčios įsakymų? — Penki. Kokie? Pasakykit... Visi turite juos mokėti.

P i r m a s įsakymas: „Šventes švęsk“ įpareigoja švęsti taip, kaip sekmadienį, visas Bažnyčios įsakytas šventes, nesutampančias su sekmadieniais. Kokios yra Bažnyčios įsakytos šventės, nesutampančios su sekmadieniais? — Kalėdos, Nauji Metai, Trys karaliai, Šeštinės, Devintinės, apaštalių šv. šv. Petro ir Povilo, Zolinės, Visų Šventųjų ir Svč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Kada jos švenčiamos? — Kalėdos — gruodžio 25 d., Nauji metai — sausio 1 d., Šeštinės — keturiasdešimtą dieną po Velykų, Devintinės — antrą ketvirtadienį po Sekminių, šv. šv. Petro ir Povilo — birželio 29 d. Zolinės — rugpjūčio 15 d., Visų Šventųjų — lapkričio 1 d. ir Svč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė — gruodžio 8 d.

A n t r a s įsakymas įsako sekmadieniais ir šventėse dalyvauti šv. Mišiose. Kaip išpildyti šį įsakymą? — Reikia ateiti į bažnyčią, dalyvauti šv. Mišiose, sekant šv. Mišių eigą, kalbėti bendras šv. Mišių maldas ar melstis iš maldaknygės. O ar galima giedoti? — Žinoma. Labai prašome. Sakoma: „Kas gieda — dvigubai meldžiasi“. Kada šv. Mišiose reikia klūpėti, kada stovėti? — Reikia žiūrėti, kaip elgiasi Mišių patarnautojai. Kai jie stovi ir jūs stovėkite, kai jie klaupiasi ir jūs atsiklaupkite. Kas klūpėti negali dėl ligos, gali stovėti ar sėdėti. Per Pakylėjimą, jei gali, atsiklaupk.

Ar gerai dalyvauja šv. Mišiose katalikai, kurie bažnyčioje nesimeldžia, dairoisi, šnekučiuojasi? — Ne. Bažnyčioje netinka dairytis, negalima juoktis, kalbėtis, bet reikia ramiai laikytis ir melstis.

Ar išpildo šį Bažnyčios įsakymą tas, kuris šv. Mišių metu pas kaimyną nuėjęs lošia kortomis, vaišinasi, ar namie žiūri televizorių, ar ką kitą veikia? — Neišpildo. O jei rimtai sergi turi temperatūros ar reikia eiti į šv. Mišias? — Nereikia ir negalima. O ką daryti, jei susirgai tinginio liga, nenori eiti į bažnyčią, arba bijai, kad kas nors tavęs nepamatytų, nepasijuoktų? — Išvargyk tinginį ir kvailą baimę, prisiversk, įveik save ir ateik į bažnyčią, gražiai melskis. Kartais vaikai teisinasi: „Negalėjau nueiti į bažnyčią, nes reikėjo ruošti pamokas“. — Nerimtas pasiteisinimas. Visą dieną pamokų neruoši,

Nelakstyk, kur neretkia, neplepėk per daug, ir lengvai suspėsi ir į bažnyčią nueiti, ir pamokas paruošti. Žinoma, kai reikia padaryti būtinai reikalingą darbą: slaugyti silpną ligonį, prižiūrėti mažą kūdikį ar atlikti kokią nors kitą neatidėliotiną pareigą, tas, apleisdamas sekmadienį ar šventadienį šv. Mišias, nuodėmės nepadaro.

Vienas žmogus gyrėsi: „Aš į bažnyčią retai nueinu, bet likęs namuose, klausau per radiją šv. Mišių transliavimo iš užsienio“. Ar taip galima atlikti kataliko pareigą? — Ne. Būtinai reikia asmeniškai atvykti į bažnyčią ir dalyvauti šv. Mišiose. Tik jei kas dėl ligos ar kitų rimtų kliūčių negali nueiti į bažnyčią, gali šv. Mišių klausytis per radiją ir namie melstis.

T r e č i a s įsakymas — „Laikyk pasninkus ir nesilinksmink draudžiamu laiku“. Privalomi pasninkai yra: Kūčių diena, Pelenų dieną ir visi Gavėnios bei Advento penktadieniai. Kodėl penktadieniai, o ne kokios nors kitos dienos? — Musų Atpirkėjas Jėzus Kristus kentėjo ir mirė penktadienį. Kas turi pareigą pasninkauti? — Vaikai nuo 16 metų amžiaus. Bet geri tėvai pratina ir jaunesnius vaikus pasninkauti. Ko negalima valgyti pasninko dieną? Gal sūrio? — Mėsos. Bet tie, kurie gyvena bendrabučiuose, maitinasi bendrose valgyklose, pavyzdžiui, studentai, kareiviai, ligoniai, besigydantys ligoninėse, sanatorijose, gali valgyti tai, kas duodama. Tačiau Kūčiose, Pelenų dienoje ir Didįjį Penktadienį reikėtų pasninkauti visiems.

Be to, Gavėnios ir Advento metu Bažnyčia draudžia dalyvauti šokiuose, triukšminguose pasilinksminimuose. Mokiniai gali mokytis dainų, šokių, atlikti meninę programą.

K e t v i r t a s įsakymas „Apie Velykas atlik išpažintį ir priimk Švč. Sakramentą“. Geri katalikai stengiasi gyventi turėdami švrią sąžinę, be sunkios nuodėmės, todėl dažnai eina išpažinties ir šv. Komunijos. Bet atsiranda apsileidėlių, kurie išpažintį atidėlioja. Tokiems Bažnyčia primena ir įsako bent kartą metuose apie Velykas atlikti išpažintį ir priimti Švč. Sakramentą. Šią pareigą reikia atlikti laikotarpyje nuo Pelenų dienos iki šv. šv. Petro ir Povilo šventės. Kas neatlieka nė velykinės išpažinties — sunkiai nusideda. Manau, kad jūs, vaikučiai, nebūsité tinginėliai ir eisité išpažinties dažnai — kartą mėnesyje.

P e n k t a s įsakymas. „Padėk išlaikyti bažnyčią ir jos tarnus“. Šiais laikais valdžia nemoka algų nei kunigams, nei kitiems bažnyčios tarnams: vargoninkams, zakristijonams, puošėjai ir kitiems. Be to, reikia mokėti didelius mokesčius už bažnyčios pastatą, už žemę. Pavyzdžiui, už Šakių bažnyčią mokame virš 1100 rublių ir dar kelis šimtus rublių pajamų mokesčio.

Uolūs katalikai išlaiko bažnyčią ir jos tarnus savo aukomis. Jūs matote, kaip sekmadieniais daromos rinkliavos. Surinkti pinigai dedami į bažnyčios kasą ir naudojami mokesčiams, remontams, apšildymui, apšvietimui ir papuošimui. Kunigai iš šios kasos savo reikalams negali paimti nė vienos ka-

peikos. Jie turi pragyventi iš aukų, gaunamų už šv. Mišias, laidotuves, Jungtuves ir iš to, ką patys tikintieji atneša. Be to, reikia išlaikyti kunigų seminariją ir Vyskupijos kuriją. Tikintieji žino, kad jei jie neišlaikytų savo bažnyčios, ji būtų uždaryta.

Bažnyčią galima ir reikia remti ne tik aukomis. Bažnyčią remia visi, kurie turėdami gerą balsą gieda chore, atneša gėlių papuošimui, ateina į įvairias talkas per remontus, dalyvauja procesijose: neša vėliavų kaspinus, barsto gėles. Geri berniukai ateina patarnauti šv. Mišioms, mergaitės adoruoja — apsirengusios baltomis suknelėmis klūpo prieš Švč. Sakramentą.

Štai, vaikučiai, tokiu būdu ir jūs galite palaikyti bažnyčią, patarnauti Dievui, o Dievas jums už tai gausiai atlygins.

18. DIEVO ĮSAKYMAI

Kalbėjome apie Kristaus įkurtą organizaciją — Katalikų Bažnyčią, jos vadus: popiežių, vyskupus ir kunigus. Aiškinomės kaip reikia suprasti ir vykdyti Bažnyčios įsakymus. Šiandien pradėsime aiškintis dešimtį Dievo įsakymų, kuriuos Dievas paskelbė žydų tautai ant Sinajaus kalno. Juos vykdyti privalo visų laikų ir visų tautų žmonės.

Vairuotojai būtinai turi mokėti eismo taisyklės, kad vairuodami automobilį ar motociklą, nepadarytų avarijos. Jie turi žinoti, ką reiškia kelio ženklai. Tie ženklai arba ką nors draudžia, pavyzdžiui, lenkti priekyje važiuojančią mašiną, arba ką nors nurodo, pavyzdžiui, kad netrukus prasidės pakalnė, bus staigus posūkis ar pan. Ar tie kelio ženklai vairuotojams naudingi, ar žalingi? — Žinoma naudingi. Jie padeda išvengti nelaimių. Jei vairuotojas drausmingas, stropiai laikosi šių draudimų ir nurodymų, jis gali pravažiuoti visą gyvenimą ir nepadaryti avarijos.

Panašiai yra ir su Dievo įsakymais. Jie taip pat ką nors nurodo, kai ką draudžia. Jie paskelbti ne tam, kad mus apsunkintų, bet kad padėtų laimingai gyventi žemėje, o po mirties nueiti į gražųjį dangų.

Dievas mus myli ir nori, kad būtume laimingi. Dievo Sūnus laisvu noru sutiko kentėti ir mirti dėl žmonių laimės. Todėl negerai daro tie žmonės, kurie Dievu nepasitiki ir neklauso jo įsakymų. Žinoma, tie įsakymai varžo mūsų blogus polinkius, norus, tačiau jų laikydamiesi mes visada turėsime sąžinės ramybę ir amžinąjį džiaugsmą. Todėl pasistenkime gerai suprasti, ką Dievas savo įsakymais liepia ir ką draudžia.

P i r m a s įsakymas. Ką Dievas įsako pirmuoju įsakymu: „Neturėk kitų dievų, tik mane vieną“? — Jis nori, kad žmonės jį tikėtų, jo klausytų ir jį garbintų. Mes, žmonės, esame tobuliausi kūriniai regimame pasaulyje. Savo protu mes pažįstame Kūrėją, suprantame, koks jis galingas, išmintingas, geras, šventas ir teisingas. Būtų didelis nusikaltimas Dievui priklausančią pagarbą atiduoti kūriniams.

Senovėje stabmeldžiai garbino saulę, mėnulį, žvaigždes, įvairias gamtos jėgas ir savo pačių pasidarytus statulius. Dabar daugelis žmonių vietoj Dievo garbina degtinę, vyną, ištvirkavimą, kūno malonumus, ypač turtus, pinigus. Pirmasis Dievo įsakymas draudžia tai daryti.

Šiam įsakymui nusikalsta, kas nesistengia išmokti pagrindinių tikėjimo tiesų ir maldų, kas abejoja tikėjimo tiesomis, nebenori tikėti Dievą, kas ima garbinti kaip Dievą kokį nors žmogų, nors jis būtų ir išmintingiausias, geriausias, gražiausias. Dievas yra viso pasaulio Kūrėjas, gyvybės ir mirties Viešpats todėl tik jį turime garbinti, jam būti dėkingi, juo pasitikėti. Nusideda, kas visai nesimeldžia arba blogai meldžiasi, trukdo kitiems melstis, išjuokia kitų tikėjimą ir maldingumą.

Netikėkime ir kvailais prietarais, burtais.

Vienas vaikas išėjo į mokyklą, bet po pusvalandžio grįžo namo. „Kas atsitiko? Kodėl taip greitai grįžai?“ — klausia mama. Vaikas sako: „Per kelią perbėgo juoda katė — bijau dvejetą gauti“. Kvailutis! Jei pamokų nepa-ruošei, tai tikrai gali gauti blogą pažymį. O jei gerai viską išmokai — gali tau kelią perbėgti ir šimtas kačių — nepakenks. Kai kas mano, kad skatčius 13 yra nelaimingas ir visur jo vengia. Nesąmonė!

Kas tiki panašiais burtais, prietarais, kortomis, sapnais, užkerėjimais, — nusideda pirmam Dievo įsakymui.

Tačiau šis įsakymas nedraudžia garbinti Mariją, kaip Dievo Sūnaus Mo-tiną o šventuosius kaip Dievo tarnus ir šauktis jų užtarimo. Galima gerbti šventus paveikslus, statulas, švento kryžiaus ar šventųjų relikvijas.

A n t r a s įsakymas liepia: „Netark Dievo vardo be reikalo“. Dievas yra be galo didis ir šventas, todėl jo vardą galima minėti tik maldoje arba rimtoje kalboje. Kas Dievo vardą taria juokais, be pagarbos, kaip priežodį, tas Dievą įžeidžia, nes vardas išreiškia asmenį. Negalima be reikalo minėti Jėzaus, Marijos, kitų šventųjų vardų. Ar jūs, vaikučiai, dar neįpratę sakyti: „Va Jėzaus Marija?“ Neįpraskite. Paskui bus sunku atprasti.

Viena jauna moteris, vardu Birutė, buvo įpratusi dėl kiekvieno menknie-kio sušukti: „Va Jėzus Marija!“ Jos vyro mama gražiuoju prašė pamesti tą netikusį įprotį, bet Birutė atsakė: „Argi aš Dievą niekinu? Aš juk nieko blogo nemanau“. Anyta pasiryžo kaip nors marčią pamokyti. Netrukus pasi-taikė tam gera proga.

Abi moterys dirbo darže: rinko nuo kopūstų kirmes. Radusi kirmelę, anyta kiekvieną kartą sušukdavo: „Vaje, Birute kirmelėl!“ Iš pradžių marti juokėsi, bet kai anyta kartojo ir kartojo tą patį. „Birute, kirmelėl“, pradėjo raukytis. „Kam čia reikia mano vardą maišyti su kirmelėm?“ — „Bet aš juk nieko blogo negalvoju“, — pasiteisino anyta ir vėl sušuko: „Birute, kirmelėl!“ Birutė ne juokais supyko ir, pametusi darbą, eina iš daržo. Tada anyta jai ramiai paaiškino: „Matai, Birutėle, kaip tau nesmagu, kad aš be reikalo šaukiu tavo vardą. O ar Dievui patinka, kad tu jo šventą vardą tari be pa-garbos? Tu tik žmogus, o jis — Visagalis“.

Sios pamokos užteko. Birutė pasistengė daugiau šventų vardų be reikalo netarti.

Dar labiau nusikalsta žmonės išjuokdami Dievą, tyčiodamiesi iš maldos, išdykaudami bažnyčioje, trukdydami kitiems melstis, klausyti pamokslų. Šiam įsakymui žmonės nusideda keikdami, nes keiksmas yra piktųjų dvasių, ne Dievo vaikų kalba. Kas keikiasi negerbia nei Dievo, nei žmonių ir pasi-rodo esąs tamsus, nekultūringas žmogus.

T r e č i a s įsakymas — „Švęsk sekmadienį“. Šiuo įsakymu draudžia ma be reikalo sunkiai dirbti. Žmogus nuo gyvulių skiriasi ypač tuo, kad turi dvasinę, nemirtingą sielą. Dievas įsakė sekmadienį švęsti tam, kad žmogus

malda ir poilsiu sustiprintų sielos ir kūno jėgas. Yra žmonių, užmiršusių Dievą ir savo gyvenimo svarbiausią tikslą. Jie dirba ir šiokiadieniais, ir šventadieniais. Neranda laiko pailsėti, pasimelsti, todėl greitai netenka sveikatos, praranda tikėjimą. Dievas nustatė tokią tvarką: šešias dienas savaitėje darbuokis, o septintą dieną — pailsėk, pagarbink savo Kūrėją. Kaip mes, katalikai, pagarginame Dievą? — Ateiname į bažnyčią ir dalyvaujame šv. Mišių aukoje. Kas tikrai negali ateiti į bažnyčią, daugiau pasimeldžia tą dieną namie. Kad šeimos nariai galėtų vienas kitą pavaduoti, išleisti į bažnyčią, šv. Mišios laikomos ne vienos, bet kelios.

Ar padarysi nuodėmę, jei į šv. Mišias nenuėisi dėl ligos? — Nebus nuodėmės. Jei labai šalta žiema, o tu neturi šiltų drabužių ir dėl to nenuėisi į bažnyčią? — Ne nuodėmė. Jei tau reikia slaugyti silpną ligonį ar prižiūrėti mažą kūdikį ir dėl to negali dalyvauti šv. Mišiose — nuodėmės nėra. Bet jei šv. Mišiose nedalyvauji dėl to, kad nori žiūrėti įdomią televizijos laidą, nueiti į kiną, pažaisiti su draugais — nusidedi. O jei kaimynų vaikai neina į bažnyčią ir tave išjuokia? — Privalai jų nepaisyti, nes Dievo reikia labiau klausyti, negu žmonių. O jei mokytojai ar viršininkai liepia neiti į bažnyčią, bara? — Nebijok, nes Dievas galingesnis už visus viršininkus. Jo privalai klausyti.

Ar galima šventą dieną skaldyti malkas, pjauti šieną, ravėti daržą? — Ne. Visus panašius darbus gali atlikti šiokiadienį, o ar galima sekmadienį virti pietus, pašerti gyvulius, pamelžti karvę? — Galima. Ar galima sekmadienį apdirbti savo sodybinį sklypą, jei kitą dieną negauni arklių ar traktoriaus? — Galima. Ar galima sekmadienį uogauti, grybauti, žuvauti? — Dalyvauk šv. Mišiose, o paskui uogausk, grybauk, žuvauk kiek nori.

Ketvirtas įsakymas „Gerbk savo tėvą ir motiną“. Tėvai mums yra paties Dievo atstovai, mūsų didžiausi geradariai. Todėl Dievas liepia juos mylėti ir gerbti, jų klausyti, jiems padėti. Yra negerų vaikų, kurie apie savo tėvus kalba nepagarbiai, išplepa šeimos paslaptis ir nemalonumus. Jūs taip niekada nedarykite. Geri vaikai neatsikalbinėja, stengiasi tėveliams padėti, juos užvaduoti: išplauti indus, palaistyti gėles, sutvarkyti kambarius, nupirkti duonos, kitų produktų, o yra vaikų, kurie laukia, kad jiems kiti patarnautų. Išlenda toks vaikas rytą iš patalo, kaip paršiukas iš miglo, ir palieka lovą neklotą. Jūs vaikučiai, nelaukite, kad viską už jus padarytų mama ar senelė. Susitvarkykite patys: pasiklokite lovą, nusivalykite batukus, išslyginkite drabužius. Neužduokite tėvams rūpesčio, kur nors išbėgdami be žinios.

Tas pats Dievo įsakymas liepia gerbti ne vien tėvus, bet ir kitus vyresnius žmones: senelius, mokytojus, geradarius. Bet jeigu tėvai ar kiti vyresnieji liepia niekinti Dievą, ar laužyti Dievo įsakymus — reikia jų neklausyti, nes Dievo turime labiau klausyti, negu žmonių.

Penktas įsakymas „Nežudyk“. Šiuo įsakymu Dievas draudžia žudyti save ar kitą žmogų. Taip pat negalima ką nors kankinti, pakenkti jo sveikatai. Negalima sau atimti gyvybės ar tyčia kenkti savo sveikatai, pavyzdžiui, gerti alkoholinius gėrimus, rūkyti, vartoti narkotikus. Gyvybė ir sveikata yra brangios Dievo dovanos, todėl Dievas reikalauja branginti savo ir kitų gyvybę, nekenkti sielos ir kūno sveikatai. Nužudyti žmogų, net dar ir negimusį, yra labai didelė nuodėmė.

Girtavimas, rūkymas labai kenkia ypač mažiems ir jauniems. Jei pradėtų traukti dūmą ar gerti svaigalus tokie vyrai ir merginos kaip jūs, labai greitai susirgtumėte džiova, vėžiu ar kitomis baisiomis ligomis ir numirtumėte. Rūkydami jie padaro mažą nuodėmę, o pasigerdami — sunkiai nusikalsta. Jei geria ar rūko vaikai, šią nuodėmę jie būtinai turi pasisakyti per išpažintį. Taip pat negalima kito žmogaus kankinti, kenkti jo sveikatai. Jei rūkoriai traukia dūmą kambaryje, kuriame yra kiti žmonės, jie pakenkia kitų žmonių, ypač vaikų, sveikatai.

Negalima kankinti ne tik žmonių, bet ir gyvulių, paukščių, net vabalių. Žiaurūs vaikai tąso, mėto kačiukus, pagavę musę, ištraukia kojytes, sparnelius. Jūs vaikučiai, taip nedarykite. Net medelių be reikalo nelaužykite.

Ar galima naikinti kenkėjus: muses, uodus, peles, žiurkes? — Galima. Ar galima pjauti gyvulus, paukščius maistui? — Galima. Ar galima gintis ir ginti užpultą žmogų? — Galima. Kitą ginti — labai pagirtina. Ar galima bausti nusikaltėlių? — Valstybė turi teisę bausti. Ir tėvai turi teisę bausti nusikaltėlius vaikus, kad netaptų chuliganais.

19. DIEVO ĮSAKYMAI. DIDYSIS ĮSAKYMAS

Aiškinomės Dievo įsakymus. Jau kalbėjome apie pirmuosius penkis, šandien pakalbėsime apie kitus penkis bei didįjį įsakymą.

S e š t a s įsakymas „Nepaleistuvauk“. Žmogaus gyvybės šaltinis yra šventa paslaptis, todėl šiuo įsakymu Dievas draudžia begėdiškai elgtis, kalbėti ir net galvoti. Nusideda, kas pasakoja nepadorius anekdotus ar bjaurias istorijas, dainuoja šlykščias dainuškas, skaito nepadorias knygas, žiūri į nuogybes. Nepadorios mintys gali ateiti į galvą, bet jei joms nepritari, su jomis kovoji, nuodėmės nepadarai. Nekovodami su neskaisčiais jausmais, mintimis, gėrėdamiesi šlykščiais vaizdais, nepadoriai žaisdami patys su savimi ar kitu žmogumi, padarome sunkią nuodėmę prieš šeštąjį Dievo įsakymą. Šias nuodėmes reikia būtinai pasakyti per išpažintį. Kadangi šios nuodėmės pasisakyti nelengva, gėda, jos dažnai nuslepiamos ir išpažintis atliekama šventvagiškai. Iš tikrųjų, reikėjo gėdytis nedorų darbų. Jų nedaryti. Bet jei nuodėmė padaryta, išdrįskime ją pasisakyti kunigui per išpažintį. Pasi-klausykite pasakėlės.

Vienas kunigas, beklausydamas išpažinčių, pastebėjo netoli nuo klausyklos besisukinėjantį velnią. „Ko tau čia reikia, piktoji dvasia?“ — paklausė kunigas. „Aš noriu grąžinti vieną daiktą, kurį buvau pavogęs“. — „O ką tu buvai pavogęs ir dabar grąžini?“ — „Gėdą“, — atsakė velnias. „Kai gundžiau nusidėti, gėdą atėmiau, o dabar grąžinu, kad žmonės gėdytųsi nuodėmes pasisakyti per išpažintį“.

Si pasakėlė pamoko, kad reikia gėdytis nedorų veiksmų, minčių ir žodžių, bet per išpažintį nereikia gėdytis atvirai prisipažinti, nes tik gera išpažintis gražina sąžinės tyrumą ir išgelbės nuo amžinos pražūties. Dievas myli skaisčios, tyros širdies žmones ir žada juos paimiti į dangaus laimę.

S e p t i n t a s įsakymas „Nevok“ draudžia pasisavinti svetimą daiktą, jį sugadinti ar padaryti artimui kokią nors skriaudą. Ši įsakymą įvykdome, kai naudojames tik tais daiktais, kurie mums priklauso. Pasitai-ko, kad vagia net vaikai. Jie, pavyzdžiui, mokykloje pasiima svetimą pieš-tuką, trintuką, tušinuką ar lenda į svetimus daržus, sodus, vagia uogas, vai-sius, daržoves. Negalima iš tėvų vogti pinigų. Ką daryti, jei reikia nusi-pirkti sėsiuvinį, knygą, arba labai norisi nusipirkti ledų? — Reikia tėvelių paprašyti. Jei vaikai būna darbštūs, klusnūs, paslaugūs, tėveliai, paprastai, mielai duoda jiems pinigų įvairioms smulkioms išlaidoms. Tik patys slapta neimkite, nes tai vagystė.

O kas dar baisiau negu vagis? — Plėšikas. Plėšikas prievartą atima pi-nigus ar kitokius daiktus. Kartais atsiranda ir plėšikaujančių vaikų, kurie iš silpnesnių ką nors atima, sumuša, nuskriaudžia.

Ar nuodėmė pasiskolinti ką nors ir negražinti? — Nuodėmė. O ar galima pasiskolintą daiktą sugadinti ir nepataisytą gražinti? — Tai būtų nuodėmė. Sugadintą daiktą privalai sutaisyti ar kaip kitaip atsilyginti už sugadinimą. Ar užtenka vagystės nuodėmė tik pasisakyti per išpažintį? — Neužtenka. Pavogtą daiktą reikia gražinti savininkui ir atlyginti visus nuostolius. Dievas tik tada atleis vagystės nuodėmę, kai atlyginsi padarytą skriaudą. Bet kaip atsilyginti jei neturi pinigų? Prisipažinti tėveliams ir paprašyti, kad jie padėtų atsisteisti, nes tėvai privalo atsilyginti savo nepilnamečių vaikų padarytas skriaudas. Gal sunku prisipažinti, bijai kad nenubaustų? — O reikia išdrįsti. Geriau tegul nubaudžia ar pabara tėvai, negu po mirties su neatlygintom skolom patekti į Dievo teismą ir susilaukti amžino pasmerkimo.

Ką daryti su rasta daiktais, ar pinigais? — Ieškoti savininko. Jei radai nemažą pinigų sumą ar vertingą daiktą, paskelbk laikraštyje. Jei jo savininkas vis tiek neatsisauktų, dalį rasto turto gali pasilikti, o kitą dalį paaukoti vargšams, ar panaudoti kokiam kitam geram tikslui.

A š t u n t u o j u įsakymu „Nekalbėk netiesos“ Dievas draudžia meluoti? — Nes pats Dievas yra teisingas ir mėgsta teisingumą, jį gina. Jei melagystė būtų leista, nebūtų galima pasitenkinti kitų žmonių žodžiais. Pirmasis, didžiausias melagis, yra velnias, apgavęs pirmuosius tevus. Jis sakė: „Jei Dievo neklausysite, patys pasidarysite kaip dievai, būsite išmintingi ir laimingi“. O ar jie Dievui nusidėję pasidarė laimingi? — Priešingai. Tapo labai nelaimingi. Baisus melagis buvo žydų karalius Erodas. Jis siuntė tris išminčius į Betliejų ieškoti Kūdikėlio Jėzaus ir liepė jam pranešti, kur Jėzus yra, nes ir jis norįs jį pagarbinti, o iš tikrųjų, jis norėjo Jėzų nužudyti.

Meluoja suaugusieji, neretai meluoja ir vaikai. O kodėl meluoja? — Dažniausiai norėdami nuslėpti ką nors bloga padarę, kad nebūtų nubausti. Kaltais prisipažįsta tik drąsūs vaikai, o bailiai išsisukinėja ir meluoja, nes bijo bausmės ar pabarimo. Dar blogiau pasielgia tie, kurie savo kaltę suverčia nekaltam. Pavyzdžiui, išmušė langą, o apkaltino kaimynų vaikus.

Nenusikalsi, jei tiesą nutylėsi. Pavyzdžiui, ateina girtuoklis ir prašo pasiskolinti 10 rublių. Tu žinai, kad jis tuos pinigus pragers, girtas pridarys visokių nemalonumų šeimai, todėl gali atsakyti: „Pinigų neturiu“, jei ir turėtum, pagalvodamas: „Tau neturiu“. Arba jei kas nors reikalauja: „Pasakyk, kas eina į bažnyčią, kurie vaikai patarnauja Mišioms, adoruoja, dalyvauja procesijoje“. Tu negali tapti skundiku ir išdaviku, todėl atsakyk: „Nemačiau, nežinau“, o mintyse pridėk: „Dėl tavęs nemačiau“.

Didžiausias melas sakyti, kad nėra Dievo. Tokį melą skleidžia netikintys. Jei jūs pasakytumėte: „Netikiu Dievą“, — padarytumėte labai didelę nuodėmę, nes Dievo išsigintumėte. Kristus sako: „Kas išsigins mane žmonių aki-vaizdoje, ir aš jo išsiginsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje“ (Mt 10, 33).

Didelis nusikaltimas žmogų apšmeižti, t. y. primesti jam nepadarytus nusikaltimus, melagingai apkaltinti, tuo suteršiant jo gerą vardą. Šmeižikai elgiasi blogiau, negu vagis ar plėšikas. Vagis pavagia svetimą turtą, o šmeižikas atima žmogaus teisę į gerą vardą, žmonių pagarbą. Norint, kad Dievas atleistų šią nuodėmę, būtina šmeižtus atšaukti. Kol to nepadarysi, nebus atleista.

Mažesnė už šmeižtą yra apkalbos nuodėmė. Apkalbame, jei be reikalo pasakojame tikrus, ne prasimanytus, kitų žmonių nusikaltimus, silpnybes. Nėra nuodėmės, jei juokais pasakojame kokias nors išgalvotas istorijas, norėdami kitus palinksminti, jei tie juokai nieko neužgauna.

D e v i n t a s įsakymas — „Negeisk svetimo vyro ir svetimos moters“. Dievas nori, kad šeima būtų nesuardoma. Todėl šiuo įsakymu Dievas reikalauja, kad užlaikytume ne tik išorinį padorumą, bet ir vidinį tyrumą. Dievas draudžia neskaisčius, gašlius žvilgsnius, mintis ir norus. Kas nekovoja su neskaisčiomis mintimis, progai pasitaikius gali lengvai nusidėti ir nepadoriais veiksmais. Netyčia sukilusios neskaisčios mintys ir norai nėra nuodėmingi, jei mūsų valia jiems nepritaria.

D e š i m t a s įsakymas: „Negeisk svetimo turto“ draudžia geisti svetimo turto ir smerkia tuos, kurie nori prasigyventi ne doru, sąžiningu darbu, bet nešvarių, apgaulingų būdu.

D i d y s i s į s a k y m a s liepia mylėti Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visu protu, visomis jėgomis, o kiekvieną žmogų mylėti taip, kaip save.

Kada mes Dievą mylime visomis jėgomis? — Kai pildome visus jo įsakymus ir laikomės visų Katalikų Bažnyčios įsakymų.

Kodėl mes turime Dievą mylėti? — Dievas yra didžiausias mūsų geradarys ir Tėvas. Visa, ką tik turime, gavome iš jo. Be jo ir mūsų pačių nebūtų. Dievas mums parodė nepaprastą meilę. Jo Sūnus dėl mūsų tapo žmogumi, dėl mūsų laimės kentėjo ir mirė ant kryžiaus. Todėl labai negerai elgiasi tie žmonės, kurie iš Dievo juokiasi ir jį įžeidžia visokiomis nuodėmėmis. Ar galima sakyti, kad Dievą myli tie, kurie tingi ryte—vakare pasimelsti, šventadieniais neateina į šv. Mišias? — Jie Dievo nemyli. Kas Dievą tikrai myli, stengiasi jam patikti dorai gyvendami, meldamiesi.

Dievas taip pat įsakė mylėti visus žmones. Visus! Ne vien gražius, gerus, mus mylinčius, bet ir negerus, mums priešiškus nusistačiusius. Jėzus parodė pavyzdį, kaip reikia mylėti kiekvieną žmogų. Jis nepyko net ant savo budielių, bet jiems atleido, už juos meldėsi. Dievas nori, kad ir mes dovanotume mums nusikaltusiems. Meilę artimui turime parodyti gerais darbais. Patiksimė Dievui jei stengsimės su visais gražiai sugyventi, kitų nekeiksimė, nepravardžiuosime, neskriausime, bet kiek galėdami stengsimės kitiems padėti,

paguosti verkenčius ir kenčiančius. Visada stenkimės kitiems daryti tai, ko norime, kad kiti mums darytų.

Ir jūs, vaikučiai, kasdien ieškokite progų kitiems ką nors gera padaryti.

Išsiaiškinome visus Dievo ir Bažnyčios įsakymus. O dabar pasvarstykime: kas atsitinka, kai mes tyčia Dievo neklausome, laužome Dievo ir Bažnyčios įsakymus? Padarome nuodėmę. Nuodėmė yra baisus dalykas. Jei nevalia ižesti gerą žmogų, kuris mums daug gero padarė, pavyzdžiui, tėvelį, mamytę, tai daug didesnis nusikaltimas ižesti gerąjį Dievą. Nuodėmė suteršia sielą ir užtraukia Dievo bausmę.

Kaip galime nusidėti? — Galime nusidėti mintimis, žodžiais, darbais ir apsileidimais. Mintimis nusidedame, kai tyčia džiaugiamės nepadoriomis mintimis ir norais, planuojame, ką nors blogo padaryti. Nusidedame darbais, atlikdami nuodėmingus veiksmus. Nusidedame žodžiais: keikdami, meluodami, šmeiždami, apkalbėdami, ižeidinėdami žmones, nepadoriai kalbėdami ir da- nuodami. Nusidedame apsileidimu: neatlikdami savo pareigų, pavyzdžiui neida- mi į Mišias, nesimeldami, nepadėdami tėvams, nesimokydami ir pan.

Ar visos nuodėmės vienodo sunkumo? Ne. Vienos didelės, kitos mažos. Kai sulaužome Dievo ir Bažnyčios įsakymus svarbiame, dideliame dalyke ir tyčia, padarome didelę nuodėmę. O jei Dievo ir Bažnyčios įsakymus sulau- žome netyčia, ar mažame dalyke — maža nuodėmė. Pavyzdžiui, jei kas pa- vogtų karvę ar 10 rublių — sunkiai nusidėtų. O kas pasisavintų trintuką ar kelias kapeikas, padarytų mažą nuodėmę. Už mažas nuodėmes Dievas pra- garu nebaudžia, o už didelias — gresia pragaro bausmė, jei mirtum staiga, be atgailos.

20. NUODEMIŲ ATLEIDIMAS. SĄŽINĖS SĄSKAITA

Mes visi esame Dievo vaikai ir Katalikų Bažnyčios nariai. Visi geri katalikai klauso Dievo, kaip savo dangiškojo Tėvo ir vykdo jo įsakymus. Jie taip pat klauso Bažnyčios, kaip savo tikros motinos, ir pildo visus Bažnyčios įsakymus. Vienas senų laikų rašytojas taip sakė: „Kam Bažnyčia ne motina, tam ir Dievas ne Tėvas“. Taigi turime vykdyti ir Dievo, ir Bažnyčios įsakymus.

Ką padarome, kai tyčia sulaužome Dievo ar Bažnyčios kurį nors įsakymą? Padarome nuodėmę. Nusidėjo angelai, pasididžiavo prieš Dievą, neapgailėjo savo nusikaltimo ir pavirto piktosiomis pragaro dvasiomis. Nusidėjo pirmieji tėvai, ir užsitraukė vargus, kentėjimus ir mirtį sau ir visai žmonijai. Kadangi žmonės už savo nusikaltimą gailėjosi, jų gelbėti atėjo Dievo Sūnus, Jėzus Kristus. Jo nuopelnų dėka į dangų patekti jau galima. Bet ar visi pateksime? — Nežinau. Kelią į dangų uždaro mūsų nuodėmės.

Kaip vadinasi pirmųjų tėvų nuodėmė? — Gimtoji nuodėmė. Ją paveldėjo kiekvienas žmogus. Ją panaikina Krikšto Sakramentas. Jei krikštijamas ne mažas kūdikis, bet didesnis vaikas ar suaugęs žmogus, Krikštu jis gauna visų savo nuodėmių atleidimą.

O pakrikštyti žmonės ar gali nusidėti ir prarasti dangų? — Gali. Po Krikšto padarytas nuodėmės atleidžia Atgailos sakramentas arba išpažintis.

Jėzus taip mylėjo žmones, kad už juos atidavė kraują ir gyvybę. Jis Bažnyčiai paliko septynis Sakramentus, per kuriuos silpniems žmonėms teikia pagalbą sielai išganyti. Sakramentai yra Kristaus įsteigti ženklai, kuriais gaunama Dievo malonė.

Siandien pakalbėsime apie atgailos sakramentą arba išpažintį.

Kol Jėzus gyveno žemėje, jis pats dažnai atleisdavo žmonėms nuodėmes. Prisikėlęs iš numirusių, nuodėmių atleidimo galią Jėzus suteikė apaštalams. Jis kvėpė į juos tardamas: „Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite — sulaikytos“. (Lk 20, 22). Šiais žodžiais Jėzus įsteigė Atgailos sakramentą. Apaštalai nuodėmių atleidimo galią perdavė vyskupams ir kunigams. Kada kunigai atleidžia nuodėmes? — Per išpažintį.

Nuodėmių padarome visi: ir dideli, ir maži. Ir jūs, vaikučiai, kartais nusidedate: nepaklausote tėvelių, senelių, kitų vyresniųjų, gal pameluojate, nuskriaudžiate mažesnius vaikus, susipešate, prasivardžiuojate, keikiatės, negražiai kalbate, gal rūkote, gal į svetimą sodą ar daržą įlendate uogų, vaisių vogti, gal tėvelių kapeikas pasisavinate, tingite mokytis. Jei gu dabar staiga numirtumėte, nežinia kur Dievas pasiųstų jūsų sielas. Tiesiai į dangų vargu kuris patektumėte. Pragaru jūsų, turbūt, nebaustų, nes labai didelių nuodėmių tikriausiai nedarėte, bet skaistykloje pakentėti tektų, kai kuriems

gal net ilgokai. Kiekviena nuodėmė suteršia žmogaus sielą, o murzinų, nešvarių Dievas į dangų nepriima.

Ką darome, kai susitapame veidą, rankas? — Prausiamės. Kai susiteršiamo drabužius, juos valome šepetiu, skalbiame. Ar yra toks šepetys, kuriuo galima nuvalyti žmogaus sielą? — Yra. Tas šepetys — tai išpažintis. Geroje išpažintyje Dievas atleidžia ne tik nuodėmes, bet ir bausmes už jas. Atleidžia pragaro bausmę tiems, kurie buvo ją užsitraukę. Sumažina skaistykloje laikiną bausmę, ją sutrumpina ar sušvelnina. Todėl pasimokykime gerai atlikti išpažintį.

Veidui ar rankoms gerai nusiplauti užtenka dviejų dalykų: vandens ir muilo. Sielą nuplauti reikia net penkių. Tai penkios atgailos dalys. Jūs jas jau mokate. Prisiminkime: 1) Atsiminti savo nuodėmes, 2) Gailėtis dėl nuodėmių, 3) Tvirtai pasiryžti nebe nusidėti, 4) Atlikti išpažintį, 5) Atsilyginti ir taisytis. Jei norime, kad Dievas atleistų mums nuodėmes, turime išpildyti visas penkias atgailos dalis.

Kai jūs nusikalstate savo tėveliams ir norite atsiprašyti, ką darote? Prisi pažįstate, ką esate padarę, apgailestaujate, kad taip darėte ir prižadate daugiau taip nedaryti. Ar tėveliai jums dovanos, jei mėginsite kaltę nuslėpti, ar ką kitą apkaltinti? — Nedovanos. Ar atleis nusikaltimą, jei matys, kad jūs nesigailite ir nežadate taisytis? — Neatleis. Jei vaikas tėtei sakytų: „Dovanok, tėveli, kad aš šiandien sudaužiau lempą. Rytoj aš kitą lempą sumušiu.“ Sitokio „atsiprašymo“ tėvelis nepriimtų ir, ko gero, dar į kailį įkrėstų. Kaip tėveliai reikalauja rimto atsiprašymo, taip ir Dievas nori, kad nusidėjęs žmogus gerai pasirengtų išpažinčiai ir rimtai ją atliktų.

Peržiūrėkime iš eilės, kaip reikia išpildyti visas atgailos dalis.

Pirmiausia reikia nuodėmes atsiminti ir jas rūpestingai suskaičiuoti, t. y. padaryti sąžinės sąskaitą.

Pradžioje patariama truputį pasimelsti. Galima melstis iš maldaknygės, arba savais žodžiais paprašyti Dievą, kad padėtų gerai atlikti išpažintį. Pavyzdžiui, taip sakyti: „Sventoji Dvasia Dieve, apšviesk mano protą, kad pažinčiau ir prisiminčiau savo nuodėmes, jas apgailėčiau, pasiryžčiau jų vengti ir jas teisingai pasakyčiau per išpažintį.“

Paskų save klausime, kaip vykdėme Dievo ir Bažnyčios įsakymus. Nuodėmes pastebėti mums padeda sąžinė. Sąžinė yra paties Dievo mums duotas sargas. Ji pasako, kai padarome ką nors blogo. Galima pasinaudoti maldaknygėje esančiais sąžinės sąskaitos klausimais. Jie sudaryti pagal Dievo ir Bažnyčios įsakymus. Perskaičius klausimą, reikia pagalvoti, ar aš tokią nuodėmę padariau, ar ne. Pavyzdžiui, randu klausimą: „Gal sekmadienį dirbau nebūtinus sunkius darbus?“ ir pagalvojęs prisimenu: dirbau, ar ne. „Gal neklausiau tėvelių ir vyresniųjų? Gal juos apgaudinėjau?“ Jeigu sąžinė prikiša, kad neklausydavai tėvelių, šią nuodėmę įsidėmiu, kad nepamirščiau pasakyti per išpažintį. Sunkiausių nuodėmių būtinai reikia nurodyti skaičių.

Peržiūrėję 10 Dievo ir 5 Bažnyčios įsakymus dar prisimename 7 pagrindines ydas: puikybę, godumą, paleistuvavimą, pavydą, rūstumą, persivalgymą ar persigėrimą ir tingėjimą.

Puikybės turi ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Ypač kai kurie mėgsta girtis savo gabumais, vikrumu, mergaitės didžiuojasi savo grožiu, puošniais drabužėliais. Yra vaikų godžių, savanaudžių, kurie tik sau viską griebia. Kitiems neduoda savo žaislų nė paliesti. Ką nors gavę, nesidalina su broliukais, sesutėmis. Pasitaiko tokių, kurie šlykščiai galvoja, kalba, žaidžia nepadoriai su savimi ar kitais. Žmonių tarpe yra daug pavydo. Prisimenate, Juozapo broliai pavydėjo jam tėvo meilės ir pardavė vergu į Egiptą. Ir mes kartais nuliūstame pamatę, kad kitam geriau sekasi, daugiau gauna penketukų, yra mokytojų giriamas. Pavydime kitiems gražių drabužių. Daugelis nusikalsta rūstumu: pyksta, keikiasi, barasi. Ar neprisivalgiau tiek, kad dėl to susirgau, neprisigėriau iki apsvaigimo? Ar stengiuosį gerai paruošti pamokas, padėti tėveliams? Ar netingėjau kasdien pasimelsti, sekmadieniais dalyvauti šv. Mišiose?

O gal kam nors liepei, patarei ar pamokei blogai elgtis, gal bloga darančiam padėjai. Gal kito nesulaikėi nuo nusikaltimo, bet dar pagyrei, o vėliau padėjai išsisukti nuo užtarnautos baudmės? Jei dėl ko nors abejoji, nežinai, tai nuodėmė ar ne, vis tiek per išpažintį pasisakyk kunigui ir paprašyk, kad paaiškintų.

Jei sunku suskaičiuoti, kiek kartų tą ar kitą nuodėmę padarei, nurodyk, kiek maždaug kartų nusidėjai per mėnesį, per savaitę, o jei nuodėmę padarydavai dažnai — kiek kartų per dieną. Skaičiuodami nuodėmes negailėkite laiko, neskubėkite. Skubėdami gerai nepasiruošite išpažinčiai. Netingėkite pagalvoti, rimtai patyrinėti savo sąžinę, prisiminti savo kaltes ir bent apytikslių jų skaičių.

21. NUODEMIŲ ATLEIDIMAS. IŠPAŽINTIS.

Ką reikia daryti nuodėmės atsiminui? — Už jas gailėtis. Kas visai už savo nuodėmės nesigaili, to išpažintis negera. Gailestis už nuodėmės yra svarbiausia atgailos dalis.

Tobulas gailestis, kai už savo nuodėmės gailimės iš meilės, kad įžeidėme tokį gerą Dievą. Pagalvokite, koks Dievas geras ir dosnus. Jis sukūrė žemę, kurioje gyvename, ir mus — žmones. Davė mums šviesų protą, laisvą valią, davė sveikatą, jėgas, davė gerus tėvelius, įkvėpė į jų širdis meilę savo vaikams. Kad nepatektume į pragarą, Dievo Sūnus skaudžiai kentėjo ir mirė prikaltas prie kryžiaus. O kaip mes už tai atsilyginame? — Mes darome nuodėmes, jį įžeidžiame taip skaudžiai, kad jis turi nubauti: už didelės nuodėmės — pragaru, už mažas — skaistyklos kančiomis. Stenkitės sužadinti tobulą gailestį, t. y., gailėtis, kad savo nuodėmėmis įskaudinote ir nuliūdino te savo gerąjį dangiškąjį Tėvą.

Netobulas gailestis, kai gailimės dėl to, kad savo nuodėmėmis užsitraukėme Dievo nemalonę, t. y., gailimės bijodami Dievo baismės. Kad išpažintis būtų gera, pakanka ir tokio (netobulo) gailesčio.

Mama Vidutei pasiūdino naują baltą suknelę. Mergaitė labai džiaugėsi ir, apsvilkusi ją, nubėgo pasirodyti draugėms, o šios ją pakvietė pažaisti. Bėgiodama po kiemą, Vidutė paslydo ir krito į balą. Atsikėlė ir mato: gražioji suknelė visa purvina, dar ir perplėšta. Vidutei pasidarė taip graudu, kad ji pravirkto. Gaila suknelės, baisu mamytei pasirodyti, ir ašarėlės pačios ritasi.

Panašiai atsitinka, kai žmogus padaro nuodėmę. Nuodėmė suteršia, supurvina žmogaus sielą, įžeidžia, nuliūdina gerąjį Dievą. Ašaros gal ir nerieda, bet nesmagumą, nemalonumą jaučiame.

Jonukas pasidarė laidyklę ir svaiddo akmenukus. Mėtė, svaidė, kol patalė į langą. Stiklas skambtelėjo, šukės pabiro ir lango nebėr. Parėjo tėtis iš darbo ir griežtai klausia: „Kas išmušė langą? Tu, Jonuk?“ Vaikas stovi išsigandęs, pagaliau drebančiu balseliu sako: „Aš, tėveli, ... Netyčia... Dovanok man. Aš daugiau akmenukų nesvaidysiu“. Tėtis mato, kad vaikas tikrai gailisi blogai padaręs, ir nebaudė.

Panašiai ir mes atsiprašome Dievo už nuodėmes: „Dieve, atleisk! Gailiuosi nusidėjęs. Žadu daugiau taip nedaryti. Pasigailėk manęs, nusidėjelio“.

Tobulas gailestis gali atleisti nuodėmes ir mus išgelbėti nuo amžinos baismės net tada, jei mes negalime atlikti išpažinties, bet reikalingas pasiryžimas, kad, kai tik galėsime, atliksime išpažintį. Todėl, vaikučiai, atsiminkite. Jei jums gresia mirties pavojus, pavyzdžiui, įvyko avarija, jus sužeidė arba maudotės ir pradedate skęsti, jaučiate, kad vargu beišsigelbėsite, pirmiausia, sužadinkite gailestį už nuodėmes: „Gerasis Dieve, gailiuosi už visas savo nuodėmes. Pasigailėk manęs nusidėjelio“. Jei žodžio negali ištarti, gailėkis už nuodėmes mintimis ir prašyk Dievo, kad pasigailėtų.

Kartu su gailėsčiu būtinai turi eiti pasiryžimas nebenusidėti. Ir nusikaltęs vaikas prašo: „Tėveli, dovanok! Daugiau taip nedarysiu“. Jei jis nežadėtų pasitaisyti, nebūtų vertas atleidimo. Panašiai elgiamės ir išpažintyje: prašome atleidimo ir žadame, kiek galėdami, saugotis nuodėmių. Dievas žino mūsų mintis, žino ar mes tikrai ryžtamės taisytis, ar tik taip sakome.

Ar jūs girdėjote pasaką, kaip vilkas ėjo išpažinties?

Kartą vilkas atėjo išpažinties ir pradėjo kunigui pasakoti, kiek jis avelių sudraskęs, kiek paršiukų nunešė, kiek veršelių papjovė. Bet, pažvelgęs pro langą, pamatė avių būrį ir sako: „Kunigėli, greit duok išrišimą. Labai neturiu laiko“. — „Kur taip skubi, vilkeli?“ — klausia kunigas. „Ten pamiške bėga avių banda, ir man reikia skubėti. Nes, kai toll nubėgs, galiu jų nepavyti“.

Ar gera vilko išpažintis? — Negera. Kodėl? — Nežada taisytis. Kas tikrai gailisi nusikaltęs, tas tikrai nori ir pasitaisyti. Jis ryžtasi ne tik saugotis nuodėmių, bet ir vengia progų, aplinkybių, kurios jį į nuodėmę galėtų įtraukti.

Kada turime sužadinti gailestį ir pasiryžti taisytis? — Ruošdamiesi atlikti išpažintį ir per pačią išpažintį, kai kunigas duoda išrišimą.

Nuodėmės atsiminės ir suskaičiavęs, sužadinęs už jas gailestį ir pasiryžęs taisytis, eik prie klausyklos ir atlik išpažintį.

Kodėl nuodėmės reikia pasisakyti ne mamai, ne tėtei, bet kunigui? — Todėl, kad tik kunigas turi teisę nuodėmės atleisti. Kristus apaštalams pasakė: „Kam atleisite nuodėmes, tiems jos atleistos“, o apaštalai šią galią perdavė vyskupams ir kunigams. Taigi, norėdamas atlikti išpažintį, eini prie klausyklos, atsistoji eilės gale ir kantriai lauki, kada ateis tavo eilė. Belaukdamas dar kartą prisimeni savo nuodėmes ir už jas Dievo atsiprašai.

Prisiartinęs prie klausyklos, atsisuki į ją veidu, ne nugara, ir žiūri, kada kunigas laimina. Tada prisiglaudi prie pat langelio, veidu į sieną, kad kalbėtum kunigui į ausį, persižegnoji ir sakai: „Garbė Jėzui Kristui“. Kunigas atsakys: „Per amžius. Amen“. Kalbėk tyliai, kad kiti žmonės negirdėtų tavo nuodėmių, o girdėtų tik Dievas ir kunigas. Jei išpažintį atlieki pirmą kartą, sakyk: „Išpažinties einu pirmą kartą. Gerajam Dievui nusikaltau.“ tada sakyk savo nuodėmes ir kiekvienos nuodėmės skaičių. Jei eini išpažinties jau ne pirmą kartą, nurodyk, prieš kiek laiko buvai išpažinties paskutinį kartą. Nesakyk: „Išpažinties einu antrą, trečią kartą“. Jei neprisimeni tikro nuodėmių skaičiaus, nurodyk bent apytikriai, kiek kartų tą nuodėmę padarei per mėnesį, gal per savaitę, ar dieną.

Nesigėdyk ir neslėpk nuodėmių, bet visas atvirai išpažink. O ką daryti, jei turi tokių nuodėmių, kad jas pasisakyti labai sunku, gėda. Gal geriau jų nesakyti? — Vis tiek pasakyk. Juk Dievas tavo nuodėmes žino, o kunigo bijoti nereikia, nes jis niekam negali išduoti išpažinties paslapties. Kunigas per išpažintį nė vieno nesumušė nė ausies neužsuko, nei neapprėkė. Jis tik gražiai pamoko, kaip reikia saugotis nuodėmių ir ragina pasitaisyti. O gal

manai, kad kunigas viską papasakos tavo tėteli ar mamai, kitiems artimiesiems? — Ne. To nebus. Net jums patiems, kitoje vietoje susitikęs, kunigas nieko nekalbės apie nuodėmes, kurias pasisakėte per išpažintį. Kiekvienas kunigas geriau sutiks kentėti ir mirti, negu išduoti išpažinties paslaptį.

Ar jūs esate girdėję istoriją, apie šv. Joną Nepomuką? Jis buvo vyskupas. Gyveno Čekoslovakijoje. Pas jį eidavo išpažinties karaliaus žmona. Karalius būtinai užsigeidė sužinoti savo žmonos nuodėmes, todėl, pasikvietęs vyskupą, pareikalavo pasakyti, kokias nuodėmes karalienė jam išpažino. Kai vyskupas griežtai atsisakė išduoti išpažinties paslaptį, karaliaus budeliai jį sumušė ir įmetė į gilią upę, kur jis paskendo.

Viena mergaitė iš kaimyno sodo pasivogdavo obuolių, o dabar bijo eiti išpažinties, kad kunigas jos neapskųstų kaimynui ir ji negautų mušti. Jei jūs sutiktumėte tą mergaitę, pasakykite jai, kad ji bijo visai be reikalo. Kunigas niekam negali pasakoti, ką išgirdo per išpažintį. Jei jums būtų labai nedrąsu eiti išpažinties pas pažįstamą kunigą, galite eiti pas tokį, kuris jūsų nepažįsta. Bet neverta bijoti eiti išpažinties ir pas pažįstamą kunigą.

Kokia išpažintis to žmogaus, kuris tyčia paslėpė didelę nuodėmę? — Šventvagiška. Tokioje išpažintyje Dievas neatleidsia nė vienos nuodėmės: nei tos, kurią nuslėpė, nei tų, kurias pasakė. Tik prisideda dar dvi didelės nuodėmės: šventvagiška išpažintis ir šventvagiška Komunija. Kaip galima atitaisyti šventvagišką išpažintį? — Reikia per išpažintį atvirai prisipažinti, kokią nuodėmę paslėpei ir kada tai buvo, o paskui vėl pasakyti tas nuodėmes, kurių neslėpei, bet kurios vis tiek buvo neatleistos dėl anos šventvagiškos išpažinties.

Jau mokėsite išpažintį pradėti ir geras ją atlikti. O kaip išpažintį užbaigti? Pasakęs visas nuodėmes, sakyk: „Daugiau neatsimenu. Gailluosi ir žadu pasitaisyti. Prašau atgailos ir išrišimo“. Tada, prisiglaudęs prie langelio, klausyk, ką tau aiškina kunigas ir kokią atgailą paskiria. Kunigui duodant išrišimą, palenk galvutę ir sužadink gailestį už nuodėmes. Mušdamasis į krūtinę, nuoširdžiai kartok: „Dieve, pasigallėk manęs nusidėjelio“, kol kunigas pabels į klausyklą. Tai ženklas, kad tavo nuodėmės jau atleistos ir, užėjęs iš klausyklos priekio, padėkok kunigui: palenk galvą ir gali tyliai pasakyti: „Ačiū“.

Pasitraukęs nuo klausyklos, kur nors atsiklaupk ir padėkok Dievui, kad tau atleido nuodėmes. Gali perskaityti iš maldaknygės maldas po išpažinties. Atlik kunigo paskirtą atgailą. Kartais kunigas liepia atkalbėti kokią nors litaniją. Susirask ją maldaknygėje ir atidžiai, neskubėdamas atkalbėk. Kartais liepia sukalbėti Rožančiaus dalį — reikia sukalbėti (išmokite!) Dažniausiai paskiria kalbėti vieną ar kelis poterius. Pavyzdžiui, jei kunigas lieps sukalbėti 3 poterius, sukalbėk „Tėve mūsų“, „Sveika, Marija“ ir „Garbė Dievui Tėvui“ vieną kartą, paskui antrą ir, pagaliau, trečią kartą. Po to su-

kalbėk dar „Tikiu Dievą Tėvą“. O jei esi ką nors nuskrtaudęs, apvogęs ar apšmeižęs, progai pasitaikius, atlygink skriaudas ir skolas.

Ką daryti netyčia pamiršus didelę nuodėmę? Ar grįžti prie klausyklos?
— Nereikia grįžti. Tik tą nuodėmę pasisakyk kitoje išpažintyje.

Po išpažinties stenkitės būti geresni, klusnesni, Nedraugaukite su blogais, išdykusiais vaikais, kurie jus moko rūkyti, gerti svaigalus, vogti, šlykščiai kalbėti ir elgtis. Nežiūrėkite begėdiškų paveikslų, kino filmų, neskaitykite nedorų knygų. Dažnai stenkitės prisiminti visur esantį ir visą matantį Dievą, mirtį, Dievo teisumą. Kasdien ryte ir vakare rimtai pasimelskite. Jei taip elgsitės, Dievas padės jums nugalėti piktosios dvasios viliones ir išvengti nuodėmės.

22. SVENČIAUSIAS SAKRAMENTAS

Jėzus įsteigė septynis Sakramentus, kurie teikia žmonėms Dievo malonę. Jie visi yra reikalingi ir šventi, bet vienas iš jų vadinamas Svenčiausiu Sakramentu. Kodėl? Todėl, kad šiame Sakramente yra pats Jėzus Kristus, pasislėpęs po duonos ir vyno pavidalais. Taigi Svenčiausias Sakramentas yra Jėzaus Kristaus tikras Kūnas ir Kraujas duonos ir vyno pavidaluose.

Kada Jėzus įsteigė Svenčiausią Sakramentą? — Per Paskutinę vakarienę. Ta vakarienė vadinama „paskutinė“ dėl to, kad tuoj po jos Jėzus buvo suimtas ir nukankintas. Jėzus žinojo, kad jo laukė kančia ir mirtis, ir pasakė tai apaštalams. Jie labai nusiminė ir susirūpino: kaip gi jie gyvens be Jėzaus, kuris juos mokė ir gynė nuo piktų žmonių. Ir Jėzui buvo gaila skirtis su mylimais mokiniais. Kadangi jis buvo Dievas, jam buvo nesunku sugalvoti būdą, kaip visada pasilikti su apaštalais ir kitais mokiniais ir jiems padėti.

Per Paskutinę vakarienę Jėzus paėmė baltos kvietinės duonos kepaluką, jį palaimino, laužė ir dalino apaštalams, sakydamas: „Imkite ir valgykite jos visi, nes tai yra mano Kūnas, kuris už jus atiduodamas“. Apaštalai, Jėzui ištarus šiuos žodžius, nematė jokio pasikeitimo: duona atrodė tokia pat, bet jie žinojo, kad jei Jėzus pasakė: „Tai yra mano Kūnas“, tai jau ne paprasta duona, bet pats Jėzus apsigyveno joje. Duonos liko tik išvaizda ir skonis. Apaštalai žinojo, kad Jėzus kalba tiesą, todėl tikėjo jo žodžiais ir pagarbiai priėmė savo pirmąją Komuniją.

Po to Jėzus paėmė taurę su vynu. Palaimino ją ir davė apaštalams, sakydamas: „Imkite ir gerkite iš jos visi, nes tai yra taurė mano Kraujo, kuris už jus ir visus žmones išliejamas nuodėmėms atleisti“. Šiais žodžiais Jėzus vyną pavertė savo Krauju. Apaštalai geria iš tos taurės ir tiki, kad čia jau ne paprastas vynas, bet Jėzaus Kraujas, pats Jėzus.

Kodėl apaštalai taip tvirtai tikėjo Jėzaus žodžiais? — Todėl, kad jie daugybę kartų buvo matę, kokius didelius stebuklus daro jo žodis. Mirusiai mergaitel, mirusiam našlės sūnui Jėzus pasakė: „Kelkis!“, ir jie atgijo. Lozorius jau ketvirtą dieną gulėjo kape, bet išėjo gyvas vos Jėzus sušuko: „Lozoriau, išeik!“ Jis paliepė audrai nurimti, ir tuoj pasidarė tylu. Todėl apaštalai patikėjo ir Jėzaus žodžiais, išstartais per Paskutinę vakarienę. Nors duona ir vynas savo išvaizdos nepakaltė, apaštalai tvirtai tikėjo, kad jie priima Jėzaus Kūną ir Kraują. Jėzus niekada nemelavo ir žmonių neapgaukino, todėl jo žodžiais tikėti galima ir reikia. Tikėjo apaštalai, tikime ir mes, kad kas valgo tos stebuklingos duonos ir geria Jėzaus Krauju paversto vyno, susijungia su pačiu Jėzumi.

Paskui Jėzus apaštalams pasakė: „Tai darykite mano atminimui“. Šiais žodžiais Jėzus galią duoną ir vyną paversti jo Kūnu ir Krauju paliko apaštalams, o per juos visiems vyskupams ir kunigams. Kai vyskupas šventina naujus kunigus, jiems perduoda ir galią laikyti šv. Mišias, t. y. galią duoną

ir vyna paversti Jėzaus Kūnu ir Krauju. Per Paskutinę vakarienę Jėzus at-
laikė pirmąsias šv. Mišias ir leido jas kartoti savo apaštalams ir jų įpėdi-
nams, vyskupams ir kunigams iki pasaulio pabaigos. Kai kunigas, aukoda-
mas šv. Mišias, ištaria tuos pačius žodžius, kuriuos ištarė Kristus: „Tai yra
mano Kūnas“, „Tai yra mano Kraujas“, ant altoriaus esanti duona nustoja
buvusi paprasta duona, o tampa Kristaus Kūnu, o vynas tampa Kristaus Krauju.

Duona, kurią kunigas šv. Mišiose aukoja ir konsekruoja t. y. pakeičia
Kristaus Kūnu, yra maži, balti iš kvietinių miltų iškepti paplotėliai — komu-
nikatai. Jie laikomi gražiame paauskuotame inde — komuninėje. Vynas lai-
komas paauskuotoje taurėje — kielike. Kunigui ištarus konsekracijos žodžius,
duonoje ir vyne apsigyvena Jėzus. Duonos ir vyno lieka tik pavidalai: išvaiz-
da, skonis, bet iš tikrųjų tai jau ne duona ir vynas, o pats Jėzus. Ar jis gy-
vas? — Taip. Čia yra tas pats Jėzus, kuris gimė Betliejuje, gyveno Nazare-
te, mokė žmones, darė stebuklus, kentėjo, mirė ant kryžiaus ir prisikėlė iš
numirusių. Jis už mūsų išganymą atidavė nukankinti savo Kūną, išliejo iki
paskutinio lašo savo Kraują. Duonos ir vyno pavidaluose yra tas pats Kristus,
tikras Dievas ir tikras žmogus, dangaus ir žemės Kūrėjas, kurį garbina kil-
niausios dangaus dvasios — angelai. Kokia tai nuostabi paslaptis!

Kodėl Jėzus per šv. Mišias ateina ant mūsų altorių? — Dėl to, kad jis
yra labai geras ir labai mus myli, nori mums padėti, kad būtume geri ir visi
pasiektume gražųjį dangų. Jis mato, kaip sunku žmonėms būti geriems. Ar
jums, vaikučiai, lengva išsisaugoti nuodėmių? — Nelengva. Nors jūsų dau-
guma turite gerus tėvelius, kurie jus gražiai auklėja, moko daryti gera, su-
draudžia, kai norite blogai pasielgti, vis tiek kartais nusikalstate. Jėzus nori
pats pas jus apsigyventi ir jums padėti. Jis tapo žmogumi, gyveno, vargo,
kentėjo, mirė, o per šv. Mišias apsigyvena baltutėse ostijose, kad mes galė-
tume jį priimti, su juo susijungti, o jis pašvęstų mus, sustiprintų mūsų sielas.

Paprastas maistas stiprina žmogaus kūną. Jei žmogus ilgesnį laiką ne-
valgo, jis nusilpsta, nieko nebegali dirbti ir, pagaliau, miršta. Be šv. Komu-
nijos nusilpsta žmogaus sielos jėgos, pasidaro labai sunku būti geru, doru,
tikinčiu. Štai kodėl visi katalikai turi priimti šv. Komunią.

Jūs žinote, kad Bažnyčios ketvirtas įsakymas liepia apie Velykas atlikti
išpažintį ir priimti Svenčiausią Sakramentą. Kaip jums atrodo: ši įsakymą
Bažnyčia davė geriems ar prastiems katalikams? — Prastiems, atšalusiesiems.
Gerai, uolūs katalikai ir be įsakymo atlieka išpažintį ir priima šv. Komunią
ne kartą metuose, bet daug dažniau. Kas nė karto per metus neateina išpa-
žinties ir nepriima šv. Komunijos, sunkiai nusideda, nes nevykdo Bažnyčios
labai svarbaus įsakymo, paniekina Jėzaus gerumą ir ištato į didelį pavojų
savo sielos išganymą. Jėzus kviečia ir Bažnyčia ragina šv. Komunią priimti
dažnai: kas mėnesį, kas savaitę ar net kasdien. Aš ir jums, vaikučiai, pata-
riu kuo dažniau priimti šv. Komunią, net kasdien. Jei kurie gyvenate toliau

ar tėveliai neleisdžia dažnai ateiti į bažnyčią, priimkite šv. Komunią šventadieniais, kai ateinate į šv. Mišias, o išpažintį atlikite kas mėnuo.

Kai mes laukiame garbingo ir mylimo svečio, gražiai išvalome ir sutvarkome kambarius, nušluojame dulkes, apsirengiame gražesniais drabužiais. Jėzus yra brangiausias ir garbingiausias Svečias, todėl tinka rimtai pasirengti jį priimti.

Jėzus ateina kaip mūsų sielos maistas, todėl pirmiausia turime papuošti savo sielą, kad Jėzui būtų gera pas mus ateiti, pasirūpinti, kad neturėtume jokios didelės nuodėmės. Ar gali priimti šv. Komunią žmogus, turintis bent vieną didelę nuodėmę? — Negali. Nes šv. Komunią priimtų nevertai, šventvagiškai. Turint didelių nuodėmių, pirmiausia reikia iš jų išsivaduoti. Kokiu šepėčiu iš sielos išvalomas nuodėmių purvas? — Gera išpažintimi. Kartą mačiau, kaip dvi mergaitės priėmė šv. Komunią, o paskui nuėjo prie klausyklos išpažinties. Ne taip! Pirmiau reikia atlikti išpažintį, gauti nuodėmių atleidimą ir tik tada į švarią sielą kvieisti Jėzų šv. Komunijoje. O ar galima priimti šv. Komunią be išpažinties, jei neturime didelių nuodėmių? — Galima. Žmonės, kurie kasdien priima šv. Komunią, išpažinties kasdien neina, bet ją atlieka kas dvi—tris savaitės ar kas mėnesį. Ar jie mažų nuodėmių nepadaro? — Kartais padaro, bet už mažas nuodėmes sužadinus gailestį galima eiti šv. Komunijos be išpažinties.

Kaip reikia parengti kūną einant šv. Komunijos? — Reikia būti prieš Komunią bent vieną valandą nevalgčius. Vandeni galima gerti. Visuomet, jei reikia, galima vartoti vaistus, net prieš pat Komunijos priėmimą. Senovėje tokio papročio nebuvo. Žmonės, susirinkę į pamaldas, pirmiausia bendrai pasivaišindavo, paskui dalyvaudavo šv. Mišiose ir priimdavo šv. Komunią. Vėliau atsirado paprotys prieš šv. Komunią nevalgyti nuo vidurnakčio. Mes, vyresni žmonės, tą tvarką dar prisimename. Bet Šventas Tėvas, norėdamas žmones paskatinti kuo dažniau priimti šv. Komunią, nustatė, kad prieš šv. Komunią užtenka būti nevalgčius vieną valandą.

Tą dieną, kai ruošiamės eiti šv. Komunijos, švariai nusiprauskime veidą, rankas, žiūrėkime, kad būtų švarūs, tvarkingi nagai, tvarkingai sušukuoti plaukai. Apsirenkime švariais, tvarkingais drabužiais. Nebūtina, jei turi būti brangūs, nauji, labai gražūs. Jie gali būti paprasti, pigūs, panešioti, bet švarūs ir tvarkingi. Jėzui daug svarbiau, kad būtų graži mūsų siela, o drabužiai gali būti ir paprastesni.

23. KAIP REIKIA PRIIMTI ŠV. KOMUNIJĄ

Koks be galo geras ir galestingas yra Jėzus, kad Švč. Sakramente mums atidavė savo Kūną ir Kraują, save patį. Sventoje Ostijoje, kurią mes priimate, yra tas pats Jėzus Kristus, už mus nuplaktas, erškėčiais vainikuotas. Čia yra tas pats jo švenčiausias Kraujas, kuris kančios metu tekėjo iš vinimis pervertų jo rankų ir kojų, iš ietimi perdurtos jo Širdies. Jėzus yra Dievas, be galo didis ir šventas, o priimant šv. Komuniją ateina pas mus, tokius menkus ir silpnus. Su kokia pagarba mes turime Jėzų sutikti!

Prieš priimant šv. Komuniją dera pasimelsti. Galima melstis savais žodžiais arba pasinaudoti maldaknygėje esančiomis maldomis prieš Komuniją. Kai kunigas, ruošdamasis dalyti Švč. Sakramentą, pirštuose laikydamas Ostiją, atsisuka į žmones, kalbėkite šią maldą: „Viešpatie, nesu vertas, kad ateitum į mano širdį, bet tik tark žodį, ir mano siela pasveiks“. Šią maldelę išmokite mintinai ir garsiai kalbėkite su kunigu ir kitais žmonėmis.

Paprastai žmonės šv. Komuniją priima prie grotelių, vadinamų Dievo stalu. Prie jų atsiklaupę, žmonės laukia šv. Komunijos, o kiti laukiantieji už jų stovi. Dievo stalas užtiestas balta staltiese. Tikintieji po ją pakiša rankas ir priglaudžia ją prie krūtinės. Jei kartais dalijant Komuniją netyčia iškristų komunikantas ar nuo jo atlūžtų maža dalelė, ji nenukristų ant grindų, bet ant tos staltiesės. Kai eina šv. Komunijos labai daug žmonių, ji dalijama ne prie Dievo stalo, bet per vidurį bažnyčios, kad būtų patogiau. Pavyzdžiui, Pirmosios Komunijos diena yra visos parapijos šventė. Kartu su vaikais, einančiais pirmos šv. Komunijos, ją priima tėveliai, seneliai, vyresnieji broliukai ir sesutės, krikšto tėvai, tetos, dėdės, kiti artimieji ir didelė minia tikinčiųjų. Ir jūs, vaikučiai, pakvieskite kuo daugiau savo artimųjų, kad jie kartu su jumis tą dieną priimtų Jėzų ir už jus pasimelstų.

Kai kunigas, dalydamas šv. Komuniją, prieis prie tavęs ir laikydamas pirštais komunikantą ištars: „Kristaus Kūnas“, tu askiai atsakyk: „Amen“. Žodis „amen“ lietuviškai reiškia: „Taip, tikiu“. Taip atsakydamas išreiški savo tikėjimą, kad čia, šitoje Duonoje, kurią tau duos kunigas, yra Kristaus Kūnas, už mus nužudytas ir prisikėlęs iš numirusių. Pasakęs „Amen“, gražiai išsižioji: neiškiši liežuvio, bet jį laisvai laikai virš apatinių dantų. Išsižioti reikia tiek, kad kunigui būtų patogų padėti Ostiją ant liežuvio. Kunigui padavus Ostiją, reikia susičiaupti ir neskubant ją nuryti. Jei ji priliptų prie gomurio, negalima krapštyti pirščiuku. Ji yra plonutė, burnoje greitai ištirpsta ir ją nuryti lengva. Priėmęs šv. Komuniją, prie Dievo stalo paklūpok tol, kol kunigas paduos komunikantą šalia tavęs klūpančiam žmogui. Tada ramiai atsistok ir lėtai eik į savo vietą bažnyčioje. Eik rankutes gražiai sukryžiaavęs ant krūtinės, akutes žemyn nuleidęs, nesišypsodamas ir nesidairydamas. Nuėjęs į savo vietą, atsiklaupk ir dėkok Jėzui, kad jis atėjo pas tave.

Svečiai jums visada patinka, nes jie padovanoja saldinių, žaisliukų. Jėzus,

atėjęs pas jus į svečius šv. Komunijoje, padės jums tapti gerais, kilniais žmonėmis ir nueiti į dangų, kur būsite amžinai laimingi. Tačiau jis laukia, kad mes patys jį paprašytume įvairių reikalingų malonių.

Po šv. Komunijos tavo siela yra tarsi gražiausia šventovė, kurioje gyvena pats Dievas. Nemandagiai elgiasi tie katalikai, kurie, vos priėmę šv. Komunią, tuojau eina iš bažnyčios, išėję juokauja, šnekučiuojasi, valgo ledus. Jus, vaikučiai, taip nedarykite. Po šv. Komunijos bent 10–15 minučių pabūkite bažnyčioje, galvokite apie Jėzų, kuris pas jus atėjo, su juo kalbėkitės, jam dėkokite, prašykite, kad jus globotų, jums padėtų. Kai pas jus ateina į svečius geras draugas ar koks garbingas žmogus, jūs nepalikate jo vieno kambaryje ir neišbėgate kurs nors į kiemą žaisti, bet su juo kalbatės. Pabūkite su Jėzumi, kai jis pas jus apsilanko šv. Komunijoje. Juk jis yra garbingiausias Svečias. Galite jam tyliai, mintyse kartoti: „Ačiū, Jėzau, kad atėjai pas mane, tokį silpną ir menką. Padėk man tapti geresniu, išsisaugoti nuodėmės“. Kreipkis į Jėzų savais žodžiais, savo mintimis, prašydamas savo tėveliams sveikatos ir kantrybės, kad jie jus išaugintų ir išauklėtų gerais žmonėmis. Pasimelskite už Katalikų Bažnyčią, jos vadovus, Tėvynę Lietuvą, už savo broliukus, sesutes, draugus, kitus artimuosius, už nusidėjėlių atsivertimą, už mirusiųjų vėles, kad Dievas joms sutrumpintų ir palengvintų skausmą, tyklos kančias. Neužmirškite paprašyti, kad Jėzus jus priimtų į dangų, kai ateis laikas palikti šį pasaulį. Kai pritrūksite savo minčių ir žodžių, atsiverskite maldaknygę ir susiraskite skyrelį: „Maldos po Komunijos“ ir jas atidžiai perskaitykite. Ta trumpa valandėlė po šv. Komunijos yra labai brangi, brangesnė už auksą. Šią valandėlę iš Dievo galime išprašyti daugiau malonių, negu kitu metu besimeldžiant ilgas valandas. Todėl pasistenkite po šv. Komunijos prisiminti ir Jėzui pasakyti visus svarbiausius reikalus, melskitės įvairiomis geromis intencijomis. Žinokit, kad Dievas dažnai nesiskubina mūsų maldų išklausyti dėl to, kad nori iširti, ar mes mokame ištvermingai melstis. Kartais Dievas neduoda to, ko mes prašome, todėl, kad prašome koklių nors nlekniekių. Kadangi Dievas mus myli, tai jis, žinodamas ko mums reikia, duoda geresnių dalykų, negu mes jį prašome. Panašiai kartais elgiasi ir jūsų tėveliai: neduoda to, ko prašote, bet nuperka daug vertingesnį daiktą.

Vitukas vis prašydavo tėvelį, kad jam nupirktų saldainių. Tėvelis žinojo, kad daug valgyti saldainių vaikučiams nesveika, todėl saldainių nepirko, bet po kiek laiko nupirko gražų akordeoną. Vitukas mėgo muziką ir labai džiaugėsi tėvelio dovana. Jis visai nepyko, kad tėvelis jam nenupirko saldainių.

Gal ir mūsų prašymus Jėzus išklausys kitu laiku ir kitokiu būdu, negu mes tikimės. Svarbiausia, kad netingėtume melstis!

Ar negalima kai kada po šv. Komunijos išeiti iš bažnyčios anksčiau, nepraėjus 10–15 minučių? — Jei yra svarbus reikalas, galima. Pavyzdžiui, priėmė šv. Komunią ir prisiminė, kad po 10 minučių išeis paskutinis auto-

būsas, ir tu nebeturėsi kuo namo parvažiuoti. O namai toli... Tokiu atveju gali išeiti anksčiau, bet, ir eidamas, ir autobusu važiuodamas, būk labai susikaupęs ir vis prisimink, kad tavo sieloje vieši gerasis Jėzus ir mintimis su juo kalbėkis.

Visada reikia saugotis nuodėmių, bet ypač tą dieną, kurią priėmė šv. Komuniją. Pasikviesti Jėzų į svečius ir tuoj pat jį ižieisti nuodėmėmis, būtų didelis nedėkingumas ir nepagarba tokiam brangiam Svečiui. Todėl tą dieną, kai priimi šv. Komuniją, stenkis būti geresnis ir uoliai stenkis daryti tai, kas jam patinka.

Jūs, vaikučiai, žinote, kad bažnyčioje, didžiajame altoriuje tabernakulyje gyvena Jėzus, todėl ir bažnyčią vadiname Dievo namais. Nuoširdūs katalikai, eidami pro bažnyčią, pakelia kepurę arba palenkia galvą. Jei turi daugiau laiko, užėina į vidų aplankyti ir pasveikinti Jėzaus. Ir jūs taip darykite.

Vienas kunigas buvo įpratęs kiekvieną vakarą nueiti į bažnyčią aplankyti Jėzų Švč. Sakramente. Kartą vėlai vakare jis atsirakino bažnyčią, ilgokai meldėsi atsiklaupęs prieš didįjį altorių, paskui atsistojo, dar kartą priklaupė ir ėjo link durų. Staiga jis išgirdo bažnyčioje žingsnius. Prie jo priėjo nepažįstama moteris. Kunigas ją paklausė: „Kaip jūs čia patekote ir ką veikiate tuščioje bažnyčioje?“ — Moteris atsakė: „Aš esu nekatalikė. Pastaruoju laiku ėmiau domėtis religija, skaityti katalikiškas knygas ir beveik įtikėjau. Bet aš norėjau pamatyti, ar jūs, kunigai, patys tikite tuo, ką skelbiate žmonėms. Sužinojau, kad jūs vakarais lankotės bažnyčioje ir panorėjau pati patikrinti, kaip jūs elgiatės bažnyčioje tada, kai jūsų niekas nemato. Šiandien tyčia pasislėpiau ir laukiau. Visos abejonės išsisklaidė. Prašau mane priimti į Katalikų bendruomenę“. Pagarbus kunigo elgesys tuščioje bažnyčioje padėjo šiai moteriai apsispręsti.

Ir jūs, vaikučiai, įpraskite bažnyčioje elgtis rimtai ir pagarbiai. Įeidami į bažnyčią, berniukai turi nuslimti kepurės. Mačiau ne visai mažą vaiką, kuris perėjo bažnyčią užsimaukšlinęs kepurę ir tik netoli altoriaus pripuolusi mama ją nutraukė nuo galvos. Įėję į bažnyčią, atsiklaupkite ant abiejų kelių ir tris kartus sukalbėkite maldele „Garbinkime Švč. Sakramentą“. Jei reikia pereiti iš vienos bažnyčios pusės į kitą, ties viduriu priklaupkite prieš didįjį altorių dešiniuoju keliu. Ten, altoriuje, dieną naktį dega raudona švieselė, kuri primena, kad čia gyvena Jėzus.

Kolumbijoje vienas vyskupas lankė parapijas ir teikė vaikams Sutvirtinimo Sakramentą. Vienoje parapijoje prie vyskupo priėjo šventoriuje maža mergytė ir prašė, kad jei leistų priimti šv. Komuniją. Vyskupas paglostė jai galvutę ir sako: „Tu esi dar maža ir tikriausiai nė nežinai, kas slepiasi šv. Ostijoje“. Mergaitė liūdna nuėjo į bažnyčią, atsiklaupė prieš didįjį altorių ir pusbalstu meldėsi: „Gerasis Jėzau, vyskupas sakė, kad aš nežinau, kas yra šventojoje Ostijoje. Aš žinau, kad šv. Ostijoje Tu, Jėzau, gyveni. Tu esi

Dievo Sūnus, gimęs Betlejeje mažu kūdikėliu ir miręs ant kryžiaus už žmo-
nes, o trečiąją dieną Tu prisikėlei iš mirties ir įžengei į dangų. Matai, gera-
sis Jėzau, kad aš Tave pažįstu. Pasakyk vyskupui, kad leistų man priimti
Tave šv. Komunijoje“.

Netoli mergaitės, atsiklaupęs už kolonos meldėsi vienas kunigas. Mergai-
tė jo nepastebėjo, bet kunigas girdėjo jos gražią maldą. Paėmęs mergaitę už
rankos, jis nusivėdė ją pas vyskupą ir papasakojo ką girdėjo. Vyskupas su-
prato, kad ta mergaitė jau daug žino apie Jėzų, ji myli ir juo pasitiki, todėl
leido ją priimti šv. Komuniją.

Ir jūs, vaikučiai, jau daug žinote apie Dievą, gerąjį Jėzų, mokate melstis
ir žinote, kas yra Švč. Sakramente, todėl netrukus ir jūs galėsite priimti
pirmąją Komuniją.

24. KRIKSTAS IR SUTVIRTINIMAS

Vien savo jėgomis mes negalime įvykdyti visų Dievo ir Bažnyčios įsakymų ir pasiekti dangaus laimę. Mus stiprina nuolatinė Dievo pagalba — malonė. Amžinąją laimę pasiekti žmogus gali tik padedamas Dievo malonės. Dievas savo malonės teikia kiekvienam žmogui pakankamai, tik pats žmogus kartais gali jai pasipriešinti, jos nepriimti.

Dievo sukurta graži ir nemirtinga žmogaus siela buvo verta dangaus laimės. Kai žmogus nusikalto ir sutepė savo sielą nuodėmėmis, jis tapo vertas amžino pasmerkimo. Tik Dievo Sūnus, Jėzus Kristus savo kančia ir mirtimi, pralietu krauju nuvalė mūsų sielas nuo nuodėmių ir grąžino jų vertę.

Dievo malonė būtinai reikalinga išganymui. Mes gauname ją per Sakramentus, šv. Mišias, o ją padidina mūsų maldos ir geri darbai.

Sakramentai yra Kristaus įsteigti šventi ženklai, per kuriuos Dievas teikia sielai savo malonės. Dievo malonė yra nematoma, tačiau ją Dievas teikia per matomus ženklus. Tokie matomi ženklai yra kunigo atliekamos liturginės apeigos ir jų metu sakomi žodžiai. Per tas apeigas pats Kristus teikia savo dieviškas malones žmogaus sielai.

Kristus įsteigė septynis Sakramentus: Krikštą, Sutvirtinimą, Svė. Sakramentą, Atgailą, Ligonių patepimą, Kunigystę ir Santuoką.

K r i k š t a s. Pirmasis ir reikalingiausias išganymui sakramentas yra Krikštas. Jis padaro mus mylimais Dievo vaikais, atveria mums kelią į dangų. Per Krikštą žmogus tampa Katalikų Bažnyčios nariu. Krikštas panaikina gimtąją nuodėmę, o, jei krikštijamas suaugęs žmogus, jam atleidžiamos ir kitos jo padarytos nuodėmės. Jei taip, tai gal geriau krikštyti ne mažus kūdikius, bet suaugusius žmones? Kodėl Katalikų Bažnyčia liepia tėvams mažus vaikučius vežti į bažnyčią, kad jie būtų pakrikštyti? — Todėl, kad kūdikis nenumirtų be Krikšto. Jūs žinote, kad miršta ne tik seneliai, bet ir jauni žmonės, net maži kūdikiai. Stai kodėl Bažnyčia įsako tėvams kūdikius ilgai nelaikyti nekrikštytus. Mėnesio ar dar mažesni kūdikį reikia pakrikštyti. Kur eitų nekrikštyto kūdikio siela, jei jis mirtų? Gal į pragarą? — Ne. Ji eitų į pragarus. Ten nekentės jokių kančių, jaus prigimtinę laimę, bet niekuomet neregės Dievo, todėl nepatirs antgamtinės laimės, kurią teikia Dievo regėjimas. Stai, kokią didelę skriaudą padarytų tėveliai savo kūdikiui, nepasirūpinę jį pakrikštyti.

Kas gali krikštyti? — Kunigas, diakonas, o jei kūdikis yra mirties pavojuje ir nėra kunigo, gali krikštyti kiekvienas žmogus, kuris moka krikštyti ir nori pakrikštyti pagal Bažnyčios mintį.

Kaip reikia krikštyti? — Pilti vandenį ant kūdikio kaktos ir tuo pačiu metu sakyti kūdikio vardą ir kitus žodžius: Pavyzdžiui, „Jonai, aš tave krikštiju vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios“. Jei po šio krikšto

kūdikis mirty, jo siela regės Dievą ir bus labai dėkinga tam, kas ją pakrikštijo. Jei kūdikis pasveiktų, reikia jį nuvežti į bažnyčią, kad kunigas papildytų krikšto apeigas ir surašytų krikšto metrikus.

Per Krikštą į žmogaus sielą įdlegiami dieviškųjų dorybių: tikėjimo, vilties ir meilės daigai. Pakrikštytasis tampa Dievo vaikas, Katalikų Bažnyčios narys ir gali priimti kitus Sakramentus, bei laimėti dangų.

Sutvirtinimas. Jėzus, įžengdamas į dangų, savo mokinių nepaliko be globos. Jis jiems pažadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią, kuri juos mokyks, guos ir stiprins. Pirmą kartą Šventoji Dvasia ant Marijos ir apaštalu nužengė Sekminių šventėje ugnies ir vėtros pavidalais. Apaštalai, gavę Šventąją Dvasią, pasidarė labai drąsūs. Jie be baimės skelbė Kristaus mokslą, nepaisydami jokių vargų ir persekiojimų. Tai Šventoji Dvasia davė jiems išminties, meilės ir drąsos.

Ta pati Šventoji Dvasia ir dabar aplanko žmones, kai jie priima Sutvirtinimo Sakramentą. Mūsų laikais visi katalikai, ypač jauni, turi būti ypatingai drąsūs, nebijoti dėl tikėjimo nukęsti pajuoką ir įvairius nemalonumus.

Jūs, vaikučiai, per Krikštą tapote Dievo vaikais, o Sutvirtinimo sakramento dėka tapsite Kristaus kariais. Manau jūs visi suprantate, kuo skiriasi vaikas nuo kario. Jei kas užpuola mažą vaiką, jis verkia ir bėga slėptis už mamos sijono. O karys, matydamas pavojų, ar bėga slėptis už mamos? — Ne. Jis ginasi pats, gina ir kitus: mamą ir tėvynę nuo priešų. Gavę Sutvirtinimo Sakramentą ir jūs tapsite Kristaus kariais. Šventoji Dvasia savo malonėmis padės jums būti dorais katalikais, ginti savo tikėjimą.

Dievui labai nepatinka bailūs tikintieji, kurie visko bijo, kaip tas kiškėlis: nukrito lapelis kiškiui ant uodegytės, o jis išsigandęs bėga ir šaukia: „Dangus griūna, žemė plyšta, bėkim, bėkim!“ Kodėl šiais laikais kai kurie katalikai nelanko bažnyčios? — Vieni bijo, kad juos netikintis viršininkas pabars ar mokytojas pamatys. Kiti bijo iėiti į bažnyčią, kad kas nors jų neišjuoktų, davatka nepavadintų. O Kristus štai ką sakė: „Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, ir aš jį išpažinsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje. Č kas išsigins manęs žmonių akivaizdoje, ir aš jo išsiginsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje“ (Mt 10, 33). Geriausiai elgiasi ir labiausiai patinka Dievui tie katalikai, kurie visą gyvenimą ištikimai laikosi savo švento tikėjimo ir jį drąsiai išpažįsta.

1833 metais Japonijoje buvo labai žiauriai persekiojami, kankinami ir žudomi katalikai. Daug tikinčiųjų geriau sutiko mirti, negu išsižadėti tikėjimo. Vieną dieną į teismo rūmus atėjo mažas berniukas, atsiklaupė prieš teisėją ir sako: „Teisėjau, liepk nukirsti man galvą, kad aš galėčiau nueiti į savo tikrąją Tėvynę“. — „O kur ta tavo tikroji Tėvynė?“ — klausia nustebes teisėjas. „Danguje“, — atsako vaikutis. „Kur yra tavo tėvai?“ — „Jie jau nužudyti už tai, kad buvo krikščionys. Ir aš esu krikščionis. Liepk greičiau nukirsti man galvą, kad ir aš galėčiau nueiti pas gerąjį dangaus Tėvą, kur nu-

ėjo mano tėveliai“. Teisėjas nustebeš žiūrėjo į tą drąsų vaikėlį ir pasakė: „Sitokio tikėjimo mes neišnaikinsime nė griežčiausiais įstatymais, nė skaudžiausiomis bausmėmis“. Ir neišnaikino. Tada išžudė daug nekaltų katalikų, bet po kiek laiko persekiojimai liovėsi. Šiandien Japonijoje katalikų niekas nepersekioja. Jie ten naudojasi pilna laisve.

Kai jūs, vaikučiai, priimsite Sutvirtinimo Sakramentą, Sventoji Dvasia jums padės nesigėdyti savo tikėjimo ir pamaldumo, narsiai priešintis piktajai dvasiai ir jos talkininkams, kurie bandys išplėšti Dievą iš jūsų širdelių.

Ruošiantis Sutvirtinimui reikia pasikartoti tikėjimo tiesas, atlikti išpažintį, priimti šv. Komunią ir karštai pasimelsti į Šventąją Dvasią, kad būtų mėtė verti jos dovanų. Kiekvienas sutvirtinamasis turi turėti sutvirtinimo tėvus: berniukai — tėvą, mergaitės — motiną. Jais gali būti tie patys asmenys, kurie buvo Krikšto tėvai. Jaunesni kaip 14 metų amžiaus negali būt nei Krikšto, nei Sutvirtinimo tėvais. Krikšto ir Sutvirtinimo tėvų pareiga būti globėjais ir patarėjais, ypač tikėjimo ir doros klausimuose. Kiekvienas sutvirtinamasis pasirenka kurio nors šventojo vardą, kad gautų dar naują globėją danguje. Be to, reikia pasiimti iš savo parapijos klebono sutvirtinimo kortelę. Ją reikia turėti, teikiant sutvirtinimą, su savimi. Kunigai kortelės išrašo patikrinę kaip mokate poterių ir suprantate tikėjimo tiesas.

Sutvirtinimo Sakramentą teikia vyskupas arba jo įgaliotas kunigas. Vyskupas sutvirtinamojo kaktą patepa šv. krizma. Tai alyvų aliejaus ir balzamo mišinys, kurį vyskupas pašventina Didžiojo Ketvirtadienio pamaldose.

Sutvirtinimo Sakramentas mūsų sieloje išpaudžia neišdildomą ženklą, kuris lyg koks antspaudas rodo, kad esame Kristaus kariai ir jo bendradarbiai.

Kiekvienas pakrikštytas katalikas privalo priimti Sutvirtinimo Sakramentą. Nors jis išganymui nėra toks būtinas kaip Krikštas, tačiau labai reikalingas. Kas dėl savo kaltės šio Sakramento nepriima, nusideda, nes paniekina Sventosios Dvasios malonių turtus.

25. LIGONIŲ PATEPIMAS. KUNIGYSTĖ. SANTUOKA

Jau esame kalbėję apie keturis Sakramentus: Krikštą, Sutvirtinimą, Švč. Sakramentą ir Atgailą. Šiandien pakalbėsime apie tris likusius.

L i g o n i ų p a t e p i m a s. Šį Sakramentą Kristus įsteigė esantiems mirties pavojuje (ligoniams, sužeistiems, silpniems seneliams). Jo tikslas — sustiprinti kūno ir sielos jėgas, pašvęsti jų kentėjimus. Teikdamas šį sakramentą, kunigas meldžia ligoniui kantrybės skausmuose ir sveikatos sugrąžinimo.

Mirties momentas nepaprastai svarbus. Nuo to, kokioje būklėje mirsime, priklausys amžinybė. Labai svarbu, kad numirtume malonės stovyje, neturėdami sunkių nuodėmių ir atsiprašę Dievo. Pikoji dvasia, visą gyvenimą gundžiusi žmogų, nepalieka jo ramybėje ir ligos, net mirties momentu. Priešingai, dar labiau puola, drumsčia žmogaus ramybę, gundo, kad nesikreiptų į Dievą, nesimelstų, nesigailėtų už savo nuodėmes, nepasivestų Dievo gailestingumui. Todėl Bažnyčia ragina tikinčiuosius sergantiems pakviesti kunigą, kad jis padėtų ligoniui rimtai pasiruošti mirčiai.

Kunigas išklauso ligonio išpažinties, duoda išrišimą. Po to suteikia Švento Tėvo palaiminimą su visuotiniais atlydais ir tada teikia Ligonų patepimo sakramentą. Patepdamas šventu aliejumi ligonio kaktą, kunigas meldžia: „Šiuo šventu patepimu teatleidžia tau gailestingasis Viešpats visa, kiek esi nusidėjęs mintimis“. Po to kalbėdamas tą maldele patepa ligonio lūpas, melsdamas, kad Dievas atleistų nuodėmes, padarytas žodžiais, ir, pagaliau, rankas, kad atleistų nuodėmes, padarytas įvairiais blogais darbais. Po kiekvieno atskiro patepimo ligonis turėtų atsakyti „Amen“. Savo maldose kunigas ligoniui prašo ne tik dvasinių malonų, bet ir sveikatos kūnui. Po Ligonų patepimo duoda jam šv. Komuniją.

Įsidėmėkite, kad kunigas ligoniui meldžia pasveikimo, o ne mirties. Vis dėlto atsiranda tokių nesąmoningų katalikų, kurie, net sunkiai sirgdami, bijo kviesti kunigą, arba nedrįsta pasiūlyti kunigo savo sergantiems artimiesiems. Jiems atrodo, kad jeigu ligonį atlankys kunigas su šventais Sakramentais, tai jau „Amen“ — ligonis būtinai mirs. Nesąmonė! Yra labai daug atvejų, kai priėmęs Ligonų sakramentą, žmogus pradeda geriau jaustis ir netrukus pasveiksta. Kai sieloje giedra ir ramu, tai ir kūnui lengviau kentėti, kovoti su negalėmis.

Vienoje ligoninėje, kurią aptarnavo protestantai, gulėjo sunkiai serganti 17 metų mergaitė. Gydytojas, kartą patikrinęs jos temperatūrą, garsiai nusistebėjo: „Oho, 41 laipsnis!“ Tai išgirdusi mergaitė paprašė, kad jai pakviestų katalikų kunigą. Kunigas greitai atėjo ir ligonei suteikė šv. Sakramentus. Mergaitė lengvai atsiduso. Vos išėjus kunigui, tuoj atsiskubino gydytojas, nes jis buvo įsitikinęs, kad tie Sakramentai ligonę tik sujaudins ir jos sveikata dar pablogės. Kaip jis nustebo, kai termometras rodė 39 laipsnius. Tempera-

tūra nukrito net dviem laipsniais! Ir pati ligonė pasidžiaugė: „Jau man daug geriau!“ Po kelių dienų sisetikęs kunigą, gydytojas paprašė: „Jūs dažniau ateikite pas mūsų ligonius“.

Sv. Tomas Akvinietis sako: „Ligonių patepimas dieviška jėga padeda kūno sveikatai“. Bažnyčia trokšta ir linki, kad jūs visi ilgai gyventumėte ir sulauktumėse gilios senatvės, bet jei aplankys liga, nesibijokite paprašyti, kad jūsų artimieji pakviestų jums kunigą. Nesivaržykite pasiūlyti kunigą rimtai susirgusiems savo artimiesiems. Kunigas ligonio nenumarins, bet suramins, atleis nuodėmes, pamokys kantriai kęsti ligos skausmus ir juos aukoti Dievui, kad atsilygintų už viso gyvenimo kaltes ir palengvintų sau skaistyklos kančias. O jei Dievas jau tikrai šaukia į amžinybę, sustiprintam šv. Sakramentalis daug lengviau mirti ir po mirties stoti į Dievo teismą. Neišmintingai ir negerai elgiasi tie, kurie delsia ligoniui kviesiti kunigą. Būna daug atvejų, kai ligonis nusilpsta, praranda sąmonę ir negali atlikti išpažinties, priimti šv. Komunijos. Kiti taip ir numiršta nesutvarkę sąžinės reikalų.

Ar kviesiti kunigą, jei ligonis jau nekalba? — Kviesiti. Ligonių patepimas duodamas ir sąmonę praradusiems. Šis sakramentas teikiamas net praėjus 1–2 valandoms po mirties. Kartais būna, kad ligonis be žado, negali kalbėti, bet viską girdi ir supranta. Kai kunigas paragina jį gailėtis už viso gyvenimo nuodėmes, jis gali girdėti ir širdy sužadinti gailėtį, nors jokiais išoriniais ženklais to padaryti negali. Jei katalikas už nuodėmes gailėjosi prieš sąmonės praradimą arba dabar už jas gailisi, Ligonių patepimo sakramentu jam atleidžiamos nuodėmės.

Ligonių patepimas toje pat ligoje teikiamas tik vieną kartą, bet jį galima kartoiti, jei ligonis buvo pagerėjęs ir vėl pablogėjo. Vykdamas pas ligonį, kunigas paprastai nešasi Švč. Sakramentą. Jei ligonis yra be sąmonės, kviečiant kunigą reikia pasakyti, kad jis šv. Komunijos priimti negali.

Kaip paruošti ligonį ir jo kambarį laukiant kunigo? — Ligonį patarti ir padėti pasiruošti išpažinčiai; paskaityti iš maldaknygės sąžinės sąskaitą, paraginti, kad gailėtųsi už nuodėmes, melstųsi, prašydamas Dievą suteikti sveikatos sielai ir kūnui. Patartina švariai nuprausti ligonio veidą ir rankas, sušukuoti plaukus, vyrams nuskusti barzdą. Ligonį reikia pervilkti švariais baltiniais, pakeisti lovos baltinius, sutvarkyti kambarį, nušluostyti dulkes. Stalą apdengti balta staltiese. Stalo viduryje pastatyti kryžių, šalia jo iš abiejų pusių po žvakę, pastatyti gėlių (puokštes ar vazonėlius). Dar ant stalo dedamas šlakstytuvas su švęstu vandeniu (jei tokį turime). Tai nebūtina, nes kunigas paprastai su savimi turi šlakstytuvėlį. Ant stalo padėti stiklinę paprasto vandens (ne švęsto) ir šaukštą. Padedama lėkštelė su 4 vatos gabaliukais. Kitoje lėkštutėje galima padėti gabaliuką duonos ir žiupsnį druskos, pirštams švariau nusivalyti, bet tai nebūtina.

Laukiant kunigo, tinka pasikviesti tikinčius kaimynus ir visus savo namiškius, kad pagerbtų Jėzų Švč. Sakramente, kuris apsilankys namuose. Ku-

nigui būna net nejauku, kai atvykęs pas ligonį mato, kad žmonės trūksla apie tvartus, vaikai bėgioja po kiemą, o pasitinka tik sena močiutė. Tai nepagarba Dievui, nes kol namuose yra Svč. Sakramentas, tie namai yra tarsi bažnyčia.

Atėjusį į namus kunigą tinka pasitikti su degančia žvake rankoje ir įvesti į ligonio kambarį, kur uždegamos žvakės ant stalo. Jei yra giesmininkų, tinka giedoti „Garbinkime Svč. Sakramentą“. Kai kunigas klauso ligonio išpažinties, visiems reikia išeiti iš kambario ir uždaryti duris, suklaupus melstis arba giedoti eucharistines giesmes, pavyzdžiui, „Jėzau pas mane ateiki“. Išklauses išpažinties, kunigas pakviečia žmones įeiti į ligonio kambarį, duoda Sventojo Tėvo palaiminimą su visuotiniais atlaisdais ir teikia Ligonį patepimą. Siuo Sakramentu atleidžiamos pamirštos ar nesuprastos nuodėmės. Pagaliau duoda šv. Komuniją, kad ligoniui būtų lengviau kentėti ir nebaisu mirti. Kunigui išvykus, vatos gabalėlius reikia sudeginti.

K u n i g y s t ė. Kristus, skelbdamas žmonėms tikėjimo tiesas, juos mokydamas, buvo išsirinkęs 12 apaštalų, artimiausių bliūlių, kurie tris metus kartu su juo gyveno, girdėjo jo pamokymus, matė jo padarytus stebuklus. Apaštalai buvo pirmieji kunigai. Jiems Jėzus davė galią duoną ir vyną per šv. Mišias paversti jo Kūnu ir Krauju, atleisti nuodėmes, teikti kitus sakramentus ir mokyti žmones tikėjimo tiesų. Apaštalai tą jiems suteiktą galią nenusinešė į kapus, bet paliko savo įpėdiniais vyskupsams ir kunigams.

Kunigystė yra Kristaus įsteigtas sakramentas, kuriuo žmogui suteikiamos galios eiti kunigo pareigas ir duodama Dievo pagalba tas pareigas tinkamai atlikti.

Kas gali tapti kunigu? — Kristus į savo tarnybą kviečia giliai tikinčius pamaldžius ir dorus jaunuolius, pasirengusius savo gyvenimą paaukoti Dievui, jo garbei ir žmonių dvasinei gerovei. Baigę vidurinę mokyklą, atlikę karinę tarnybą ar nuo jos atleisti, šie jaunuoliai įstoja į kunigų seminariją ir ten dar 5 metus mokosi, studijuoja, rengiasi kunigiškam darbui. Baigiant studijas, vyskupas galutinai sprendžia ar jie tinka kunigiškai tarnybai ir suteikia kunigystės šventimus.

Kunigystės sakramentas sieloje išspaudžia neišdildomą ženklą. Kunigai Dievo vardu ir jo galia atlieka tokius veiksmus, kuriuos tik Dievas gali atlikti. Pavyzdžiui, atleisti nuodėmes negali nei dangaus angelai, nei Svč. Mergelė Marija, o kunigai gali. Jiems Kristus aiškiai pasakė: „Iš tiesų sakau jums: ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tik atišite žemėje, bus atišta ir danguje“ (Mt 18, 18). Kunigas per išpažintį atleidžia nuodėmes, ir Dievas jo duotą išrišimą patvirtina. Kokia tai nepaprasta malonė žmonėms. Juk žmogus, numiręs su sunkiomis nuodėmėmis, eitų į amžiną prąžūtį, o kunigas turi galią išgelbėti žmogų iš šios baisios nelaimės. Laikydamas šv. Mišias, kunigas ištaria konsekracijos žodžius, ir gyvas Jėzus nužen-

gla ant altoriaus, aplanko mūsų širdis. Jei nebūtų kunigystės, Jėzus neateitų pas mus.

Katalikų kunigai yra nevedę, kad galėtų visa širdimi mylėti vien Dievą, jo Bažnyčią. Kunigo šeima yra visa parapija. Kodėl mergaitės negali būti kunigai? — Todėl, kad pats Kristus apaštalais pakvietė tik vyrus. Mergaitės gali būti vienuolėmis arba tapti geromis motinomis, išauginti gerus savo vaikučius.

Dabar Lietuvoje kunigų labai trūksta. Kai kurie kunigai aptarnauja po 2—3 parapijas. Tai nelengva. Reikia daugiau kunigų. Būtų gražu, kad ir iš jūsų tarpo atsirastų norinčių tapti kunigais, visą savo gyvenimą pašvęsti Dievui. Tai labai garbinga ir atsakinga tarnyba. Juk tarnaujama labai geram ir dosniam Valdovui, kuris gausiai atlygina amžina laime savo tarnams kunigams ir visiems geriems tikintiesiems už dorą gyvenimą, drąsų bažnyčios lankymą, už maldas, gerus darbus, dažną Sakramentų priėmimą. Didelės pagarbos verti tėvai, kurie išauklėja sūnų — kunigą.

S a n t u o k a. Tai septintasis sakramentas. Jis skirtas norintiems sukurti šeimą. Priėmę santuokos sakramentą jaunavedžiai tampa vyru ir žmona, gauna Dievo pagalbą vienas kitą mylėti, atjausti ir iki mirties ištikimai gyventi šeimoje. Per šeimas į pasaulį ateina nauja gyvybė, nauji žmonės. Taip sutuoktiniai dalyvauja Dievo kūryboje. Jų pareigos labai kilnios ir atsakingos, todėl reikalinga Dievo palaima, kurią ir gauna Santuokos sakramentu.

Kurdami katalikišką šeimą, vyras ir mergina ateina prie altoriaus. Kunigas pasimeldžia į Šventąją Dvasią ir pašventina žiedus. Tada klausia jaunųjų, ar niekieno neverčiami nori susituokti. Jiems atsakius: „Taip“, kunigas ant sujungtų rankų uždeda stulą ir priima priesaiką, kad besituokiantieji mylės ir gerbs vienas kitą, bus ištikimi iki mirties vienas kitam. Santuokos apeigose reikia bent dviejų liudininkų. Išpažintį jaunavedžiai atlieka prieš vieną—kitą dieną, o šv. Komuniją gauna ir priimdami Santuokos sakramentą.

Katalikų šeimyninis gyvenimas be santuokos bažnyčioje yra nuodėmingas. Gyvenantieji tik civilistiškai susimetrikavę, jei eitų išpažinties, negali gauti išrišimo ir šv. Komunijos. Jei mirtų be atgallos, jų negalima krikščioniškai laidoti. Dar liūdniau be atgallos numirusiems stoti į Dievo teisumą, nes gali būti amžinai pasmerkti.

Kristus paskelbė, kad santuoka yra neišardoma. Ją nutraukti gali tik mirtis. Klaidingai galvoja tie, kurie mano, kad susituokus galima po kiek laiko išsiskirti ir vėl tuoktis su kitu ar kita. Taip nerimtai galvoti ir elgtis Kristus griežčiausiai uždraudė. Tik našliai gali iš naujo tuoktis, o išsiskyrusieji neturi teisės kurti naują šeimą. „Ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria“ (Mk 10, 19) pasakė Jėzus Kristus. Bažnyčia draudžia tuoktis ir artimiesiems giminaičiams, pavyzdžiui, pusbroliui su pusseseria.

26. ŠVENTŲ MISIŲ AUKA

Šiandien pasiaiškinsime tai, ką kiekvienas tikras katalikas turi žinoti apie šv. Mišias. Jūs, vaikučiai, jau žinote, kad antrasis Bažnyčios įsakymas įpareigoja sekmadieniais ir šventadieniais dalyvauti šv. Mišių aukoje. O kas yra šv. Mišios? — Šv. Mišios yra nekruvinoji Jėzaus auka. Tai Kristaus kryžiaus aukos sudabartinimas, jos pakartojimas, tik nekruvinu būdu.

Savo kančios išvakarėse, per Paskutinąją vakarienę Jėzus su apaštalais meldėsi, aiškino jiems Šventąjį Raštą. Paskui paėmė duonos, ją laimino, laužė ir davė jiems tardamas: „Tai yra mano Kūnas, kuris už jus atiduodamas“. Po to paėmė taurę vyno ir tarė: „Tai yra mano Kraujas“, kuris už jus ir visus žmones išliejamas nuodėmėms atleisti“. Ir dar pasakė: „Tai darykite mano atminimui“. Taip Jėzus per Paskutinę vakarienę atlaikė pirmąsias Mišias, apaštalams ir jų įpėdinams vyskupams ir kunigams suteikė galią, jas laikyti visais amžiais iki pasaulio pabaigos.

Jėzus žinojo, kad tuoj po Paskutinės vakarienės jį suims ir rytojaus dieną prikals prie kryžiaus. Per Paskutinę vakarienę jis nekruvinu būdu aukojo dangiškajam Tėvui tą pačią auką, kuri rytojaus dieną buvo paaukota kruvinu būdu. Per šv. Mišias aukojama ir sudabartinama viskas, ką Jėzus darė per Paskutinę vakarienę ir ką kentėjo ant kryžiaus. Jėzus daug kentėjo. Jis buvo plakamas, vainikuojamas erškėčiais, nešė sunkų kryžių ir, pagaliau, prikaltas ant kryžiaus, po tris valandas trukusių baisių kančių, mirė. Savo kančia Jėzus laimėjo nepaprastai daug: permaldavo žmonių nuodėmėmis išleistą dangiškąjį Tėvą, išvadavo žmones iš piktosios dvasios vergijos, atvėrė dangaus vartus ir pamokė žmones, kaip pasiekti amžinąją dangaus laimę. Jeigu Jėzaus paaukota kryžiaus auka būtų teikusi nuopelnus tik anais laikais gyvusiems žmonėms, mums iš to būtų maža nauda. Ši auka būtų panaši į lietu, kuris telijo vieną dieną. Jam pasibaigus, visi augalai turėtų vysti ir džūti. Jėzus norėjo, kad jo kančios ir mirties nuopelnais pasinaudotų visų laikų žmonės, todėl įsteigė šv. Mišias, kurios yra Kristaus kančios nuopelnų perkėlimas į mūsų laikus, jų sudabartinimas. Per šv. Mišias Jėzus aukojasi už mus taip, kaip aukojosi kentėdamas ant kryžiaus. Taip iš šv. Mišių aukos mums trykšta neišsenkantys dieviškų malonių šaltiniai, kurie buvo atverti Kristaus kryžiaus auka. Nors žmonės kasdien daugybę kartų nusideda, bet Jėzus, besilaukodamas šv. Mišių aukoje, vis permaldauja dangiškąjį Tėvą, ir jis nekuba bausti nusidėjėlių.

Šv. Mišių auka yra ta pati, kaip kryžiaus auka, nes ir čia, ir ten aukojasi tas pats Kristus. Tai Dievo galybės stebuklas, kad vieną kartą paaukota Kristaus kryžiaus auka nedingo ir nepasibaigė, bet atkeliama į dabartį. Ji pakartojama šv. Mišių metu ir pratęsiama visiems amžiams.

Jėzus duonos ir vyno pavidaluose aukoja Dievui Tėvui savo Kūną ir Kraują, savo kančią ir mirtį, norėdamas visos žmonijos vardu Dievą pagarbinti,

permaldauti už žmonių nuodėmes, padėkoti už gautas malones ir naujų malonių paprašyti.

Pirmasis ir svarbiausias šv. Mišių tikslas Dievą pagarbinti. Jei kas nors jus paklaustų: ko einate į šv. Mišias, — vieni sakytų: „Einu, kad tėvai liepia“, kiti: „Kad paprašyčiau Dievo globos ir palaimos“, tretį: „Kad išpildyčiau kataliko pareigą“. Šie tikslai geri, bet geriausias atsakymas būtų: „Einu dalyvauti šv. Mišių aukoje, kad pagarbiničiau Dievą“. Juk mes tikime Dievą, dangaus ir žemės Kūrėją, kurio garbe rūpintis yra mūsų pareiga. Todėl į šv. Mišias einame ne dėl savo malonumo, bet dėl Dievo garbės.

Šv. Mišios yra permaldavimo auka. Senais laikais Dievas ištvirtusius žmones baudė tvanu, o Sodomos ir Gomoros miestus sunaikino siera ir ugnimi. Kodėl dabar Dievas neskuba bausti nusidėjėlių? Juk ir dabar netrūksta baisiausių nusikaltimų. Dabar mes turime Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus įsteigtą šv. Mišių auką, kuri permaldauja Dievą ir sulauko jo baudžiančią ranką.

Kartą ispanų laivus jūroje užklupo baisi audra. Jie kiekvieną minutę galėjo nuskęsti. Laivyno vadas paėmė ant rankų mažą vaikutį ir, pakėlęs jį aukštin, taip meldėsi: „Dieve, mes esame nusidėjėliai, bet šitas kūdikis dar nekaltas. Pasigailėk, Viešpatie, dėl šio nekalto vaiko ir mūsų, nusidėjėlių“. Audra nurimo ir visi išsigelbėjo.

Kaip dėl to nekalto kūdikio Dievas pasigailėjo daugybės jūrininkų, taip dabar šv. Mišiose dėl savo Sūnaus Jėzaus Kristaus aukos nuopelnų atleidžia žmonėms kaltes ir jų nebaudžia. Šv. Mišių permaldaujančia auka mes galime padėti ir skaistykloje kenčiančioms mirusiųjų vėlėms greičiau išsivaduoti iš tų baisių kančių.

Jei neturėtume šv. Mišių aukos, negalėtume tinkamu būdu padėkoti Dievui už jo geradarybes. Šv. Mišiose pats Jėzus, kaip amžinas vyriausias Kunigas, aukoja savo Kūną ir Kraują kaip padėkos auką savo dangiškajam Tėvui.

Jėzus savo mokiniams pasakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ko tik prašysite Tėvą, duos tai jums dėl manęs. Iki šiol jūs nieko neprašėte mano vardu. Prašykite ir gausite“ (Jn 16, 23). Daugiausia dieviškų malonių iš dangaus Tėvo jo Sūnaus vardu galime išprašyti šv. Mišiose. Čia mes savo prašymus Dievui siunčiame per jo mylimiausią Sūnų Jėzų. Čia mus užtaria Švč. Mergelė Marija. Mišiose prašykime sau ir savo artimiesiems dvasinių malonių, pavyzdžiui, jėgų pasitaisyti iš savo nuodėmių, jas nuoširdžiai apgailėti, kantrumo, ištvermės gerame. Galime prašyti, kad Dievas mums suteiktų ir žemiškų gėrybių, jei jos nekliudo siekti išganymo, pavyzdžiui, sveikatos, pasisekimo darbe, moksle, apsaugos nuo nelaimių ir pan.

Šv. Mišių vertė begalinė. Jokios maldos, nors ir ilgiausios, nors ir gražiausios nė iš tolo negali prilygti Mišioms. Kadangi šv. Mišių vertė begalinė, todėl Bažnyčia visiems tikintiesiems įsako sekmadieniais ir šventadieniais ateiti į bažnyčią ir dalyvauti šv. Mišių aukoje. Kas be rimtos priežasties to įsakymo nevykdo, sunkiai nusideda ir labai nuskriaudžia savo sielą. Jau esu

kalbėjęs, kad nuo dalyvavimo šv. Mišiose atleidžiami ilgoniai, jų slaugytojai, tie, kurie turi prižiūrėti mažus vaikus, gyvulius, kuriems labai toli į bažnyčią ir nėra kuo nuvažiuoti, kuriems būtinai reikia dirbti ar sukludo kitos svarbios priežastys. Jus, vaikučiai, nebijokite truputį pavargti dėl Dievo garbės ir savo sielos gerovės. Kada tik galėsite, kiekvieną šventadienį ateikite į bažnyčią, o Dievas jums gausiai atlygins už jūsų drąsą, už vargą ir pasiaukojimą dėl šv. Mišių.

Vienas katalikas labai apsileido tikėjimo pareigų pildyme. Į bažnyčią nueina ne kas sekmadienį, o gal kartą per mėnesį ir jam atrodo, kad užtenka. Kartą jis sapnuoja įdomų sapną. Rodos, jis eina į bažnyčią, dalyvauti šv. Mišiose ir apsidairęs pastebi, kad paskui jį eina angelas. Labai nustebęs, žmogus klausia angelo, kam paskui jį seka. Angelas paaiškino: „Mane Dievas pasiuntė suskaičiuoti visus tavo žingsnius kelionėje į bažnyčią, nes už kiekvieną žingsnį bus labai gausiai atlyginta“. Nubudęs tas žmogus susimąstė ir suprato, kad šiuo sapnu Dievas norėjo jį pamokyti, kokios brangios yra šv. Mišios ir perspėti, kad jas apleisdamas jis turės didelį nuostolį, nes negaus to atlyginimo, kuris pažadėtas uoliems šv. Mišių dalyviams. Nuo to laiko jis šv. Mišių neapleido nė vieną šventadienį.

Ir jūs, vaikučiai, eidami į bažnyčią, turite ne nuostolių, o gaunate daug malonių. Kam bažnyčia netoli ir tėveliai leidžia, ateikite į šv. Mišias ne tik šventadieniais, bet ir šlokiadieniais. Ir šv. Komuniją priimkite ne retkarčiais, bet kuo dažniau, net kasdien. Tos valandėlės, kurias mes paaukojame Dievui, ateiname į šv. Mišias yra be galo brangios. Jeigu iš debesų kristų ne lietus, bet auksiniai pinigėliai, ar neskubėtumėte kuo daugiau jų prisirinkti? Šv. Mišios ir Komunija mums teikia Dievo malones, kurios daug brangesnės už auksą ir deimantus. Jų prisirinkę būsimė laimingi ir šlame gyvenime, ir amžinybėje.

Iš visų mūsų gerų darbų ir maldų Dievui labiausiai patinka pamaldus dalyvavimas šv. Mišiose. Juk čia pats Jėzus aukojasi už mus. Jis yra ir tikrasis Aukotojas, Kunigas tik jo pagalbininkas. Tai kas, kad paviršutiniškai žiūrint tarp kryžiaus aukos ir šv. Mišių yra didžiausias skirtumas. Ten, ant Kalvarijos kalno, prie Jėzaus kryžiaus buvo daugybė žiaurių budelių, kurie keikė, koliojo Jėzų, niekino jį, gėrėjosi jo kančiomis. Per šv. Mišias bažnyčioje tikintieji su gilia pagarba ir meile siunčia Dievui nuoširdžias maldas. Jėzui mirštant ant kryžiaus, užtemo saulė, sudrebėjo žemė, visur viešpatavo išgąstis, o per šv. Mišias ramiai dega ant altoriaus žvakės, groja vargonai, skamba gražios giesmės, aidai varpeliai. Nepaisant šio išorinio skirtumo, ant kryžiaus ir šv. Mišiose yra ta pati auka, tas pats Jėzus.

Kaip mes nuliūdintume Jėzų, jei net šventadienį pasiliktume prie televizoriaus, apleistume šv. Mišias dėl kitokių pramogų, dėl tingėjimo ar baimės, kad kas nors mūsų neišjuoktų, nesibartų. Jei taip elgtumėmės, tikrai nemylėtume Dievo visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis.

27. DALYVAVIMAS ŠV. MIŠIOSE

Kalbėjome, kad šv. Mišios yra nekruvinoji Jėzaus Kristaus auka, ta pati auka, kurią Jėzus paaukojo per Paskutinę vakarienę ir Didįjį Penktadienį ant kryžiaus. Todėl šv. Mišios yra begalinės vertės. Kas dažnai, rimtai ir sąmoningai dalyvauja šv. Mišiose, geriausiai pasiruošia susitikimui su Dievu ir laimingam gyvenimui amžinybėje.

Todėl reikia žinoti šv. Mišių apeigas, per Mišias vartojamus indus ir kitus reikmenis.

Eidamas laikyti šv. Mišių, kunigas nešasi prie altoriaus paauksuotą taurę, vadinamą kieliku. Į kieliką jis įpils truputį vynuogių vyno, kurį konsekruos, t. y. pavers Jėzaus Krauju. Ant kieliko uždedama maža paauksuota lėkštutė, vadinama patena, ant kurios yra balta ostija. Ostijos kepamos iš kvietinių miltų, nes ir Jėzus per Paskutinę vakarienę vartojo paprastą kvietinę duoną, kurią pavertė savo Kūnu. Ta didelė knyga, iš kurios kunigas skaito Mišių maldas, vadinama Mišiolu. Didelis paauksuotas indas, kuriame laikomi konsekruoti komunikantai, vadinama komuninė.

Apsivilkęs iškilmingais šv. Mišių drabužiais, kunigas išeina prie altoriaus. Visi žmonės atsistoja, tuo pagerbdami Kristų, kurį kunigas atstovauja. Kristus, nešdamas kryžių, ėjo į kalvarijos kalną. Mes savo atsistojimu tarsi sakome: „Viešpatie, ir aš esu pasiruošęs eiti su Tavimi ir dalyvauti Tavo aukoje“.

Kunigas pabučiuoja altorių ir, atsisukęs į žmones, žegnojausi: „Vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios“. Jūs visi žegnojatės kartu su kunigu ir atsakote: „Amen“. Tada kunigas pasveikina Mišių dalyvius žodžiais: „Viešpats su jumis“. Visi žmonės atsako: „Ir su tavimi“.

Prasideda pirmoji šv. Mišių dalis — žodžio liturgija.

Kunigas pakviečia visus dalyvaujančius šv. Mišių aukoje sužadinti gailestį už savo nuodėmes ir kartu su žmonėmis kalba: „Prisipažįstu visagaliai Dievui ir jums, broliai, seserys, kad labai nusidėjau mintimis, žodžiais, darbais ir apsileidimais (mušasi į krūtinę vieną kartą, sakydamas žodžius:) esu kaltas, esu kaltas, esu labai kaltas. Todėl prašau Švč. Mergele Mariją, visus angelus ir šventuosius ir jus, broliai, seserys, melsti už mane Viešpatį Dievą“. (Mergaitės sako ne „esu kaltas“, bet „esu kalta“.) Kai kunigas prašo Dievą pasigailėjimo, sakydamas: „Viešpatie, pasigailėkl!“ — visi žmonės pakartoja: „Viešpatie, pasigailėkl!“ Toliau kunigas kreipiasi į Kristų: „Kristau, pasigailėkl!“ ir visi žmonės taip pat sako: „Kristau, pasigailėkl!“ Pagaliau kunigas vėl prašo pasigailėjimo žodžiais: „Viešpatie, pasigailėkl!“ ir visi vėl juos pakartoja.

Sekmadieniais (išskyrus Advento ir Gavėnios sekmadienius) ir kai kuriais iškilmingomis progomis kalbamas himnas „Garbė Dievui aukštybėse“. Po to kunigas kalba maldą, kurią baigus visi Mišių dalyviai atsako: „Amen“.

Dabar atsisėdę klausome vieno ar dviejų skaitinių, kuriuos skaito kunigas ar kas nors iš patarnautojų. Baigęs skaityti skaitinį, skaitovas sako: „Tai Dievo žodis“. Visi atsako: „Dėkojame Dievui!“

Skaitant Evangeliją, visi atsistoja, tuo pagerbdami Kristaus mokslą, jo žodžius. Prieš skaitydamas Evangeliją, kunigas kreipiasi į žmones: „Viešpats su jumis!“ Atsakote: „Ir su tavimi“. Tada kunigas sako: „Pasiklausykite šventosios Evangelijos pagal (Matą, Morkų, Luką arba Joną). Visi atsako: „Garbė Tau, Viešpatie“. Atsakydami nykščiu (plaštaka ištiesta ir atgręžta į veidą) darote mažus kryželius sau ant kaktos, ant lūpų ir ant krūtinės, tuo pareikšdami: „Tikiu protu, kas parašyta šventoje Evangelijoje, lūpomis išpažinsiu Kristaus mokslą, širdimi jį mylėsiu“. Tais trimis kryželiais mes pašventiname savo mintis, žodžius ir širdies jausmus. Baigęs skaityti Evangeliją, kunigas, pabučiavęs knygą, sako: „Girdėjote Viešpaties žodį“. Visi atsakote: „Slovė Tau, Kristau!“

Sekmadeniais ir šventadieniais ar kita iškilmingesne proga po Evangelijos sakomas pamokslas ar kas nors skaitoma. Kartais kalbamas tikėjimo išpažinimas: „Tikiu Dievą Tėvą“ ir kalbama visuotinė malda. Kaip atsakyti į jos kreipinius, nurodo kunigas.

Po visuotinės maldos (arba Evangelijos, ar pamokslų) pradedama antroji šv. Mišių dalis — aukos liturgija.

Aukojimo apeigas kunigas pradeda visatos Kūrėjų aukodamas ostiją. Patarnautojas skambina varpeliu, kad visi žinotų, jog prasideda svarbi šv. Mišių dalis. Kas pavėluoja į aukojimą, tas Mišių neišklauso. Paskui kunigas aukoja vyną. Į kieliką įpylęs truputį vyno, įpila ir kelis lašelius vandens. Tas vanduo, susimaišęs su vynu, pavirs Kristaus Krauju. Mūsų kasdieniai darbai, vargai, triūsas panašūs į tuos menkaverčius vandens lašus. Tačiau, kai dalyvaudami Mišiose juos paaukojame Dievui ir sujungiame su Kristaus kentėjimais, jie tampa labai brangūs Dievo akyse. Jei savo darbų ir vargų nepaaukojame Dievui, jie lieka menkaverčiai. Už juos dangaus neišsigysime.

Nusiplovęs pirštus, kunigas kreipiasi į žmones ragindamas: „Melskitės, broliai, seserys, kad visagalis Dievas Tėvas maloniai priimtų mano ir jūsų auką. „Visi atsako: „Tepriima Viešpats iš tavo rankų šią auką. Tegul ji teikia jam garbę ir šlovę, o mums ir visai Bažnyčiai — dvasinę naudą“.

Aukojimas baigiasi dėkojimo giesme — prefacija, kurią pabaigus kalbama arba giedama: „Šventas, šventas, šventas, Viešpats galybių Dievas. Pilnas yra dangus ir žemė jo garbės. Osana aukštybėse! Garbė tam, kurs ateina Viešpaties vardul Osana aukštybėse!“

Po to dera atsisikaupti. Artėja svarbiausias aukos liturgijos momentas — konsekracija — perkeitimas. Suskamba varpeliai, nutyla vargonai, giesmės. Bažnyčioje tylu tylu. Paėmęs į rankas ostiją, kunigas kartoja Jėzaus žodžius, pasakytus Paskutinės vakarienės metu: „Tai yra mano Kūnas“. Po to konsekruoja vyną, sakydamas: „Tai yra mano Kraujus“, Duona ir vynas po konsek-

racijos tampa Kristaus Kūnu ir Krauju. Tai švenčiausia paslaptis, didžiausias stebuklas. Visagalis Dievas nužengia ant mūsų altoriaus ir prisidengia duonos ir vyno pavidalais. Altorių apsupa nematomos dangaus dvasios — angelai ir garbina Jėzų. Garbiname jį ir mes. Kunigui pakeliant konsekruotą Ostiją, mes žvelgiame į ją ir kartojame apaštalo šv. Tomo žodžius: „Mano Viešpats ir mano Dievas“. Kunigui pakėlus kieliką, kalbame maldele: „Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą, Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties tikrąjį Kūną ir Kraują, dabar ir visados, ir per amžius. Amen“.

Po pakylėjimo kunigas sako: „Tikėjimo paslaptis“. Visi garsiai kalba: „Mes skelbiame, Viešpatie, Tavo mirtį ir išpažistame Tavo prisikėlimą, laukdami Tavęs ateinant“. Toliau kunigas kalba įvairias maldas už gyvuosius ir mirusius. Mes tyliai mąstome apie tai, kad Jėzus yra čia, taip arti, kartu su kunigu meldžiamės tomis pačiomis ir savomis intencijomis.

Kartu su kunigu ir visa bažnyčia kalbame ar giedame „Tėve mūsų“. Šia malda pradedamas pasiruošimas šv. Komunijai. Tai Dievo vaikų malda, labai graži ir turtinga. Ji — dieviškos išminties kūrinys.

Kunigas perlauižia Ostiją į dvi dalis. Tai primena, kad kančia sugriovė Kristaus žmogiškąją prigimtį, mirtis atskyrė jo sielą nuo kūno. Bet po prisikėlimo, jo siela vėl susijungė su kūnu. Tą susijungimą primena ši apeiga: atlaužęs Ostijos dalelę, kunigas ją įleidžia į taurę, kurioje yra Jėzaus Kraujas, vyno pavidale.

Prisikėlęs iš numirusiųjų, Jėzus pasveikino apaštalus: „Ramybė jums!“ Ramybės linki ir kunigas, šioje šv. Mišių dalyje, kreipdamasis į tikinčiuosius: „Viešpaties ramybė visada telydi jus!“ Visi atsakote: „Telydi ir tave.“

Toliau kunigas ir žmonės kalba: „Dievo Avinėli, kuris naikina pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų (2 kartus). Trečią kartą: „Dievo Avinėli, kuris naikina pasaulio nuodėmes, suteik mums ramybę!“ Tada kunigas, paėmęs šventą Ostiją, atsisuka į žmones ir sako: „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes. Laimingi, kurie yra pakviesti į Avinėlio puotą“. Tada visi žmonės kartu su kunigu kalba: „Viešpatie, nesu vertas, kad ateitum į mano širdį, bet tik tark žodį ir mano siela pasveiks“. Kiekvienam priimančiam šv. Komuniją, kunigas sako: „Kristaus Kūnas“. Atsakoma: „Amen“. Tikintiesiems šv. Komunija dalijama tik duonos pavidalu, nes joje yra visas Jėzus, su Kūnu ir Krauju. Jei dalydamas Komuniją kunigas pastebi, kad komunikantai baigiasi ir keliems žmonėms neužteks, ką jis darytų? Ar paliktų žmones be šv. Komunijos? — Ne. Komunikantus galima laužyti ir dalinti tas daleles. Bet gal tada ir tie paskutiniai priimantieji gautų ne visą Jėzų, o tik jo pusę, ar ketvirtadalį? — Ne. Galima sulaužyti tik Ostiją, bet Jėzus nesulaužomas, jam neskaudės ir jis bus kiekvienoje dalelėje.

Kodėl dalijant Komuniją patarnautojas nešioja lėkštelę ir ją kiekvienam žmogui laiko po smakru? — Dėl to, kad kartais nuo komunikanto atlūžęs

mažas trupinėlis nukristų ne ant grindų, bet ant tos lėkštelės. Mes pagarbiai elgiamės ir su mažomis Ostijos dalelėmis, nes ir jose yra gyvas Jėzus. Pabaigęs dalyti šv. Komunią, kunigas tas daleles pagarbiai sužeria į kieliką arba komuninę.

Kunigas, priėmęs šv. Komunią ir ją padalijęs žmonėms, kurių laiką pasi-meldžia, atkalba padėkos maldas. Prieš nueidamas nuo altoriaus atsisveikina su žmonėmis sakydamas: „Viešpats su jumis!“ Atsakome: „Ir su tavimi!“ Palaimina žmones kryžiaus ženklų, peržegnodamas: „Tepalaimina jus visagalis Dievas Tėvas, ir Sūnus, ir Šventoji Dvasia“. Atsakome: „Amen“ Tada kunigas kreipiasi dar kartą į žmones, linkėdamas: „Telydi jus Viešpaties malonė“. Atsakote: „Dėkojame Dievui“. Per palaiminimą dera atsiklaupyti ir persižeg-noti.

Jei tuoj po Mišių bus kokios nors kitos pamaldos, kunigas su žmonėmis neatsisveikina ir jų nelaimina.

Pabaigęs visas pamaldas, kunigas pabučiuoja altorių ir grįžta į zokristiją. Jam einant į zokristiją vėl visi atsistoja.

Jei nežinosite, kada per Mišias reikia stovėti, kada klūpoti, kada galima atsisėsti, žiūrėkite, ką daro Mišių patarnautojai ir sekite jų pavyzažiu.

Geriausiai dalyvaujame Mišiose, kai sekama jų eiga, atsakinėjama kunigui ir pasinaudojant maldaknyge, kalbamos kitos atitinkamos šv. Mišių maldos. Netinka per šv. Mišias kalbėti Rožančių ar kokias nors litanijas. Tai gražios ir verlingos maldos, bet jos kalbamos ne šv. Mišių metu. Reikia stengtis dalyvaujant šv. Mišiose priimti ir šv. Komunią. Jei neturi didelių nuodėmių, o tik lengvų, sužadink už jas gailestį ir priimk šv. Komunią, jei esi bent va-landą nevalgęs. Turintieji didelių nuodėmių, pasistenkite kuo greičiau atlikti išpažintį, kad jūsų siela vėl būtų Dievo malonėje ir galėtumėte priimti Jėzų.

Tikintieji, norėdami, kad kunigas per Mišias pasimelstų už jų reikalus, paprašytų Dievo globos gyviesiems ar Dievo gailestingumo mirusiems artimie-siems, duoda kunigui auką. Iš šių aukų kunigai pragyvena. Rinkliavose su-rinktomis aukomis kunigai nesinaudoja. Tie pinigai įnešami į bažnyčios kasą ir naudojami bažnyčios reikalamis: remontams, papuošimui, mokesčiams.

28. PAMALDUMAS Į ŠVČ. JĖJAUS SIRDĮ. KRYŽIAUS KELIAI.

Daugiau kaip prieš 300 metų Prancūzijoje gyveno pamaldi vienuolė Margarita Aliakok. Kartą ji klūpojo bažnyčioje prieš altorių ir karštai meldėsi. Staiga jai apsireiškė pats Jėzus ir parodė savo Sirdį. Ji buvo apjuosta erškėčių vainiku, o viršuje matėsi kryželis. Jėzus pasakė Margaritai, kad jo Sirdis degte dega meile žmonėms ir jam labai skaudu, kad žmonės jo meilės nesupranta ir nevertina. Jėzus pareiškė savo norą, kad visi nuoširdūs tikintieji garbintų ir mylėtų jo Švč. Sirdį, kuri už žmonių nuodėmės buvo ietimi perdurta ant kryžiaus. Savo Švč. Sirdies garbintojams Jėzus pažadėjo ramybės šeimose, palaimą darbuose ir gailestingumą mirties valandą. Jėzus prašė, kad Margarita pasakytų visiems žmonėms, jog jo Švč. Sirdį ypač garbintų pirmaisiais mėnesio penktadieniais ir tą dieną priimtų šv. Komunią. Ir štai ką dar pažadėjo: „Mano visagalė meilė suteiks galutinės atgaillos malonę visiems tiems, kurie iš eilės per devynis mėnesius pirmąjį penktadienį priims šv. Komunią. Jie nemirs be Dievo malonės ir be šventų Sakramentų, o mano Sirdis tą valandą bus jiems patikima prieglauda“.

Rūpestingai patikrinusi tuos apreiškimus, Bažnyčios vadovybė leido skelbti šią laimingos mirties privilegiją: kas iš eilės per devynis mėnesius pirmaisiais penktadieniais priims šv. Komunią, nemirs sunkioje nuodėmėje.

Ar jūs, vaikučiai, suprantate, koks brangus šis Jėzaus pažadas? Mirsime, juk visi, tik nežinome kur, kaip, kada. Žinome, kad mirę sunkiose nuodėmėse be atgalos, bus amžinai pasmerkti, pateks į pragarą iš kurio niekad neišeis. Mirę neturėdami didelių nuodėmių, bus laimingi, nes laikinai pakentėję skastykloje, anksčiau ar vėliau vis tiek pateks į dangų. Mes visi norime būti amžinai laimingi, regėti Dievą, todėl pasiryžtame visą gyvenimą tikėti, melstis, uoliai vykdyti Dievo ir Bažnyčios įsakymus, daryti gerus darbus.

Bet gyvenime visko pasitaiko. Nė vienas nežinome, kas laukia mūsų ateityje. Nežinome, kokias pagundas reikės atmesti, kokius tikėjimo išbandymus pakelti. Kai kuriems iš jūsų gal bus labai sunku išsaugoti tikėjimą, nes ne visi turite tikinčius, pamaldžius tėvelius. Gal kai kurie padarysite net labai didelių nuodėmių, prarasite Dievo malonę. Tačiau savo Švč. Sirdies garbintojams Jėzus žada būti gailestingas ir kantrus. Todėl aš jums patariu: kurie tik galite, ateikite pirmaisiais mėnesio penktadieniais išpažinties ir šv. Komunijos. Tai darykite iš eilės per devynis mėnesius nepraleisdami nė vieno mėnesio. Jei vieną kurį praleistumėte, — pradėkite iš naujo. Jei tai jums pavyks padaryti, tai bus didelis laimėjimas. Atlikę devynius pirmuosius penktadienius už save, atlikite dar kartą šią praktiką už kokią nors kitą, jums artimą žmogų, kuris pats negali, o gal ir nelabai nori eiti į bažnyčią šv. Komunijos, kad Dievas jį saugotų nuo nelaimingos mirties.

Kaišiadorių rajone, Paparčių parapijoje, Mikalaučiškių kaime gyvena Raudeliūnų šeima. Kai maža šios šeimos dukrelė priėjo pirmos šv. Komunijos, klebonas ją paragino ateiti devynis mėnesius pirmaisiais penktadieniais išpažinties ir šv. Komunijos. Mergaitė paklausė. Jai nelengva buvo šį pasiry-

žimą ištesėti, nes gyveno už 4 km nuo bažnyčios. Jos tėvelis buvo valruotojas ir ją kartais pavėžėdavo į bažnyčią, bet dažniausiai eidavo pėsčia. Ypač sunku būdavo žiemą, bet ji ištvėrė ir savo pasiryžimą įvykdė. Atlikusi devynis pirmuosius penktadienius už save, ji pasiryžo eiti dar devynis už savo gerąjį tėvelį. Kartais būdavo labai sunku, bet ji užbaigė ir antrą devynių penktadienių eilę už tėvelį. Ir žinote, kas atsitiko?

Vieną dieną jos tėvas sunkvežimiu važiavo per nereguliuojamą geležinkelio pervažį ir ant jo užlėkė traukinys. Sunkvežimis buvo sudaužytas į šipulius. Raudeliūno įstaigos darbuotojai, išgirdę apie įvykį, manė, kad jis tikrai žuvęs ir pradėjo rinkti pinigų vainikams, ruošėsi įdėti laikraštįje užuojautą jo šeimai. Kaip visi nustebo, kai paaiškėjo, kad Raudeliūnas gyvas ir beveik nenukentėjo. Visi kalbėjo, kad jis tik per stebuklą išliko gyvas. O pats Raudeliūnas visiems pasakojo, kad jį tikriausiai išgelbėjo dukrelės už jį atlikti devyni pirmieji mėnesio penktadieniai ir jos pamaldumas į Svč. Jėzaus Sirdį.

Štai, kaip naudinga apsidrausti save ir savo artimuosius nuo nelaimingos mirties. Kartais tenka pavargti, bet tai šventas vargas. Laimingos mirties pažadą gali pasinaudoti ir tie, kurie gyvenime buvo įpuolę į sunkias nuodėmes, bet dėl jų atgallojo ir taisėsi. Šią malonę praranda tik tas, kuris išslizda tikėjimo visiškai atsisako krikščioniškai gyventi.

Vienas lietuvis kunigas pokario metais buvęs Sibiro tremtinys, štai ką papasakojo.

1955 m. atgavęs laisvę jis panorėjo atlaikyti šv. Mišias. Nešdamasis su savimi šv. Mišių reikmenis, jis ieškojo tinkamos vietos. Perėjęs mišką, jis įėjo į kažkokį kaimą. Einant pro vieną namą, jam rodos, kažkas pakuždėjo: „Užėik į šitą namą“. Įėjęs į kambarį, nustebo: ant sienų kabo šventi paveikslai. Paaiškėjo, kad ten gyveno lietuvių tremtinių šeima. Jis pasisakė esąs kunigas ir paprašė leisti čia atlaikyti šv. Mišias. Tai išgirdusi, lovoje gulinti sunkiai serganti senutė pravirko džiaugsmo ašaromis. „Kas galėjo tikėtis, — kalbėjo ji, — kad aš čia Sibiro platybėse, prieš mirtį susilauksiu kunigo. Tiesa, Lietuvoje gyvendama, aš atlikau devynis pirmuosius penktadienius, bet tai buvo labai seniai, kai aš buvau dar visai jauna. Tikriausiai pats Dievas jus pas mane atvedė, nes katalikų kunigo čia nerasi už tūkstančių kilometrų“. Kunigas iš klausė ligonės išpažinties, sutelkė Ligonų patepimo sakramentą. Po to atlaikė šv. Mišias ir davė šv. Komuniją. Ligonė su džiaugsmo ašaromis dėkojo Dievui ir kunigui už tokią netikėtą malonę ir sakėsi galėsianti ramiai laukti mirties.

Ir jums, vaikučiai, Jėzus žada: „Kas atliks devynių mėnesių pirmųjų penktadienių praktiką, tam aš suteiksiu malonės ištesėti gerame iki galo, o jei kas įpultų į nuodėmes — nemirs be atgallos“.

Jėzus tikrai įvykdys duotą laimingos mirties pažadą pirmųjų penktadienių lankytojams ir jo Svč. Sirdies garbintojams. Jis nori ir jus matyti laimingus danguje, todėl per mane kviečia: „Visi atekite pirmaisiais penkta

dienais prie šv. Komunijos!“ Ateikite kas sekmadienį dalyvauti šv. Mišių aukoje ir dažnai pakvieskite Jėzų šv. Komunijoje į savo širdis.

O dabar, vaikučiai, padarysime nedidelę ekskursiją. Aplankysime tas vietas, kur Jėzus kentėjo ir mirė. Daug maldininkų vyksta į Šventąją Žemę, Jeruzalę, kur meldamiesi ir mąstydami Jėzaus kančią aplanko tas vietas, kur jis buvo savo kančios metu. Mes ten nuvykti negalime, bet palydėti Jėzų, einantį Kryžiaus keliu — galime.

Jūs tikriausiai pastebėjote, kad kiekvienoje bažnyčioje yra ant sienų 14 paveikslų, vaizduojančių įvairius Jėzaus kančios momentus, pradedant nuo Jėzaus pasmerkimo iki jo paguldymo kape iš kurio jis trečią dieną prisikėlė. Žmonės pagarbiai susitelkę eina nuo vienos Kryžiaus kelio stoties prie kitos ir prisimena, apmąsto Jėzaus kančią. Eidami Kryžiaus kelią, mes sekame paskui kenčiantį išganytoją, mokomės iš jo kantrumo, pasiaukojimo ir meilės. Kryžiaus kelius galima eiti tyliai, vienam, arba kartu su kitais, būriu, balsiai meldžiantis ir giedant.

Kryžiaus kelias pradedamas eiti nuo didžiojo altoriaus, pasveikinus ten esantį Jėzų. Priėjus prie pirmos stoties kalbama: „Garbiname Tave, Viešpatie Jėzau Kristau, ir šlovinam Tave, kad šventuoju kryžiumi atpirkai pasaulį“. Tariant ar giedant šį pasveikinimą priklaupiama. Taip daroma priėjus prie kiekvienos stoties. Po to pasižiūrima į paveikslą ir pamąstoma apie ten atvaizduotą įvykį. Paskui giedama ar skaitoma: „Pasigailėk mūsų, Viešpatie!“ ir atsakoma: „Pasigailėk mūsų!“

Pirmoji stotis vaizduoja Pilotą, pasmerkusį nekaltą Jėzų mirti ant kryžiaus. Antroje stotyje matome, kaip budeliai uždeda kryžių Jėzui ant pečių. Trečioji stotis — Jėzus parpuola po sunkią kryžiaus naštą. Ketvirtoji — Jėzus, eidamas su kryžiumi, sutinka savo Motiną. Penktoji — Simonas Kirenietis padeda Jėzui nešti kryžių. Šeštoji — gailėstinga moteris Veronika nušluosto sukruvintą ir supurvintą Jėzaus veidą, o jo atvaizdas stebuklingu būdu pasilieka atsispaudęs Veronikos drobulėje. Septintoji stotis — Jėzus parpuola antrą kartą. Aštuntoji — Jėzus ramina verkiančias Jeruzalės moteris. Devintoji — Jėzus trečią kartą parpuola su kryžiumi. Dešimtoji — budeliai nuplėšia Jėzui drabužius. Vienuoliktoji — budeliai baisiomis vinimis prikala prie kryžiaus Jėzaus rankas ir kojas. Dvyliktoji — tris valandas išsikankinęs ant karyžiaus Jėzus miršta. Tryliktoji — negyvą Jėzaus Kūną nuima nuo kryžiaus ir padeda ant Motinos kelių. Keturioliktoji stotis — Jėzaus Kūnas, suvyniotas į drobulę, paguldomas šaltame kape iš kurio jis trečią dieną išeis gyvas, spindįs prisikėlimo garbe.

Visi kryžiaus kelių pavadinimai, paaiškinimai ir mąstymėlių mintys yra maldaknygėse. Pabandykite jomis pasinaudodami apeiti Kryžiaus kelią.

Gavėnioje Kryžiaus kelius einame visi bendrai, bet labai naudinga kai kada juos apeiti ir pavieniui. Jėzus dėl mūsų išganymo nešė tą sunkų kryžių ir ant jo mirė. Tinka, kad ir mes iš meilės Jėzui su nuoširdžia užuojauta ir meile apeitume jo Kryžiaus kelią.

29. MŪSŲ MALDOS. ŠVENTŲJŲ GARBINIMAS

Kas yra malda? — Malda yra vidinis žmogaus bendravimas su Dievu, savo Kūrėju. Mes mėgstame bendrauti su žmonėmis. Savo draugams papasakojame, ką įdomaus matėme ar sužinojome. Tėveliams pasisakome, ko mums reikia, pasiguodžiame, jei kas nors mus skriaudžia, atsiprašome, kai patys ku nors juos įskaudiname. Mes labai džiaugiamės, kai turime progos kalbėtis su garbingais, kilniais žmonėmis, tačiau kilniausias bendravimas yra su Dievu.

Kartą šv. Pranciškus Salezietis pasakojo vaikams apie pirmuosius tėvus, Adomą ir Ievą, kokie jie buvo laimingi Rojuje, kai galėjo bendrauti su Dievu, su juo kalbėtis, kaip su savo geriausiu Tėvu. Vienas vaikutis sušuko: „Gaila, kad dabar taip nėra! Kaip būtų gera pasikalbėti su pačiu Dievu!“ Šventą vyskupą nudžiugino šie nekalto vaikelio žodžiai. Jis nusišypsojo ir tarė: „Nenusimink, gerasis vaikel! Nors Rojaus mes netekome, bet Dievo nepraradome. Dievas yra visada arti mūsų ir mes galime kalbėtis su juo kada tik norime“.

Ir jūs, vaikučiai, gerai supraskite, kad Dievas yra arti mūsų ir kad su juo visada galima bendrauti, kalbėtis, t. y. melstis.

Melsdamiesi mes Dievą garbiname, nes jis yra be galo didis ir šventas. Jis yra vertas didžiausios pagarbos. Melsdamiesi mes Dievo atsiprašome už savo nuodėmes. Melsdamiesi mes dėkojame Dievui už jo malones, nes visa, ką tik turime gero, gavome iš Dievo. Pagaliau melsdamiesi mes Dievą prašome naujų malonių, laikinųjų ir amžinųjų.

Kaip mes meldžiamės? Galime melstis žodžiais, kalbėdami mintinai išmoktus poterius arba skaitome maldas iš maldaknygės. Galime melstis ne tik žodžiais, bet ir mintimis, neskaitydami iš maldaknygės ir nekalbėdami poterių. Tai labai graži malda nes mes, melsdamiesi savo mintimis, savais žodžiais pareiškiame Dievui nuoširdžią meilę ir pasitikėjimą. Jūs, vaikučiai, kai atsiklaupiate melstis, kalbėkite ne tik poterėlius, bet pasakykite Dievui viską, kas tik jums rūpi ir paprašykite jo pagalbos įvairiuose reikaluose. Jei nuoširdžiai melsitės, Dievas jums padės būti geriems ir užaugti rimtais, garbingais žmonėmis.

Melsdamiesi mes kreipiamės į Dievą, į Jėzų Kristų, prašome Švč. Mergelės Marijos ir šventųjų užtarimo.

Kokios maldos yra pačios gražiausios, kilniausios?

Kartą apaštalai prašė Jėzų: „Viešpatie, išmokyk mus melstis“. Jėzus išmokė juos „Tėve mūsų“ maldos. Ši malda yra Dievui maloniausia, nes ją sukūrė pats Dievo Sūnus, Jėzus Kristus.

Tik pažiūrėkime, vaikučiai, kokia tai graži ir turininga malda.

Jėzus pamokė, kad į Dievą mes galime kreiptis kaip į gerąjį Tėvą, kuris mus myli ir globoja. „Tėve mūsų, kuris esi danguje“. Kaip gera, kad pats visagalis Dievas nori būti mūsų Tėvu! Jūs, vaikučiai, turite savo tėvelius, kurie jums rūpinasi, uždirba pinigų, nupērka maisto, drabužėlių ir visa kita,

ko jums reikia. Dievas mums duoda daug daugiau. Jis mums davė ir tėvelius, duoda sveikatos jums ir tėveliams, sutvėrė augalus, gyvulius, kad mes turėtume ką valgyti. O per Krikštą mes tapome tikrais Dievo vaikais ir, jei jo klausysime, jį mylėsime, nuelsime pas jį į dangų, kur amžinai būsime laimingi. Dievas yra ne tik jūsų, bet ir visų žmonių Tėvas ir visus myli. Šito nepamirškime! Jei kuris žmogus mums nepatinka, vis tiek negalime jo niekinti ir skriausti, nes Dievas yra ir jo Tėvas. Su kiekvienu žmogumi mes turime elgtis broliškai, nes visų mūsų yra tas pats Tėvas — Dievas. Sakydami: „kuris esi danguje“, prisiminkime, kad mūsų visų gyvenimo tikslas yra šventai gyventi ir užsitarnauti dangų.

„Teesie šventas Tavo vardas“. Šiais žodžiais mes meldžiame, kad visi žmonės Dievą pažintų, gerbtų ir mylėtų, jo niekada nešmeižtų ir neniekinėtų. Troškame, kad visi žmonės pagarbiai tartų Dievo vardą. Ir mes patys pasiryžtame be pagarbos netarti Dievo vardo.

„Teateinie Tavo karalystė“. Šiuo prašymu išreiškiame troškimą, kad visi žmonės priklausytų Kristaus įsteigtajai Bažnyčiai, o po mirties nueitų į amžinąją Dievo Karalystę danguje.

„Teesie Tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje.“ Jei žemėje visi taip vykdytų Dievo valią, kaip ją vykdo dangaus angelai ir šventieji, gyvenimas žemėje būtų gražus ir laimingas, todėl ir prašome Dievą, kad padėtų gerai įvykdyti jo valią.

„Kasdienės mūsų duonos duok mums šlandien“. Dievo Apvalzdą maitina paukštelius ir visus gyvus tvarinius, tačiau labiausiai myli ir globoja žmones. Kai jūs, vaikučiai, po pamokų išalkę parbėgate namo, mamytė ar močiutė jums duoda valgyti. Tačiau ir mamytė negalėtų jūsų pamaitinti, jei gerasis Dievas neduotų jAVams augimo galios, nepalaistytų jų lietumi, nesusėtų saulutės spindulių jų pribrandinti. Taigi Dievą prašome, kad jis teiktų reikalingo maisto mūsų kūnui. Bet mes turime ne tik kūną. Mūsų sielai taip pat reikalingas dvasinis maistas — šv. Komunija. Prašykime, kad Dievas leistų ją dažnai ir vertai priimti.

„Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“. Prašydami Dievo, kad mums atleistų kaltes, mes, kaip jo vaikai, žadame atleisti tiems žmonėms, kurie mus įskaudino. Jei mes nemylime kitų žmonių, ant jų pykstame, nenorime su jais kalbėtis nė sveikintis, tuo pačiu pasirodome neverti gauti iš Dievo savo nuodėmių atleidimo.

„Ir neleisk mūsų gundyti“. Gyvenime daug kas gundo į blogį. Šiais žodžiais mes prašome, kad Dievas padėtų mums išvengti nuodėmių, kad apsaugotų mus nuo tokių pagundų, kurių mes negalime įveikti.

„Bet gelbėk mus nuo plėto“ Žmogaus kūnui gresia įvairios ligos, pavojai, nelaimės, o sielai — pavojus prarasti Dievo malonę ir amžinai žūti. Turime prašyti Dievą, kad mus saugotų nuo įvairių nelaimių, o ypač, kad nepatektume į nuodėmės vergiją.

„Amen“, reiškia „Tebūnie taip“. Taip baigdami kiekvieną maldą išreiškiame norą, kad įvyktų tai, ko prašome.

Po „Tėve mūsų“ maldos gražiausia ir dažniausiai katalikų kalbama malda yra „Sveika, Marija“. Jos pradžioje į Mariją kreipiamės tais žodžiais, kuriais ją pasveikino arkangelas Gabrielis: „Sveika, Marija, malonės pilnoji! Viešpats su Tavimi!“ Marija yra apdovanota nepaprastai gausiomis Dievo malonėmis, labiau, negu bet kuri kita moteris, todėl jos giminaitė Elzbieta ją sveikindama sako: „Tu pagirta tarp moterų ir pagirtas Tavo Sūnus Jėzus“.

Marijos Sūnus yra visagalis Dievas, todėl ji gali iš Jėzaus išprašyti visa, ko tik nori. Ji gali užtarti mus, nusidėjelius ir išmesti nuodėmių atleidimą. Todėl su pasitikėjimu meldžiamės: „Sventoji Marija, Dievo Motina, melsk už mus, nusidėjelius, dabar ir mūsų mirties valandą“.

Taigi, matote, vaikučiai, kad ir poteriai, kuriuos kasdien kalbam, nėra tokie nuobodūs, kaip kartais atrodo. Stenkimės kalbėdami šias maldas gražiai, aiškiai ištarti kiekvieną žodį, įsigilinti į jų prasmę.

Visais laikais, visose šalyse buvo ir yra labai švento gyvenimo žmonių. Katalikai labiausiai myli ir garbina Dievo Sūnaus Motiną, Svč. Mergelę Mariją. Jos garbei yra sukurta daug gražių maldų ir giesmių. Gegužės mėnesį bažnyčioje ar namuose giedama ar kalbama Marijos litanija. Spalio mėnesį kalbamas Rožančius.

Yra daug garsių Marijos garbei skirtų šventovių, kur susirenka tūkstančiai maldininkų prašyti Dievo Motinos pagalbos savo kūno ir sielos reikaluose. Daugelyje tų vietų Marija yra apsiėiskusi, nurodžiusi, ką žmonės turi daryti, kad patiktų Dievui, gautų įvairių malonių. Daug tokių Marijos šventovių, garsėjančių stebuklingais maldų išklusymais, yra Lietuvoje, kuri vadinama Marijos žeme. Žymiausios iš jų: Šiluva, Vilniaus Aušros Vartai ir Žemaičių Kalvarija. Šiluvoje Svč. Mergelė Marija daugiau kaip prieš pusketvirto šimto metų pasirodė mažiems vaikučiams, kurie ganė gyvulius. Liurde (Prancūzija) Marija pasirodė mažai paprastai piemenaiti Bernadetai. Prieš 70 metų (1917 m.) Fatimoje (Portugalija) Mariją matė trys maži vaikučiai: Jacinta — 7 m., Pranukas — 9 m. ir Liucija — 10 m. Liucija dar tebegyvena. Vaikai yra nekalti, nepadarę didelių nuodėmių, todėl Marija jiems apsiėiskia. Ir jūs, vaikučiai, stenkitės būti geri, nekalti, pamaldūs. Pamilkite Rožančiaus maldą, tai Marija ateis jūsų pasitikti mirties valandą ir nusives į dangų.

Yra žmonių, kuriuos po jų mirties Bažnyčia paskelbia šventaisiais, Dievas šventuosius išaukština danguje ir žemėje. Tikintieji per jų užtarimą iš Dievo gauna daug malonių, kartais patiria net stebuklingos pagalbos. Bažnyčia neskuba kurį nors asmenį paskelbti šventuoju. Ilgai tiriama jo gyvenimas ir žiūrima ar Dievas per to šventojo užtarimą yra padaręs tikrų stebuklų. Dėlėje pagarboje laikomi šventųjų palaikai, jų naudoti daiktai, drabužiai. Jie vadinami relikvijomis ir saugomi bažnyčiose. Gerbiame ir šventųjų paveikslus. Jie laikomi bažnyčių altoriuose ir tikinčiųjų butuose.

Marijos ir šventųjų garbinimas nemažina Dievo garbės, nes jų šventumas yra Dievo malonės pasireiškimas. Gerbdami šventuosius, susipažinę su jų gyvenimu, mes patys pajuntame norą uoliai garbinti Dievą ir tapti geresniais.

Ar Lietuva turi šventųjų? — Taip, turi. Jau seniai šventuoju paskelbtas daugiau kaip prieš 500 metų miręs jaunas, 25 metų, karalaitis Kazimieras, o visai neseniai, 1987 m. palaimintuoju paskelbtas arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kilęs iš Marijampolės parapijos ir palaidotas Marijampolės bažnyčioje. Be tų dviejų, Bažnyčios oficialiai paskelbtų šventųjų, buvo tūkstančiai šventai gyvenusių mūsų tautiečių, dabar besidžiaugiančių dangaus laime. Apie jų išaukštinimą danguje sužinosime tik tada, kai patys nueisime pas Dievą.

O ar mes galime būti šventi? — Ne tik galime, bet būtinai privalome būti šventi, kad galėtume nueiti į dangų. Štai kas yra parašyta Šventame Rašte: „Šventas yra tas, kuris jus pašaukė, tad ir jūs patys tapkite šventi visu savo elgesiu“ (1 PT 1, 15). Šventas Dievas į dangų priims tik šventus savo vaikus.

Taigi, norint būti šventais, norint nueiti į dangų, reikia būti gerais, doriais, o tam reikia Dievo pagalbos, kurios jis niekada neatsako ji prašantiems.

Jei galėtume paklausti kenčiančius pragare pasmerktuosius, kaip jie pateko į tą pražūties vietą, jie atsakytų: „Mes nesimeldėme, todėl neatsispyrėm pagundoms, patekom į dideles nuodėmes, už kurias esame pasmerkti“.

Jei paklaustume danguje esančius, kaip jie pateko į dangų, jie visi atsakytų: „Mes meldėmės, todėl mums Dievas padėjo pasiekti išganymą“.

Visi žinokite, kad nesimeldžiant nueiti į dangų neįmanoma. Jei nevalgytume — mirtume badu. Jei nekvėpuotume — uždustume. Jei nesimelsime, Dievas nepadės būti geriems, doriems, tikintiems. O netikintiems ir nusidėjeliams danguje vietos nėra.

Stenkitės melstis gerai, įsigilindami į maldos žodžių prasmę, vengdami išsiblaškymų. Neįmanoma gerai melstis, kai galva ir širdis užimta kitomis mintimis, kitais rūpesčiais. Todėl prieš maldą pasistenkite nurimti, susitelkti. Visus varginančius reikalus ir rūpesčius paveskite Dievui.

Sakoma „Kas gieda — dvigubai meldžiasi“. Todėl Bažnyčia ragina įsijungti visus ir kartu giedoti per pamaldas giedamas giesmes. O kas turi gražų balsą ir gerą klausą, kviečiame dalyvauti bažnytiname chore.

30. IŠ KATALIKŲ BAZNYČIOS ISTORIJOS

Prieš įžengdamas į dangų, Jėzus savo apaštalams įsakė: „Eikite ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones“ (Mt 28, 19) Kristus nori, kad jo dieviškasis mokslas būtų skelbiamas visose tautose, o jo įkurtoji Bažnyčia apimtų visus pasaulio kraštus. Todėl nuo Kristaus laikų iki dabar Bažnyčios vadovai: popiežius, vyskupai ir kunigai, skelbia Kristaus mokslą ir veda šias į dangų. Jiems dirbti šį kilnų darbą padeda visi geri, rimti katalikai.

Pradžioje Bažnyčia buvo mažutė. Jai priklausė tik apaštalai ir nedidelis būrelis tikinčiųjų, Jėzaus mokinių. Kai per pirmąsias Sekmines apaštalai gavo Šventąją Dvasią ir drąsiai ėmė skebti Kristaus mokslą, tikinčiųjų skaičius ėmė sparčiai augti.

Bažnyčią, tikinčiuosius vargino skaudūs persekiojimai. Jie buvo suimami, kankinami ir žiauriai žudomi. Tada krikščionys, gyvenantys Romoje, rinkdavosi į už miesto esančius gilius požeminius urvus, vadinamus katakombomis. Ten meldavosi, dalyvaudavo šv. Mišių aukoje. Ten buvo laidojami ir nukankintų krikščionių kūnai. Pirmaisiais amžiais kankinių mirtimi mirė apie 30 popiežių, kurie po šv. Petro valdė Bažnyčią, tūkstančiai vyskupų ir kunigų, daugybė tikinčiųjų. Tačiau Bažnyčia nežuvo. Po beveik 300 metų trukusių persekiojimų, 313 metais Bažnyčia buvo pripažinta ir suteikta teisė jai laisvai gyvuoti ir veikti.

Tačiau per visus beveik 2000 metų nebuvo laikotarpio, kad kuriame nors krašte Bažnyčia nebūtų persekiojama, o tikintieji įvairiais būdais niekinami ir visaip skriaudžiami. Bet jokie, net patys baisiausi persekiojimai Bažnyčios nenugalėjo, o tik dar labiau ją sustiprino. Šiandien Katalikų Bažnyčia yra skaitlingiausia pasaulyje religinė organizacija. Jai priklauso apie 900 milijonų žmonių. Katalikų Bažnyčios narių skaičius smarkiai auga. Maždaug prieš 50 metų katalikų visame pasaulyje buvo tik apie 300 milijonų, o dabar, kaip matote, beveik tris kartus daugiau. Nors viename ar kitame krašte Bažnyčia ir patiria pralaimėjimų, nuo jos atkrinta dalis narių, visame pasaulyje ji auga ir klesti. Nors ji įkurta labai seniai, tačiau nepaseno. Jos autoritetas, įtaka vis didėja. Nors Šventais Tėvas neturi nei kariuomenės, nei ginklų, su juo skaitosi viso pasaulio valstybių vadovai.

Viena skaudžiausių Bažnyčios nelaimių — įvairios atskalos. 1054 metais nuo Romos katalikų Bažnyčios atsiskyrė Rytų kraštai ir susikūrė pravoslavų Bažnyčia. 1517 metais nuo katalikų Bažnyčios atskilo protestantai, kurie šiandien yra susiskaldę į kelis šimtus sektų, kurių kiekviena vis kitaip aiškina Kristaus mokslą. Kokia pagrindinė šių atskalų atsiradimo priežastis? — Puikybė, nenoras pripažinti popiežiaus autoriteto. Šiandien, po daugelio metų, net ir patys išmintingesni pravoslavų ir protestantų dvasininkai mums kalba: „Jūs laimingi, kad turite popiežių“.

Iš tikrųjų, kam reikalingas popiežius? — Panašiai galėtume paklausti, kam reikalingas kolūkiui pirmininkas, fabrikui direktorius, miestui meras ar

burmistras, partijai generalinis sekretorius? Kur nėra vyriausio atsakingo vadovo, ten palaida bala, nėra vienybės, tvarkos ir drausmės. Jei kiekvienai organizacijai būtinais reikia pirmininko, viršininko ar kaip jį bepavadintume, tai Kristus ir savo įkurtos Bažnyčios negalėjo palikti be viršininko. Juo Kristus paskyrė apaštalą šv. Petrą ir jo įpėdinius Romos popiežius. Ačiū Dievui, kad mes katalikai, priklausome Bažnyčiai, kuri gyvuoja nuo Kristaus laikų ir turime vyriausią vadovą — popiežių.

Pastaraisiais laikais dedama daug pastangų, kad visos Bažnyčios susijungtų ir būtų viena kaimenė ir vienas Ganytojas.

Didelę žalą Katalikų Bažnyčiai padarė Kristaus mokslo „skelbėjai“, kuriems ne tiek rūpėjo Dievo garbė ir sielų išganymas, kiek noras praturtėti, grobiant svetimus kraštus, apiplėšiant jų gyventojus. Labai daug pakenkė krikščionybės plitimui kryžiuočių ordinas. Jis buvo įsteigtas saugoti ir ginti naujai pasikrikštijusius nuo pagonių, bet jo nariai pradėjo grobti svetimas žemes ir pavergti tautas. Popiežiai reikalavo, kad kryžiuočiai tik gintų krikščionis, bet neskriaustų pagonių, užtikrintų jiems tikėjimo laisvę. Popiežius Honorijus III rašė: „Jūs turite stengtis pagonis ne savo vergovėn paglemžti, bet atvesti prie Išganytojo“. Tačiau Roma buvo toli, ir kryžiuočiai ne tik nesirūpino pagonims skelbti krikščionybę, bet plėšė jų žemes, žudė žmones ir degino jų namus. Lietuviai, kuriems daugiausia teko patirti kryžiuočių daromų skriaudų, tokių „krikštytojų“ nepripažino ir apie 200 metų narsiai su jais kovojo, priešinosi ginklų nešamai krikščionybei.

Mūsų protėviai, senovės lietuviai, gyvenę prie Baltijos jūros ir Nemuno bei Neries upių, buvo pagonys. Krikščionybės kelias į Lietuvą buvo ilgas ir sunkus. 1251 m. apsikrikštijo pirmasis Lietuvos žemių suvienytojas ir valdovas kunigaikštis Mindaugas su savo šeima ir artimaisiais. Popiežius jam padovanojo karaliaus karūną. Tačiau pagonybė nenorėjo lengvai pasiduoti. Pagonys nužudė karalių Mindaugą ir daugelį jo artimųjų. Taip krikščionybė Lietuvoje neišsilaikė.

Lietuva priėmė Krikštą tik praėjus daugiau kaip šimtui metų po Mindaugo krikšto, paskatinta savo kunigaikščių Jogaillos ir Vytauto Didžiojo. Tai įvyko 1387 m. (prieš 600 metų). Tais metais prasidėjęs lietuvių krikštas užsitęsė. Žemaitija buvo pakrikštyta tik 1413—1417 metais, po to, kai Žalgirio mūšyje buvo sumuštas kryžiuočių ordinas ir galutinai sutriuškinta jo galybė. Lietuviai priėmė krikštą paraginti savo kunigaikščių ir nuoširdžiai prisirišo prie katalikų tikėjimo. Apkrikštijus Lietuvą, buvo pastatyta daug bažnyčių. Kai kurios iš jų yra labai gražios, meniniu atžvilgiu labai vertingos.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje skleidė ir mokslo šviesą. Prie bažnyčių ir vienuolynų buvo steigiamos mokyklos. Pirmąją mokyklą Lietuvoje įsteigė vienuoliai pranciškonai 1468 m. 1579 m. vienuoliai jėzuitai įsteigė Vilniaus aukštąją mokyklą — akademiją arba universitetą.

(Čia tinka papasakoti savo bažnyčios ir parapijos istoriją. Išaiškinti, ką vaizduoja bažnyčioje esantys paveikslai ir statulos).

Mylėkite, vaikučiai, savo bažnyčią. Ji pastatyta Jūsų tėvų ir protėvių darbu ir rūpesčiu. Tai Dievo namai. Čia Jūs renkatės bendrai maldai, šv. Mišių aukai. Čia Jūs ateinantį sekmadienį priimsite Pirmąją Komuniją. Šv. Mišias kunigas aukos už jus, kad Dievas Jus globotų ir padėtų pasiekti gražųjį dangų.

Katekizmo aiškinimai baigti. Jūs, vaikučiai, dabar daugiau žinote apie savo tikėjimą, galėsite naudotis Sakramentais. Kas sekmadienį ir šventadienį ateikite į bažnyčią dalyvauti šv. Mišių aukoje ir bent kas mėnesį ateikite išpažinties ir šv. Komunijos. Jei Jūs išstvermingai visą gyvenimą kasdieną pasimelsite, kada tik galėsite dalyvausite šventadieniais šv. Mišiose, ir gana dažnai eisite šv. Sakramentų, užtikrinu, nė vienas nežūs, bet pasieksite amžiną laimę danguje.

PRIEDAS

PIRMOSIOS KOMUNIJOS APEIGOS

Vaikai, priimantys Pirmąją Komunią su tėvais ar globėjais renkasi pusvalandį prieš šv. Mišias šventoriuje ir rikiuojasi abiejose tako pusėse. Šalia jų tėvai.

Kunigas su balta kapa pasitinka vaikus šventoriuje ir įveda juos į bažnyčią. Visi suklaupę kartu su kunigu sukalba: „Garbinkime Švč. Sakramentą“.

Toliau kunigas vadovauja vaikų palaiminimui ir Krikšto pažadų atnaujinimui.

Kunigas paprašo tėvus ar globėjus atsistoti už savo vaikų (jiems pasisukus veidu į bažnyčios vidurį) ir kreipiasi į vaikus.

Brangūs vaikučiai! Šiandien jūs atėjote į bažnyčią pirmą kartą priimti Šv. Komuniją. Su jumis kartu ir daugelio jūsų tėveliai bei globėjai. Jie atėjo ne tik pasidžiaugti jūsų laime, ne vien pasigrožėti šios dienos išskilmėmis, ne tik pasižiūrėti, kokie jūs šiandien esate gražūs ir mieli. Tėveliai, globėjai nori už jus pasimelsti ir jus palaiminti.

Gerasis Dievas per tėvelius jus pašaukė į gyvenimą, pamokė tėvelius kaip reikia vaikus mylėti, globoti, auklėti, ginti nuo kūnui ir sielai gresiančių pavojų ir nuvesti į amžinąją laimę. O vaikučiams Dievas liepia savo tėvus gerbti ir jų klausyti. Kaip gera tokioje šeimoje, kur vaikai gerbia ir myli savo tėvus, o tėvai laimina vaikus!

Dabar mieli vaikučiai, ir jus palaimins jūsų tėvai ar globėjai, paprašys gerąjį Dievą, kad jis padėtų jums užaugti garbingais žmonėmis, išsaugoti tikėjimą ir pasiekti dangų.

Vaikučiai, atsisukite į tėvelius ar globėjus, atsiklaupkite prieš juos ir paprašykite palaiminimo šiais žodžiais: „Prašau mane palaiminti“.

Dabar tėvai ar globėjai, sudėję rankas, kartu su manimi kalba:

„Dieve, kuris vaikams įsakei savo tėvus gerbti ir šio įsakymo besilaikančiams pažadėjai savo palaiminimą, teikis palaiminti mylimą sūnų (dukterį) (čia ištarkite savo vaiko vardą), apsaugoti nuo kūno ir sielos pavojų bei nuvesti į amžinąją dangaus laimę. Amen“.

Dabar tėvai ar globėjai uždėkite kairę ranką ant vaiko galvutės, o dešine ranka darykite virš jo galvos kryžiaus ženklą. Tarkite laiminimo žodžius:

„Telaimina tave Dievas ir aš laiminu tave (žegnokitel) vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios“.

Vaikai atsako: „Amen“ ir persižegnoja.

Vaikučiai atsistoja ir padėkoja už palaiminimą, pabučiuodami tėvelio, mamytės ar globėjo dešinę ranką. Tėvai, globėjai pabučiuoja vaikus į veidą ar kaktą.

Dabar uždekite vaikams žvakes.

Brangūs vaikučiai! Kai jūs buvote dar maži, jūsų tėveliai ir Krikšto tėvai atnešė jus į bažnyčią, o kunigas švento Krikšto vandeniu nuplovė jūsų sielas nuo gimtosios nuodėmės. Jūsų sielos pasidarė skaisčios ir gražios. Jūs tapote Dievo vaikai ir Katalikų Bažnyčios nariais. Per Krikštą jums kunigas įteikė baltą drabužėlį, ragindamas saugoti sielos nekaltumą, kol nueisite į Dievo teisną. Po to kunigas davė jums degančią žvakę, liepdamas rūpestingai saugoti krikšto malonę ir šviesti žmonėms kilnaus gyvenimo pavyzdžiu.

Siandien jūs vaikučiai, baltais drabuželiais apsirengę su žvakėmis rankose atėjote į bažnyčią. Netrukus jūs priimsite Pirmąją Komunią, pakviesite pas save į svečius Jėzų ir su juo labai artimai susijungsite. Pirmosios Komunijos diena yra brangiausia diena jūsų gyvenime, todėl jai rūpestingai rengėtės. Jūs uoliai lankėte bažnyčią, rimtai klausėtės katekizmo aiškinimų, išmokote melstis ir pasiruošėte eiti prie šv. Sakramentų. Jūs išmokote pažinti Dievą, vykdyti jo valią ir patys supratote, kad mūsų tikėjimas ne tuščios pasakos, bet tikra tiesa, dėl kurios verta net savo gyvybę paaukoti.

Per savo Krikštą jūs buvote labai maži ir nemokėjote kalbėti, todėl jūsų tėvai ir Krikšto tėvai jūsų vardu atsižadėjo piktosios dvasios ir išpažino tikėjimą. Dabar jūs, vaikučiai, patys atnaujinsite Krikšto pažadus. Jūs atsižadėsite piktosios dvasios, jos darbų ir vilionių ir išpažinsite savo tikėjimą į Triasmenį Dievą.

Kartu su pirmąją Komunią priimančiais vaikais Krikšto pažadus gali atnaujinti jų tėveliai bei artimieji ir visi bažnyčioje esantys nuoširdūs katalikai. Visi aiškiai ir garsiai atsakinėkite į klausimus:

10 — Ar atsižadate piktosios dvasios?

Atsižadame.

17 — Ar atsižadate visų jos darbų?

Atsižadame.

20 — Ar atsižadate visų jos vilionių?

Atsižadame.

21 — Ar tikite visagalią Dievą Tėvą, dangaus ir žemės Sutvėrėją?

Tikime.

24 — Ar tikite Jėzų Kristų, vienatinį jo Sūnų mūsų Viešpatį, dėl mūsų gimusį ir kentėjusį?

Tikime.

27 — Ar tikite Šventąją Dvasią, Viešpatį Galvintoją?

Tikime.

30 — Ar tikite visa, ką tiki ir ko moko Šventoji Katalikų Bažnyčia?

Tikime.

— Ar pasižadate būti blaivūs, išlaikyti šventąjį tikėjimą ir vykdyti Dievo įsakymus kol gyvi būsite?

Pasižadame.

Žvakę laikydami kairėje rankoje, dešinę ranką pakelkite aukštyn!

„Telaimina Viešpats jūsų šventus pasiryžimus ir aš jus laiminu vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios. Amen.“

Persižegnokite. Užgesinkite žvakes. Jų daugiau uždegti šiandien nereikės.

Tuoju kunigas už jus atlaikys šv. Mišias, kuriose priimsite pirmąją Komuniją. Melskime Dievą už vaikus ir jų tėvus bei globėjus, kad duotų jėgų šventai gyventi ir visiems nueiti į dangų.

Debar tėvai ar globėjai, sudėję rankas, kartu su manimi.

„Dieve, kuris vaikams įteikė savo šventą garbę ir šio žmogaus šventą garbę.“

„Ar tikie tėvi Kristų, vieningai jo šventą mūdą viešpatį, jo šventą“

Debar tėvai ar globėjai, sudėję rankas, kartu su manimi.

„Dieve, kuris vaikams įteikė savo šventą garbę ir šio žmogaus šventą garbę.“

„Ar tikie tėvi Kristų, vieningai jo šventą mūdą viešpatį, jo šventą“

Debar tėvai ar globėjai, sudėję rankas, kartu su manimi.

„Dieve, kuris vaikams įteikė savo šventą garbę ir šio žmogaus šventą garbę.“

„Ar tikie tėvi Kristų, vieningai jo šventą mūdą viešpatį, jo šventą“

Debar tėvai ar globėjai, sudėję rankas, kartu su manimi.

„Dieve, kuris vaikams įteikė savo šventą garbę ir šio žmogaus šventą garbę.“

T U R I N Y S

Ižanga	3 psl.
1. Mokysimės tikėti ir melstis	5 psl.
2. Dievo buvimo įrodymai	9 psl.
3. Dievo savybės	13 psl.
4. Dievo gerumas ir gailestingumas, Svč. Trejybė	16 psl.
5. Angelai ir piktosios dvasios	19 psl.
6. Pasaulio sukūrimas, Žmogus, Mirtis ir teismas	22 psl.
7. Pasaulio pabaiga ir Paskutinis teismas, Pirmieji žmonės ir jų nupuolimas	26 psl.
8. Pirmųjų tėvų nupuolimo pasekmės	29 psl.
9. Tvanas, Išrinktoji tauta, Patriarchai Abraomas, Izokas ir Jokūbas, Egipto Juozapo istorija	32 psl.
10. Išrinktosios tautos vadas Mozė, Karaliai ir pranašai, Babilono nelaisvė	35 psl.
11. Gimsta pasaulio Atpirkėjas, Jėzaus vaikystė ir jaunystė, Viešojo gyvenimo pradžia	38 psl.
12. Jėzaus darbai ir mokslas	42 psl.
13. Jėzaus kančia ir mirtis.	45 psl.
14. Jėzaus prisikėlimas iš numirusiųjų	48 psl.
15. Jėzaus žengimas į dangų, Šventosios Dvasios atsiuntimas ir jos veikimas Bažnyčioje	51 psl.
16. Kristaus mokslo skelbimas	54 psl.
17. Katalikų Bažnyčia, Bažnyčios įsakymai	58 psl.
18. Dievo įsakymai	62 psl.
19. Dievo įsakymai, Didysis įsakymas	66 psl.
20. Nuodėmių atleidimas, Sąžinės sąskaita	70 psl.
21. Nuodėmių atleidimas, Išpažintis	73 psl.
22. Švenčiausiasis Sakramentas	77 psl.
23. Kaip reikia priimti šv. Komuniją	80 psl.
24. Krikštas ir Sutvirtinimas	84 psl.
25. Ligonų patepimas, Kunigystė, Santuoka	87 psl.
26. Šventų Mišų auka	91 psl.
27. Dalyvavimas šv. Mišiose	94 psl.
28. Pamaldumas į Svč. Jėzaus Širdį, Kryžiaus keliai	98 psl.
29. Mūsų maldos, Šventųjų garbinimas.	101 psl.
30. Iš Katalikų Bažnyčios istorijos	105 psl.
Priedas, Pirmosios Komunijos apeigos	108 psl.

„Tetralinina Vokietijos jausmų...“
 „Tetralinina Vokietijos jausmų...“
 „Tetralinina Vokietijos jausmų...“

105	1. Dievo garbės ir šlovės...
101	2. Dievo garbės ir šlovės...
99	3. Dievo garbės ir šlovės...
94	4. Dievo garbės ir šlovės...
91	5. Dievo garbės ir šlovės...
87	6. Dievo garbės ir šlovės...
84	7. Dievo garbės ir šlovės...
80	8. Dievo garbės ir šlovės...
77	9. Dievo garbės ir šlovės...
73	10. Dievo garbės ir šlovės...
70	11. Dievo garbės ir šlovės...
66	12. Dievo garbės ir šlovės...
63	13. Dievo garbės ir šlovės...
59	14. Dievo garbės ir šlovės...
54	15. Dievo garbės ir šlovės...
51	16. Dievo garbės ir šlovės...
47	17. Dievo garbės ir šlovės...
43	18. Dievo garbės ir šlovės...
39	19. Dievo garbės ir šlovės...
35	20. Dievo garbės ir šlovės...
31	21. Dievo garbės ir šlovės...
27	22. Dievo garbės ir šlovės...
23	23. Dievo garbės ir šlovės...
19	24. Dievo garbės ir šlovės...
15	25. Dievo garbės ir šlovės...
11	26. Dievo garbės ir šlovės...
7	27. Dievo garbės ir šlovės...
3	28. Dievo garbės ir šlovės...

Formatas 1/16 SP 425. Tiražas 15 000 Kaina pagal susitarimą

Spaudė Alytaus spaustuvės Lazdijų skyrius. Užs. 592.